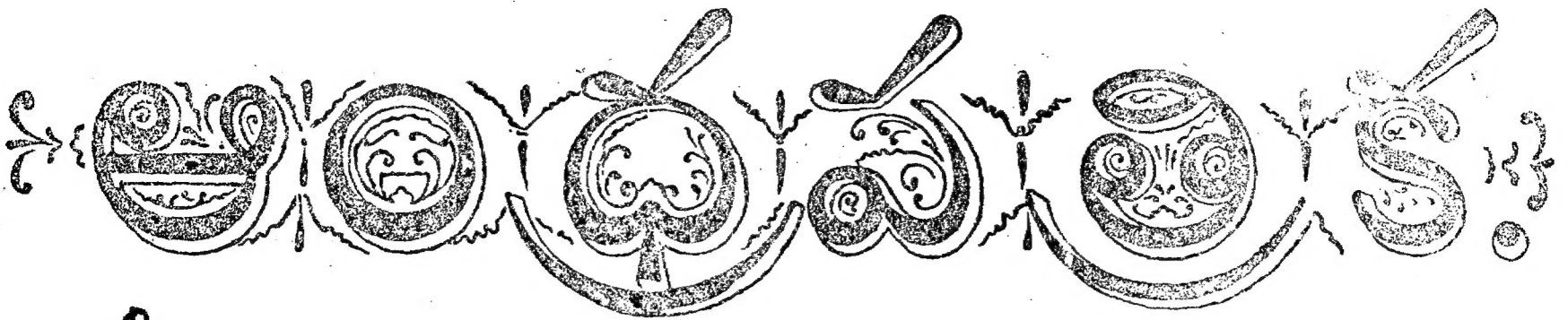

కాంగ్రెసు వృత్తాంతము

Register No. M III8

చందా సం॥ 1-కి 24-0-0.

నిడివలెక 1-కి 0-1-0

21/130

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 30-వ తేది బుధవారము } No. 309
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ పౌర్ణమి ౧౩. } సంచిక 30౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారితో వలకు వలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. సంచకావ చీటి చూచి కొనిన మోహముగలుగదు

అమృతాంజనము న కలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మండలి దువ్వదార్థములను తొలగించి బేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలెనని.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 219 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The safest, simplest, strongest and the most advantageous Oil Engine with many improvements.

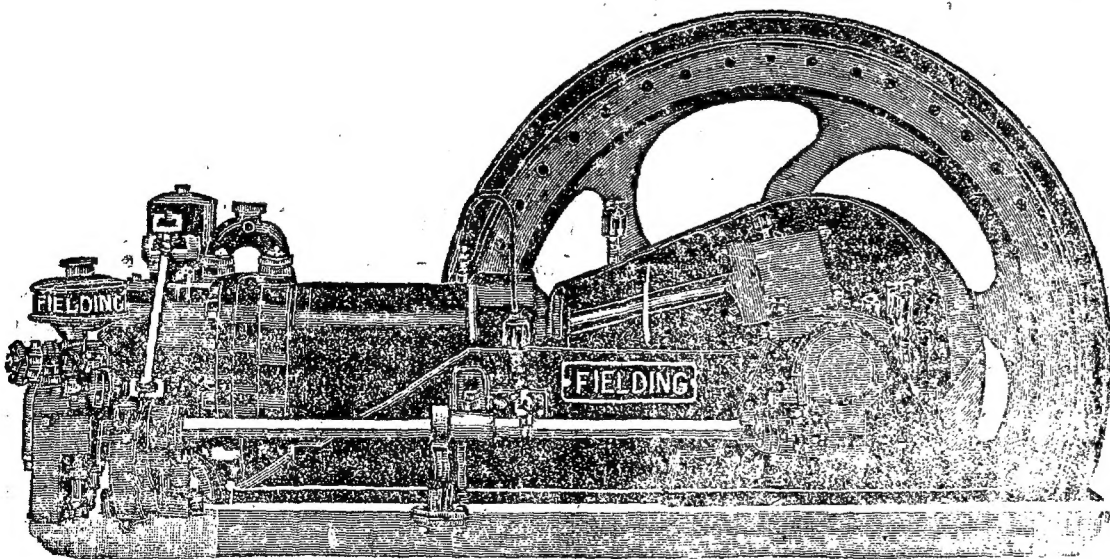
“ఫీల్డింగు”

వేటెంటు సేప్టిక్విక్ స్టార్టింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

వేపరైజరు స్ట్రెత్తో కాల్చనలసిన అవసరములేకుండగనే

586

రెండే నిముషములలో స్టార్టుకాగలదు.

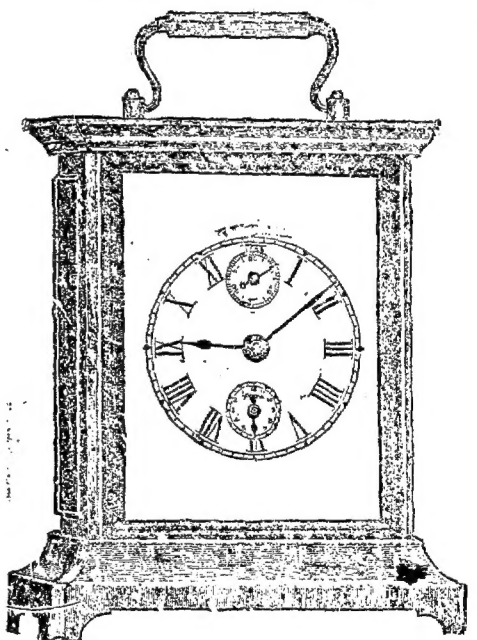
వీటిసామానులు చాలాబలముకలవిగా నుమంచి టెంపరు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెంది వున్నవి.

క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమడ్డి క్రూడు ఆయిలుతో నయినను బహు చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులో వుంచబడును. థరలు బహుసరసముగావుండును.

కోల్ వజ్రెట్టు:—డి. ఎల్. శాస్త్రి అందుకో, 12, తంబుచెట్టివీధి, మెద్రాసు.

బ్యాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

కా రే జి గ డి యా రము

2305

ప్రపంచమందు సుప్రసిద్ధమైన జర్మనీలోనుండు జున్ ఘన్న కర్మాగారమువారిచే తయారు చేయబడుచున్నవి. ఇవి గంటలు, అరగంటలు, అలాగనుకొట్టును. ఎత్తు 6" సాగవైన డయలుగలవి. ధర రు 15-8-0 నెట్టుకుమాత్రము కొట్టునది ధర రు 13-8-0. శుద్ధి అలూరం గలది. ధర రు 19-0-0 ఒక కలరమానకు గానంటి పత్రముతో సహా సరఫరాచేయబడును. అర్జుపంపునపుడు న్యు కిలు అద్వాన్సుగా పంపబోరెదము.

Kader & Yousuf Bros.

Watches & Clock Dealers Since 1888

Govt. & Ry. Suppliers, Madras

ప్రపంచమందు అంతెలును మంచిస్వ్యాగతము

“కామశాస్త్రమునకు” గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వేంద్రము, ౪ వృత్తి మొదలగు వాటినిగూర్చి సలహా యిచ్చు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది. విశిష్ట తేజస్సు ఒకటిని తెల్పిచుకొనుట ఇది ఉచితముగా తపోల్ ఖగ్గులేక పంపబడును. కానిగిన వారు ఈదియ విలాసమునకు ప్రాయముడు.

219

అతంత్యగ్రహ బోషధశాల,

25, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఇన్ సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) మచిలీపట్నం.

మేనేజింగు డైరెక్టర్ బాక్టరు కె. అహోబలరావుగారు
కార్యదర్శి:— యర్రమల్లి మంగయ్యగారు

గ మ ని ం పు డు

ప్రీమియములు తక్కువ. విత్తవ్యయము ప్రధాన కార్యాలయము

మీ చూపులోనున్నది. సుప్రసిద్ధనాయకులు డైరెక్టర్లుగానున్నారు.

భీమాపని చురుకుగా జరుగుచున్నది. అన్ని ప్రాంతములనుంచి యేజంట్లు కావాలను.

వివరములకు కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

2414

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ ల నుండి నేను లోకమయ హరకస్తూరి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥ రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీక్, మలయా, ఫిజీ, ఇండో, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా నైర్దులందరును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి సప్తదున్న మరచుటలేదు. నాపేరు లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంద్రపీల్చలు, బాలెంట్లు, పడుచు వా, ముసలివారు, వారు వీరననేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్త జీవులు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయిడ్డు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదము, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్ధ క్షౌణ్డకాసము, పల్లనోప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకొల్లాయెంబా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతర వ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకుంటే గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో రూ. 1-8 0. 12 బుడ్లు రూ. 2-18-0. 25 బుడ్లు రూ. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ విగుప్తలసమనకు వ్రాయుడు. ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంటటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల మైనారు.

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టర్డ్)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన వస్తువులచే కాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శరీరములకు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదళ్లకు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువల్లెమ్మదుపుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతయే గాక ఇది చర్మమును కుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదనమును కలిగించి సుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రోప్రసాదము. దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిఫ్లామా ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

మతిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ ట్రా. 3 బుడ్లు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ ట్రా. పై కామినియా నూనె ప్రతివ రకునివద్దను, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న పోల్ యేజంట్లను:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జమ్మామసీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

[బడయగలరు]

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోదిల్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది.

ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును.

కొన్ని చుక్కలను మీ చేతి రుమాలుమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన సువాసన అన్ని దిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలకత్తా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.

1 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ 2-0-0 | 1 డ్రాం బుడ్డి ధర రూ 0-12-0
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

పోల్ వేజంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

126

155 జమ్మామసీదు, బొంబాయి.

మద్రాసు పోస్టు సమావేశము గుంటూరుశాఖ

నరసారాపుపేటలో 13 తేదీన గూడెను

ముహారాజుక్రీ నైయదు ఇస్మాయిల్ సాహెబు గారిని అగ్రాసనాధిపతిగా వుండునటుల ప్రేరేపింపబడి ఆహ్వానింపబడెను. మొదట దైవప్రార్థన జరిగినది. చెన్నపురినుండి వచ్చిన శ్రీ వి. శ్రీనివాసులు నాయకుగారు వుత్సవసించిన పిమ్మట క్రింద కనుపరచిన తీర్మానములు అందరిచే నామోదించబడెను.

తీర్మానములు

1. గుంటూరు జిల్లాలోవున్న Post men & Menials మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుమెన్ యూనియన్ గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు బ్రాంచిలో సభ్యులుగా చేరుటకు తీర్మానించడమైనది.
2. క్లార్కుల సంఘములో చేరుటవలన యేలాటిలాభములు కలుగవనియు, కష్టనిష్ఠారములను తొలగించుకొనుటకు అవకాశము యేర్పడవనియు మొదలుగాగల కారణములు తెలియపచ్చినవి గనుక వారి సంఘములో యెవ్వరును చేరగూడవనియు యిదివరకే చేరియున్నవారు ఇకమీటి చందా చెల్లించక సభ్యత్వమును విడిచిపెట్టవలయుననియు తీర్మానించడమైనది.
3. చెన్నపురియందు స్థాపింపబడియున్న 'Madras Presidency Post men' Lower Staff Mutual Benifi Fund' నందు యెల్లవారు వెంటనే చందాదారులుగ చేరునటుల తీర్మానించడమైనది.

చెన్నపురియందు ప్రచురింపబడు పోస్టుమెన్ పత్రికను ప్రతి ఒక్కరును చందాదారుగా చేరవలెనని తీర్మానించడమైనది.

5. గుంటూరు జిల్లా కార్యదర్శిగారికి తపాలావారు క్రిందివుద్యోగములు అనుభవించుచున్న కష్టనిష్ఠారములను వ్రాత మూలకముగా తెలుపుకొనుచు చందాలు పంపవలయునని తీర్మానించడమైనది.

నరసారాపుపేట } నైయదు ఇస్మాయిల్,
18-12-25 } ప్రెసిడెంటు.

ఆంధ్రఆయుర్వేద సమ్మేళనము

అష్టమాంధ్రాయుర్వేద సమ్మేళనమునకు తిరుపతి సుశ్రీత్రంలో ప్రకృతం నివసించు వేదమూర్తులగు బ్రహ్మశ్రీ డాక్టరు సి. వి. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారిని అధ్యక్షతన ఆహ్వానించగలందుకు నేను కోరుచున్నాను. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు ఆయుర్వేదమునందు ముప్పదినవ్వులముగా అనుభవము గలవారు. తిరుపతిలో శ్రీ వేంకటేశ్వర వైద్యకళా పాఠశాలలో ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నున్నారు. ఆంధ్ర మహాశయులు నా విన్నపమును అంగీకరించుదురుగాక.

పుల్లపంతుల రామచంద్రయ్య శర్మ.

గుడివాడ తాలూకాబోర్డుఎన్నికలు-

స్వరాజ్యపార్టీ

పై పార్టీ వారి మీటింగును 20 వ తేదీనుండి యీనెల 31 వ తేదీకి మార్చుకొనిరి. 31 వ తారీఖు వరకు అభ్యర్థుల దరఖాస్తులు తీసుకొనబడును. ఆ తేదీన మనప్రచార కార్యవిధానమును నిర్ణయింపవలసియుండును. కాన అభ్యర్థులందరు తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు. నామినేషనుల తేదీ సమాపించుచున్నది. కాన అందరును తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు. పై మీటింగు యథాప్రకారము కమ్యువారిసేతపుభవనమున సాయం త్రేము 2 గం॥ నుండియు జరుగును.

కాజా వెంకట్రామయ్య,

శారదానికేతనము, గుంటూరు

వి.వా.హ.క.ట్నములు

మ.రా.శ్రీ. కోటంరాజు హనుమంతరావు పంతులు గారి యింట్లో వివాహసందర్భమునను, చీరాల నివాసులగు మ.రా.శ్రీ. ఊటుమూరి వెంకటేశ్వర శ్రేష్ఠిగారింట్లో వివాహసందర్భమునను శ్రీ శారదానికేతనమునకు రు 10-0-0 లు రు 5-0-0 లు క్రమముగా కట్టుమునిచ్చినారని తెలియజేయుటకు సంతకించుచు, వారికి మానందము లర్పించుచున్నాను.

అవ్వారి హనుమయ్య,

మేనేజరు.

5-7-36

తక్షణము రోగులకు గుణము నిచ్చునది

ప్రపంచమునందలి వైద్యులందరు శిశువులకు ఆరోగ్యము పెంచువారికిని "క్వాకర్ ఓట్స్" తయారు కాబడిన గంజి, పాయసమును వాడుటకు ఏర్పాటుచేసియున్నారు. క్వాకర్ ఓట్స్ పుచ్చుకొనినయెడల నరములకు పుష్టినియిచ్చి కండకములను బాగుగ నృణిపగ్గును. క్వాకర్ ఓట్స్ మాంసముకన్న ఏబదిరెట్లును, బియ్యముకన్న ఇరువదిరెట్లును బలమును యిచ్చుచున్నది. రుచిరమును. ట్యూలో జీర్ణశక్తిని కలుగజేసి శరీరమునందు చేర్చి నిక్షేపమును.

Quaker Oats

క్వాకర్ ఓట్స్ చేతితో తాకబడుటలేదు

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

డిశంబరు 28:— అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ్యురాలగు మణిపాక కమలమ్మగారి భర్త శ్రీయుత మణిపాక కళ్యాణయ్య నాయుడుగారు నిన్నటి ఉదయము తుమరొగముచే చాల కాలమునుండి బాధపడి స్వర్గస్థులైరి. శ్రీ నాయుడుగారు ఖిష్టరు అభిమానులు. జాతీయోద్యమము యెడల సవర్ణప్రాయముతో సంబంధించినవారు. క్రైస్తవమతమునుండి ఆర్యసమాజ సాంప్రదాయానుగుణ్యముగ హిందూమతమును స్వీకరించిన మణిపాక కమలమ్మగారిని వివాహమాడి సంఘసంస్కరణమునందు తమకుగల అపార ప్రేమను వెల్లడిచియుండిరి. శ్రీ నాయుడుగారి మరణమువలన జాతీయోద్యమమునకు నాయుడుగారి కుటుంబమునకును అపారముగ నష్టముచాటింపబడున, మణిపాక కమలమ్మగారికి పురవాసులు తమసానుభూతిని వెల్లడిచుచున్నారు.

జిల్లాసర్జను

మాజి జిల్లాసర్జనుగారగు శ్రీ కాపెన్ ఎస్. కె. పిల్లెగారు శైలపురమీద వెళ్ళినందున వారి స్థానే కాపెన్ కొతి వెంకటరమణారావుగారు చార్జి వహించుకొనినారు. అస్పత్రు సర్జనుగారగు సంకీర్ణరావుగారు కాపెన్ ఎస్. కె. పిల్లెగారికి టిపార్టీని 28 వ తేదీని యొసంగి గౌరవించిరి.

సాంవత్సరికోత్సవము

విద్యార్థిస్వస్థితి కాళాసంఘముయొక్క సాంవత్సరికోత్సవము యీరోజున జరుపబడినది. ఆ సందర్భమున వివేకానంద మందిరములో తోటపల్లి కొండలవాసులగు శ్రీ శాంతి ఆశ్రమ వాసులును అగు శ్రీ సచ్చిదానంద స్వామిలవారు "నుఖనివాసమును" గురించి యుపన్యసించిరి. శ్రీ స్వామిలవారు పురమందిరమునందు "శివస్మరణమును" గురించి యుపన్యసించిరి. సాంవత్సరికోత్సవసందర్భమున నిన్న సాయంకాలము 7-30 మొదలు 9 వరకు భజన సలుపబడెను. ఈ రోజున బీదలకు బియ్యము పంచి పెట్టబడెను.

ఆకస్మికమరణము

సుప్రసిద్ధులగు చెరుకువాడ వెంకటనరసింహం వంతులుగారి మేనల్లుడుగొ సూరి నారాయణరావు అను 16 సంవత్సరముల కుర్రవాడు స్వగ్రామమున గేదనోకదానిని చెరువునుండి వెలుపలకు తోల యత్నించుచున్న సమయమున నీటిలోనున్న లోతగు గోయిలోనికి కాలుజారి మునిగిపోయి మరణించెను. నారాయణరావు హిందూ హైస్కూలు విద్యార్థులందు ఉపాధ్యాయులమననను పొందినవారిలో నొకడగుటచే నీ కుర్రవాని మరణమెల్లరకు విచారమును కలిగించకమానదు.

*
కీర్తి శేఖరులగు మణిపాకం కళ్యాణనాగభూషణం నాయుడుగారు

మాతండ్రిగారు మణిపాకం కళ్యాణనాగభూషణంనాయుడుగారు బందరులో తొమ్మిదిమాసములనుండి తుమ్మవ్యాధిచే పీడితులై డిశంబరు 28 వ తేదీ రాత్రి 10½ ఘంటలకు మమ్మలను మహాదుఃఖసమగ్రములో ముంచి పరలోక ప్రాప్తులైరి.

మణిపాకం చంగల్వరాజు

(వీరి మరణమున కెంతయు విచారించుచు, కుమారులగు చంగల్వరాజుగారికిని, సతీతిలకమును కాంగ్రెసు సేవాపరాయణురాలగు కమలమ్మగారికిని మాసానుభూతిని దెలుపుచున్నారము.

ఆం. పం. సం.)

నవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరీ రు 4-0-0 మాత్రమే

దైవండు కట్టింగు చేయబడినవి. అనుభవమున పని తనము. అనేక రకములలో గలవు. నవరను బంగారును గారంటి, యెప్పుడయిననూ సరే మీ కవసరము లేనియెడల నవరనుల ధర ప్రకారం సొమ్ము వాపసు యివ్వబడును. కోరువారికి కేటాగువు వితముగా పంపబడును. 2489-1264

గోల్డుబేంగిల్సు మేనుపాక్చరింగ్ కో

18 జనరల్ ము త్తయ్య మొదటికి సాపుకారు పేట మద్రాసు.

విద్యబంధ

2084) పరిచయిర్యము గట్టిపరచియ్య తమలోనున్న మందును విద్యనవ్వ మగుచున్న తక్షణం నిలిపివేయును. వారంలో ముదిమిని నపుంసకత్వమును పోగొట్టి ను-శన యావనం శక్తి, యింద్రియ పటుత్వ మిచ్చును. అశీర్షము పంటినోప్పులు క్లాత్తీత రూపు మాపును. లండను, సిలోన 2 వేళములందు గూడ మంచిపేరు పొందిన సిద్ధావధం. 1 సీసా రూ 8-0-0. అశక్తులై నిరాశులైనవారికి ప్రేరేపకత తెలుపు రూ 5-0-0. తపాలాఖర్చు 0-6-0 అమృతరత్నాకరము 45, బందరువీధి మద్రాస్

ఆంధ్రరంజనీ 2484

ప్రతి దశమియందును ప్రచురించబడు పక్షపత్రిక ఇందు, నీతి, మత, ధర్మవాణిజ్య, వాత్స, సారస్వత, రాజకీయ, హాస్య, విశోదాది సమస్త విషయములను ప్రచురించబడుచుండును. సంవత్సరం చందా 1-12-0. ఆంధ్రు లందరు చందాదారులై పోషింప ప్రార్థించుమన్నాము. మాదిరి యుచితము. గ్రంథాలయములు తమ విలాసమును తెలియజేసి యుచితము పంపెదము.

మేనేజరు, ఆంధ్రరంజనీ, నెల్లూరు.

పండితులు ఏమని చెప్పచున్నారు?

‘కొలినాన్ వాడు చొట్టలో పురుగులు వుండవు’

నోటియందును, గొంతుకయందును వుండే పురుగులవలన పండ్లు అశుభ్రముగా నుండుటయు, పంటినోప్పి, సాధారణ జబ్బులు కలుగుచుండును.

కొలినాన్ డెంటల్ క్రిమునందు చేర్చబడు అద్భుతశక్తి వంతములైన ఓషధులవలన కొట్టకొలది యీ పురుగులు నశింపబడుచున్నవి. ఇది పండ్లను కాపాడుటయేగాక శుభ్రముగా నుండును.

కొలినాన్ ధరకూడా చాలా చౌకగానుండును. అర అంగుళము వెడల్పున మందు బ్రష్ మొదల చదిమి వాడుకొనిన చాలును. ఒకట్యూబ్ మందుచే 100 మార్లు తోముకొనవచ్చును. ఇది ఎల్లప్పుడు పసుపు పచ్చ ట్యూబులలో విక్రయింపబడుచుండును.

ఏమెన్నో—డెంటల్ పైన్ అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్,

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, కరాచి, రంగూన్, కొలంబు.

KOLYNOS

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 30-12-25

ఇరువదిగజముల "ఫీస్" ధరలు

కార్తికముల్లులు 22x22 ముంగిసమార్కు (బి)

రు 11-8.

కార్తికముల్లులు 22x22 వేరు రకములు (బి)

రు 10-6, సరాసరిరకము రు 9-6.

తెలుపుముల్లులు 1708 రు 15-1; గ్లాస్ 9000 రు 15-12; ఎల్. ఎల్. 78 రు 10-4; ఇ. సి. 78 రు 11-0; 88-888 రు 15-2; బి. సి. 78 రు 10-8; 8978 రు 10-8, 2908 రు 9-4, 380 రు 10-8.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు) - బాక్స్ - రు 6-15, పచ్చరంగు రు 10-4; పడవ రు 9-4-0; కాకి 9-4; సరసము రు 8-12.

40 నెంబరు, జపాను (పదిపానులకట్టు) - నత్త (తమ) రు 12-12-0, నీలసరము రు 12-9-0

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) - అడక తెర - నెమలి రు 18-14; "జేట్" రు 18-10; గొడ్డలి రు 10-7-0; గడ్డిబండి రు 10-6-0; ఎద్దుగడియారము రు 10-4; సింహము వేటకాడు రు 10-8-0 పెసలు రు 10-2-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) - భూగోళము రు 18-14 నీలంచేప రు 20-1-0.

లోహములు

ఇనుము: - తెల్లయను చుట్టకమ్మిలు ఒక బారినకు ధర రు 84.

ఇత్తడిరేకు: - ఇంగ్లీషు రు 252; జర్మను (డిబ్బోమాన్) రు 251; రాగిరేకు: - రు 276.

టిన్ రేకు: - (90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) రు 19-4-0.

కలాయి పెంకురేకు: - 24 "జేట్" 6" 7" 8" రు 15;- 9" రు 15-2; 10" రు 15-2.

సిమెంట్ పిపాకు నెల: -

నార్త్ ఆఫ్ మార్కు రు 11-4; "వెస్-వేస్" రు 10-12-0, జర్మని నెమలి రు 10-0, తాళము కెచ్చి 9-10-0.

చక్కెర (రెడి) రు 80-8.

నాయిదాధరలు: - జనవరి 30-8, ఫిబ్రవరి రు 30-6. మ్యారి రు 30-6.

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు: - "ఫిషిన్" రు 47, 48. పాదా పాను రు 41, 44.

వేరు సెనగనూనె

"గామగ" రు 108, "ప్రెస్" రు

అముదము

రు 100, 102. (గ్రామధర)

పదును చేసిన తోలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు) రు 0 14 8	రు 0 14 8	రు 0 14 9
" (తేలిక) రు 1 1 0	రు 1 1 0	రు 1 1 6
" బెంగుళూరు (8 మొదలు 8 1/2) రు 0 14 9	రు 0 14 9	రు 0 15 2
" " (తేలికైనరకము) రు 1 1 6	రు 1 1 6	రు 1 1 9
" (మట్టాడ) రు 0 18 9	రు 0 18 9	
" (విజయనగరం 7 1/2 7 3/4) రు 0 15 1	రు 0 15 1	రు 0 15 6
" (ఏలూరు 7 1/2 7 3/4) రు 15 10	రు 15 10	రు 1 0 8
గేడతోలు రు 0 9 9	రు 0 9 9	రు 0 10 8
గేడూడతోలు రు 1 0 0	రు 1 0 0	రు 1 1 8
అవుదూడతోలు రు 1 10 0	రు 1 10 0	రు 1 11 6

క్రాను థియేటరు

26-12-25 శనివారమునుండి 1-1-26 శుక్రవారమువరకు

ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6-15 ని,

రాత్రి 9 గం-30 ని. ప్రతి శని, ఆదివారములందు

మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని ప్రత్యేక మాటినీగలు.

మదన్ థియేటర్లు వారు

క్రాంతి ఇండియన్ ఫిల్మ్స్, "క్రాంతి"

కోరికలు, దుఃఖము, శ్రీల దుర్గములు, దుఃఖము మొదలగునవిగల కథ. 7 పెద్దరీల్సుగలదు, మదన్ థియేటర్లు ప్రాచీన తయారుచేయబడినది.

నరసాపురం (స్వతంత్రపత్రిక)

జులై 30-12-25

డిశంబరు 24: - ఈ పాతకాలయొక్క మేనేజరుంటు దబ్బులేమిచే మాజిల్లాబోర్డు కిచ్చివేయవలెనని పాతకాలయొక్క కమిటీలోని అధిక సంఖ్యాకులచే అర్జీ మా సబ్ కమిటీలో దాఖలు చేయబడినట్లు యిదివరకు నా లేఖలలో వ్రాసియుంటిని. ఇప్పుడు ఆ అర్జీపై ముమ్మడి కమిటీవారిపై తగుయోచన చేయబడినది. మొన్న మా సబ్ కమిటీ కు గూర్చియెదుట వారి బంగళాలో ఆలోచన జరిగింది. మూలకు దబ్బులేదు. దబ్బుసంపాదించుటలో తగు ప్రయత్నము లిదివరకు జరుపబడినవి. తగు పాచ్చరిక కనుపడలేదు. అందుచే జిల్లాబోర్డు కిచ్చుటపై శ్రేణి దియి కనుబడక అర్జీ పెట్టబడినది. ఇప్పుడు దబ్బుసంపాదించుటకు తిరిగి నడుముకట్టుకొని దిగివారుంటే మేము కూడా సహాయము చేస్తామని అధిక సంఖ్యాకులనిరి. దబ్బు తప్పక సంపాదించగలుగుదుమని తక్కినవారనిరి. ఇట్టి వ్యర్థ పుమాటలతో చాలా కాలము వ్యర్థముకాగా చివరకు ప్రస్తుత కార్యదర్శిగా రిటైరిరి. "మిరిందరు సహాయము చేసినయెడల నేను తప్పక పదివేలరూపాయలు వచ్చే సంవత్సరం తేములోపల వసూలుచేయగలుగుదును. అట్లు చేయలేనియెడల వసూలు చేసినదిపాను పదివేలలోను మిగత సొమ్ము వాస్తవత సొమ్ములోనుండి పెట్టుకొందును. కాని కోర్టులోని అర్జీ మాత్రము తీసివేసుకోవలెను." ఈ మాటలు అందరకు నచ్చినవి. అందరు దానికి సమ్మతించిరి. మరునాడు సరిగా సమాజేమై కార్యదర్శిగారి ఉపపాదనకుబద్ధుకొని అర్జీని తిప్పి వేసికొనుటకు కోర్టులో ఇంకొక అర్జీని పెట్టిరి. కోర్టువారు దానిని నిన్నటిదినము అంగీకరించిరి. కనుక స్కూలును జిల్లా బోర్డు కిచ్చియేర్పాటుపొయినది. ప్రాతవిద్యార్థులన్నీ ప్రజలున్న తగిన ప్రాంతాన్నిపొంది ఇప్పటికి 70 సం||లనుండి ప్రజలైన పాతకాల తిరిగి ప్రజలకింద ఉండులాగున చండాలు నివ్వవలెను. దబ్బులేనియెడల రిక్విజిషను ఇవ్వబడదు. కాబట్టి యీ బాధ్యతనుగూర్చి ప్రాతవిద్యార్థులందరు ఆంద్రదేశము దెవ్వుట నున్నను అధిమతము కోర్టుస్కీము ప్రకారము రు 5 ల నిచ్చి యొసగు రిజిస్టరుచేయించుకొనవలెను.

విమకోలు విందు

మా రేంజి డిప్యూటీ యన్ స్పెక్టరుగారైన భవిషిపాటి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి యం. ఏ. యల్. టి. గారు నెలపు విరాదను వెల్లిపొవుటచేత మాతలాకా ప్రాథమిక పాతకాలాపాధ్యాయులు నిన్నటిదినము శాస్త్రిగారికి అల్పహరదొంగని గౌరవముచేసిరి. శాస్త్రిగారు మా గ్రామమునకువచ్చి స్వల్పకాలమైనప్పటికీ వీరు రేంజిలో చాలా పలుకుబడినిన్ని మర్యాద నున్న సంపాదించినట్లు నిన్నటిదినవర్తమాబట్టి కనుపించినది. స్వతః వీరు చాలా విన్నవయ్యున్న వైనప్పటికీ విస్తారము నమ్రతగలిగినవారు. ఆడంబరములేనివారు. మిశ్రభాష వ్యక్తాన సిద్ధమైయున్నవారు. ముఖవర్ణము బట్టిచూచిన ఇవన్నియు స్పష్టముగను. తదుపరి తాలూకాబోర్డు (వెసి డెంటుగారన్న ఒకరితరువాతనొకరు ఉపాధ్యాయులున్న ఇచ్చిన ఉపన్యాసములలో పైనచెప్పిన యంశములేగాక ఇంక నెన్నియోకత్తు. వీరు రేంజిలో మహాపకారమును గావించిరి. నాచకము చూచి వ్రాతలేక్కలు (రి రూ.) వీటివిషయమై బహు ఒత్తిడి చేసినని వివరుటకు ఎంతో సంతోషించవలసినది. వారికి వీడ్కోలు పత్రకను పట్టుడమారు పైన అచ్చొత్తించి సమర్పించి గౌరవించిరి. వీరికి ఆయనరాగోగ్యములన్ని ఉన్నతోద్వోగముల నలంకరింపజేసి భగవానుడు వీరిని బ్రోచుగాత యని ప్రాథమిక పాతకాలాపాధ్యాయులెల్లరు ప్రార్థించిరి.

వరవిక్రయము

ఇన్నాళ్లకు మా వై. యన్. కె. వి. నాటకసమాజము వారు తిరిగి ప్రదర్శనముల నిచ్చుటకు ప్రారంభించిరి. నిన్నటి రాత్రి వరవిక్రయ మును నూతన నాటకరాజును కడు మనోహరముగా ప్రదర్శించిరి. ఒక్క పురాణగాథలుతప్ప ఇతరనాటకములు రక్తికట్టునని నే నిదివరలో అనుకొనియుండలేదు. నిన్నటి ప్రదర్శనము నామనస్సులోనుండి ఆవిచ్చును తొలగించి వేసెను. మొదటినుండి ఆఖరువరకును నాటకము నుంచి రక్తి కట్టి ప్రేక్షకులను కూర్చున్నచోటనుండి కదలనివ్వలేదు. ప్రతి పాత్రధారుడు నిన్నటిదినమున తన పాత్రపాత్రా బహు చక్కగా నెరవేర్చుకొనెను. ఇక ప్లాటువిషయమై శ్రీ కాళ్ల కూరి నారాయణరావుగారిని సంఘసంస్కరణాభిమాను లెంతేని కొనియాడవలసినది. గ్రామగ్రామములందును వరవిక్రయ ప్రదర్శనమును జరపినచో ప్రజలనుండి యీ దుర్మతి కొంతవరకయినను విడుచు నేమో!

నందూరివార్తలు

(ఒక విలేఖరి)

కాంగ్రెస్ పని: - మా యూరియందు ఖద్దరువాడుక బాగుగకలదు. కాని ఇక్కడ ఖద్దర్ సాపు లేకపోవుటచే ప్రజలకు కొంతకష్టముగా నున్నది. కనుక గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘమువారిని ఈ గ్రామమందు ఖద్దరుకొట్టును పెట్ట ప్రోత్సహించునాము.

గ్రంథాలయపు వార్షిక తోషణము: - 23-12-25 బుధవారము సాయంత్రము నాలుగున్నర గంటలకు బాపట్ల పురవాసులగు కోన వెంకట్రావుగారి అధ్యక్షతనకింద మా గ్రంథాలయపు వార్షిక తోషణపునభ జరుపబడెను. అధ్యక్షులును సుమారు పదిమంది ఉపన్యాసకులును గ్రంథాలయపు ఆవశ్యకతను గురించి ఎల్లరకు తెలియనటల బహురమ్యముగా నుపన్యసించిరి. కార్యనిర్వాహకవర్గమునుకూడ నవ్వడి ఎన్నుకొనడమైనది.

మాయూరిలో గ్రంథాలయము తరఫున వర్సరమాక్రింద ట సాపింపబడిన సి.ఆర్. దాసు రాత్రిపాతకాలలోపడవు లీద బాలరకు సభలోనే అధ్యక్షునిచేత పలకలు బలపము ఉచితముగా విప్పించడమైనది. గ్రామస్థు అందఱును సహాయము చేయుటకు అమితోత్సాహము చూపుచున్నారు.

మహారాజశ్రీ అన్నంరాజు సుబ్బరాజుగారు గ్రంథాలయమునకు కొన్ని పుస్తకము లిచ్చుటకును రాత్రి పాతకాలలో ఉచితముగా పనిచేయుటకును వాగ్దానముచేసిరి. సభ జయజయ ని నాదములతో ముగిసెను. సభాసంతోషము బాపట్లతాలూకాలో రు దై సుప్రసిద్ధులుగారైన ఇనగంటి వెంకటప్పయ్య చౌదరి గారు రాత్రి పాతకాలకు గావలసిన పలకలు, బలపములు, పుస్తకములకు ఉచితముగా నిచ్చుటకు వాగ్దానముచేసి తమ బౌదధ్యమును వెల్లడించిరి. ఈ రాత్రిపాతకాలకు రు 115-11-0 లు వసూలు చేయబడినవి.

వెల్లింగ్ టన్ సిసీమా

మాపుంటురోడ్డు, మద్రాసు.

29-12-25 మంగళవారమునుండి 1-1-26 శుక్రవారమువరకు

క్రాంతిసంవత్సరమునకు ప్రత్యేకముగా

"అన్ని సూతనతమాషాలు"

ప్రదర్శించబడును

ఆనందమును, సుఖమును గలిగించును

మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

1926-వ సంవత్సరము జనవరి నెల మొదటి తారీఖునుండి

3-వ తరగతి ప్రయాణీకులను తీసుకొనిపోవు రైల్వే కోచ్

తెనాలి - రేపల్లె స్టేషనులకు మధ్య ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాల

పరిమితి ప్రకారము పోవును.

నెం. ఎమ్. 148 రు

తెనాలినుండి బయలుదేరుట పగలు 1-0

జంపాని " " 1-19

కొల్లూరు రోడ్డు " " 1-29

భట్టిప్రోలు " " 1-52

పల్లికోన " " 2-1

రేపల్లె చేరుట " " 2-10

నెం. ఎమ్. 151 రు

రేపల్లెనుండి బయలుదేరుట పగలు 2-30

పల్లికోన " " 2-39

భట్టిప్రోలు " " 2-48

కొల్లూరు రోడ్డు " " 3-14

జంపాని " " 3-22

తెనాలి చేరుట " " 3-45

1-వ, 2-వ, 3-వ తరగతులు గల ఆర్టిస్టి బండి ప్రస్తుతము

రైల్వే కోచ్ కి బదులు తెనాలినుండి పగలు 12 గంటల 50 నిమి

షములకు బయలుదేరి రేజివాడ మధ్యాహ్నము 2 గంటల 45

నిమిషములకు చేరును.

(2516)

అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రెసు

అమరావతియందలి ద్వితీయసమావేశము

తీర్మానములు

అమరావతి, డిశంబరు 28:—అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రెసు అధ్యక్షులును, మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రియగు నగు పానుగల్లు రాజాగారు, అభివృద్ధికాఖామంత్రియగు టి. ఎమ్. శివజ్ఞానంపిళ్లై, సర్ కె. వి. రెడ్డి, రామనాథపురం రాజా, ఓ. టి. చెట్టి, ఎ. రామస్వామిమొదలియారుగార్ల సహితముగ 120 మంది డెలిగేటులతో, మదరాసునుండి ప్రత్యేక రైలుబండిలో ప్రయాణమై ఆదివారం ఉదయమున అమరావతిలో దిగిరి. ప్రయాణమునందు దారిపొడుగునను గల రైలుస్టేషనులందు రాజాకారికి స్వాగతము యాయబడెను.

అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర సంఘసంస్కరణసభకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన కొల్లాపురం మహారాజాగారు కలకత్తామీదుగ వచ్చి మదరాసు డెలిగేటులను బాడ్మెన్ రైలు సంధివద్ద గలసికొనిరి. అమరావతి రైలుస్టేషనువద్ద వీరలకు ఘనమగు స్వాగతము సన్మానసంఘాధ్యక్షులు మొదలగు బ్రాహ్మణేతరనాయకు లిచ్చి, పట్టణముమట్టును ఊహించిరి. జనము విశేషముగ వచ్చెను. కాంగ్రెసునందు పాల్గొనుటకు బొంబాయి నుండి ఆదివార ముదయమునకు గాల్ భాస్కరరావు యాదవ గారు దిగిరి.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసమునందు రాజమతీ అల్లండ్రి రాణిగారి మరణమునకు, భారతసేనాధిపతి రాలివ్వనుప్రభువు, సురేంద్రనాథ ఠేన్డీ, స్వామికన్నప్పిళ్లైగార్ల మరణములకై విచారము దెల్పిరి.

అమరావతి, డిశంబరు 28:—మహమ్మదీయ ఉన్నత పాఠశాల ఆవరణయందు నిర్వహింపబడిన పెద్దపెండాలులో అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర ద్వితీయకాంగ్రెసు ఆదివారము మధ్యాహ్నమున సమావేశమయ్యెను. ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకులతో సభ సంపూర్ణముగ కిక్కిరింపబడుచుండెను. కార్యక్రమమునకు పూర్వము అకస్మాత్తుగా వర్షముగురిసి సభయొక్క ఉత్సాహమునకు భంగముగలిగించెను. అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన పానుగల్లు రాజాగారు వచ్చుటతోడనే సభయందు ఆసక్తియు బలము చేరెను.

సన్మానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు రాయబహదూరు కె. ఎన్. నాయుడుగారు డెలిగేటుల నాహ్వానించుచు దిగువ ప్రకటించిన రీతిని ఉపన్యసించిరి:—మాకును మాసోదరులను మహమ్మదీయులకును స్వర్థులుపుట్టించుటకు కొంతమంది రాజకీయాభిప్రాయ ప్రేమికులు బ్రాహ్మణులు రాష్ట్రముంట్ల ప్రచారముచేసి హిందు సభలను స్థాపించి, మహమ్మదీయులనుర్రలను పగల గొట్టవలెనని బుధించిరి. అందుచే కొన్ని అల్లరులు జరిగెను. ప్రాణమునకు నష్టమునందలివించెను. న్యాయస్థానములందు కేసులు విచారింపబడుచున్నవి. భగవంతుని దయవలన వారివయస్సు ములు నివృత్తయోజనమయ్యెనని యిప్పు డిచ్చట సమావేశమైన అధికసంఖ్యాకులుగల సభయే ప్రకటించుచున్నది. మాశిబిరము మహమ్మదీయ ఉన్నతపాఠశాల ఆవరణయందు నిలుపుట, మహమ్మదీయ సోదరులు పూర్వపురార్థముగ మాతోగలసి పని చేయుటవలన ఉభయము బ్రాహ్మణుల నిరంకుశముం దుండి బైలువెనలి మోక్షము నొందుటకు సాధనము వికమత్యమని దెలియుచున్నది. బ్రాహ్మణుల కుతంత్రములపాలుగాక బ్రాహ్మణేతరులు మోక్షమునొందుటకు స్వకీర్తిపై నాధారపడవలయును. బ్రాహ్మణులు దేశమందు బ్రాహ్మణపరిపాలనను స్థాపింప బ్రయత్నించుచున్నారు. ప్రజాస్వామికవాదులగు బ్రాహ్మణేతరులు బ్రాహ్మణులపాస్త్రములందుండి అధికారమును లాగుటకు పాటుబడుచున్నారు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముద్వారా వికమత్యమును వృద్ధి చేయుటకు బ్రాహ్మణేతరకాంగ్రెసు యత్నించుచున్నది.

సన్మానసంఘ ఉపాధ్యక్షుడగు సయ్యదు అబ్దుల్ రహిమాన్, ఎమ్. ఎల్. సి. గారు పానుగల్లు రాజాగారు అధ్యక్షత వహించవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. కాంగ్రెసు స్త్రవ్యులగు పటేలు, ఎమ్. ఎల్. సి. గారు ప్రతిపాదన ననువదించిరి.

మదరాసునందు ప్రాతిపదికనుండిన సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. గతమందు రాజాగారి

సహాయోద్యోగియగు తాను పానుగల్లు రాజాగారు గావించిన మహత్కర్మముల బాగుగ నెరుంగుదునని సర్ కూర్మా సాక్ష్య మిచ్చెను. డాక్టరు నాయరు, సర్ పి. టి. చెట్టి పరమపదించిన పిదప బ్రాహ్మణేతర ఉద్యమమునిమిత్తము అహర్నిశములు కృషిచేయుచున్న జాట్టునందు రాజాగారు రథికులు అని సర్ కూర్మా రెడ్డిగారు వచించిరి.

పెక్కురు తీర్మానమును బలపరచినపిదప రాజాగారు అధ్యక్షస్థానము నలంకరించి, అధ్యక్షోపన్యాసమును గావించ ప్రారంభించిరి. అధ్యక్షోపన్యాసాంతరము విషయసార్ధారణకమి టి సభ్యులకేర్లు ప్రకటించబడెను.

సోమవారమువరకు కాంగ్రెసు నిల్చివేయబడెను.

తీర్మానములు

అమరావతి, డిశంబరు 29:—సోమవారం మధ్యాహ్నము అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రెసు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. రాజమతీయగు అల్లండ్రి రాణిగారి మరణమునకు రాజకుటుంబమునకు సానుభూతిసంపుట తీర్మానము ప్రథమమున గావించబడెను.

బ్రాహ్మణేతర ఉద్యమనాయకుడగు సర్ త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి మరణమునకు కాంగ్రెసువిచారించి, ప్రతిసంవత్సరముందును ఏప్రిలు 28-వ తేది త్యాగరాయదినముగ నెంచవలయునని అఖిలరాష్ట్రము లను ఉద్బోధించుచు మరెయొక తీర్మానము గావించెను.

కీర్తికేసులగు గ్వాలియరుమహారాజా, సర్ సురేంద్రనాథ ఠేన్డీ, సి. ఆర్. దాసు, స్వామికన్నప్పిళ్లై మొదలగువారల మరణమునకు విచారమునూచించుచు తీర్మానములుగావించబడెను. కీర్తికేసులగు సాహసప్రవృత్తిగారి స్మారకదినముగ మే 1-వ తేది యెంచవలయునని సభ్యు లుద్బోధింపబడిరి.

రాజకీయ సంస్కరణముల గురించి నాల్గవతీర్మానము గావించబడెను. తీర్మానముపై ఠేక్కురు ఉపన్యసించిరి. తీర్మానము దిగువ ప్రకటించబడెను. “పెక్కురాష్ట్రములు సమృద్ధివముతో రాజకీయసంస్కరణములను కొనసాగించి ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వతత్వమును, స్వపరిపాలనవిధానమును నడిపివందునను, మధ్యరాష్ట్రముల బీరారు పరగణాల బ్రాహ్మణేతరులు సంస్కరణముల కొనసాగింపనున్నందునను, సంస్కరణముల విస్తరింపజేయుటకు తగినసమయము వచ్చినదని కాంగ్రెసు కంకోక్తిగ బలపరుచున్నది. బ్రిటిషుప్రభుత్వము భారతదేశమునకు పూర్వపురార్థముగ స్వపరిపాలన నీయదలంబులేదను దురభిప్రాయమును దోలెండుటకు సాధ్యమగునంతత్వరతముగ, అవసరమగు కట్టుదిట్టములకై రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రసాదించవలసినదని రాజప్రతినిధి బ్రిటిషుప్రభుత్వమున కెరిగించవలయును.” రాజోవు శాసనసభయందు బ్రాహ్మణేతరులు మంత్రివర్గమును యేర్పరచుటకు అధికసభ్యులు శాసనసభాసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడుటకు మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, పార్సీలు, మొదలగు బ్రాహ్మణేతరులు సర్వప్రయత్నములుచేసి, ప్రభుత్వముతో సంస్కరణముల కొనసాగించుటకు సహకారము చేయవలయును.

ఎన్నికవర్గమునకు కేంద్ర ప్రభుత్వముగూడ బాధ్యత వహింపవలయునని యీ కాంగ్రెసు కంకోక్తిగ చెల్పుచున్నది. మదరాసునా స్త్రవ్యులగు ఎ. రామస్వామిమొదలియారుగారు తీర్మానము బ్రతిపాదించి “అవసరమైనచో ఉచితముగ కట్టుదిట్టములకై” అని ఆర్. సి. ప్రధానుగారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి.

సర్ కె. వి. రెడ్డి, పటేలుగారు తీర్మానముపై ఉపన్యసించిరి. ఏకగ్రీవముగ తీర్మానము అంగీకరింపబడెను.

వక్షిణాఫ్రికా డిప్యూటీ గవర్నరునకు కాంగ్రెసు హృదయ పూర్వకముగ స్వాగతమునిచ్చి, వక్షిణాఫ్రికాయందు సంపూర్ణ స్వత్యములు తెల్లజాతులవారిచే గుర్తింపబడుటకు భారతీయులు గావించు ఆందోళనకు యీ దేశీయులు వారి యావచ్చుకైని ఉపయోగించెదరు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముం దొకప్రాంతమున భారతీయులయెడ జూపబడు అనాదరణవలన గలుగు క్రోధమువలన కంటే బ్రిటిషుసామ్రాజ్య వికమత్యమునకు భంగము మరియేదియు గలిగింపజాలవనియు, ప్రతీకారచర్యలుగాని మరియితర సాధనములుగాని అవలంబించి దక్షిణాఫ్రికా క్షేత్రజాతులు భారతీయులహక్కులను గుర్తించునట్లు చేయవలసినదని రాజప్రతినిధిని, యిండియా ప్రభుత్వమును, బ్రిటిషుకాబినెట్టును బ్రాహ్మణేతరకాంగ్రెసు గోరుచున్నది.

తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. రేపటివరకును సభనిల్చి వేయబడెను.

మరికొన్ని వివరములు

అమరావతి, డిశంబరు 29:—ప్రారంభమందు ప్రకటించబడిన దానికంటే మొదటి దినమునను రెండవదినమున వచ్చిన ప్రేక్షకుల సంఖ్య విస్తారముగ నుండెను. చోటు లేక నందల కొలది జనులు బైట నిలువబడిరి. సన్మానసంఘము గావించిన యేర్పాట్లు బహు చక్కగ నున్నవి. కార్యదర్శియగు అమృతకారు సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు రాయ బహదూరు కె. ఎన్. నాయుడుగారు ముఖ్యముగ బ్రతీపనీయులు.

రాజకీయసంస్కరణములపై తీర్మానము

అమరావతి, డిశంబరు 29:—రాజ్యాంగమును కొనసాగించుటకు ప్రయత్నించినవారి కెల్ల ద్వంద్వ పరిపాలనవలన గలుగుయిబ్బందులు అనుభవమే అని రామస్వామి మొదలియారుగారు తీర్మానమును బ్రతిపాదించుచు ఉపన్యసించిరి. అయినప్పటికిని మదరాసునందు ఇతర ప్రదేశములందు ద్వంద్వపరిపాలన జయప్రదముగ నిర్వర్తింపబడెను. రాజ్యాంగసంస్కరణములు మరికొన్ని అడ్డంకుగ నీయవలయును. అందుకొరకు నిరంతరముగ డిమాండుచేయుట ఆవశ్యకమని రామస్వామి మొదలియారుగారు నడిపిరి.

తీర్మానముపై సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు ఉపన్యసించుచు ప్రభుత్వమునకు చెల్లించు రివిన్యూ మొత్తములో అధికభాగము బ్రాహ్మణేతరులు చెల్లించుచున్నారని మనంబునందు జ్ఞాపకముంచుకొనవలసినదని దెల్పి రాజోవు శాసనసభ యెన్నికయందు బ్రాహ్మణేతరులే అధికముగ సభ్యులుగ నెన్నుకొనవలసినదని ఉద్బోధించిరి.

హిందూ మహమ్మదీ యొకమత్యము

అమరావతి, డిశంబరు 29:—డిబ్రిహ్ 1924 లో ప్యాసుచేసిన విక్య తీర్మానమును అంగీకరించుచు తీర్మానమును ప్యాసు చేసిన విదప అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతరసభ సమావేశము ముగిసెను. హిందువులను మహమ్మదీయులను సఖ్యముగ నుండవలయుననియు విక్యతీర్మానము ప్రకారముగ ఉభయ సంఘములును సోదర భావముతో మెలంగవలయుననియు తీర్మానింపబడెను.

ఉభయసంఘములమధ్య సఖ్యము గుదురుటతోడనే స్వరాజ్యము లభించునని సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు నడిపిరి.

శాసనసభలందు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము అస్పృశ్యతా నివారణగురించి తీర్మానములు గావించబడెను.

బ్రాహ్మణేతరపక్షము తరపున ప్రయోగింపబడుచున్న “జస్తిను” పత్రికను బోషించవలసినదని కాంగ్రెసు సభ్యుల నుద్బోధించెను.

కాంగ్రెసు సమావేశమును ముగించుచు, ఎడతెరిసి లేకుండ బ్రాహ్మణేతరులందు ప్రచారము సలుపవలసియున్నదని అధ్యక్షుడు నడిపెను.

ఉపసంహారము

కాంగ్రెసు సమావేశము నిర్విఘ్నముగ జరిగినందులకు రాజాసాహెబు సంతసించెను. పదివేలకంటే అధికులు ఆ బ్రాహ్మణేతరకాంగ్రెసునకు హాజరైని రాజాగారికి దెప్పిరట. సమావేశమందు జూపబడిన ఆసక్తియునకు హద్దులేదు. ఉన్నత తరగతులపై ప్రజాసాహస్యము తిరుగుబాటు గావించుటయే బ్రాహ్మణేతర ఉద్యమమునియు, సాంఘిక రాజకీయ కృంఖలములే బంధింపబడిన బ్రాహ్మణేతరులు స్వకీప్రభావముచే విముక్తి నొందవలయు ననియు రాజాగారు బ్రాహ్మణేతరుల ఉద్బోధించిరి.

దీర్ఘ హర్ష ధ్వానములు చెలరేగుచుండ రాజాగారు మాలాలంకృతులు కాబడి పెండాలు విడచిరి. రాత్రిబండిలో మదరాసునకు రాజాగారు బయలుదేరిరి. (ఆ. పై)

చెన్నపురి పౌరులకోరిక ననుసరించి
శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము, ఏలూరు ఎస్.ఎస్.ఎస్. నాటక శాలలో
మ ర ల
వ ర వి క్ర మ 31-12-25 గురువారము
సాయంత్రము 6 గంటలకు
నాటకము ప్రదర్శింతురు
ఎమ్. ఎన్. రావు జమీందారు, ప్రాప్రైటరు.

అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర సంఘసంస్కరణసభ

కొల్హాపురం మహారాజా అధ్యక్షోపన్యాసము
అమరావతి, డిశంబరు 28:—అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రెసు సమావేశానంతరము ఆ. భా. బ్రాహ్మణేతర సంఘసంస్కరణసభ కాంగ్రెసు పెండ్లాయనందు కొల్హాపురం మహారాజా అధ్యక్షతన జరిగెను.

సన్మాన సంఘాధ్యక్షుని ప్రసంగము

సంఘసంస్కరణసభకు వచ్చిన డెలిగేటులను ఆహ్వానించుచు, బ్రాహ్మణులు ప్రజలయెడ జాతు తృణీకరణభావమును సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు రాయసాహెబు బి. జి. నింబాల్యూరుగారు ఖండించిరి. హిందూమహమ్మదీయ విశిష్టతలను, అన్యతలనివారణకు, తద్వారా భారతజాతీయతకు ఎవరైన శత్రువులుగలనో, బ్రాహ్మణులే పరమశత్రువులు. సర్వెంటుస్ రిఫ్రండ్మెంట్ సొసైటీవలె నాగపురమందు ప్రధానకార్యస్థానముగ గల అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర సాంఘిక సేవకు లనుపేర నొక సంఘమును స్థాపింపవలయుననియు, అఖిలభారత మందుగల బ్రాహ్మణేతరకోటి అభివృద్ధికి దెచ్చుటకు గట్టినిశ్చయ మవలంబింపవలసిన దనములు వచ్చెననియు సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు చెప్పెను.

అధ్యక్షోపన్యాసము

ఆధునిక భారతదేశమందు ప్రజాపరిపాలన గావించు వారు మత సాంఘికసంస్కరణములతో తాము జోక్యము కలిగించుకొనరాదని యెంచుచున్నారు. అభివృద్ధి యందువలనచాల వెనుకబడుచున్నదని తాను దలంచవలసివచ్చుచున్నదని కొల్హాపురం మహారాజాగారు నుడిచిరి. అధికారమువలన గలగు పలుకుబడి వికారభావములచే ప్రేరింపబడిన ఉద్యమముల కధిక సహాయకములగు నుండును. నిమ్మజాతుల నాయకులకు గవర్నమెంటునకు మధ్యగల సహకారము అభివృద్ధిసార్థమునకు దారి జాతువున్నదని యెంచవలయును. రాజకీయ సంస్కరణముల గాని, రాజ్యాంగసంస్కరణముల ప్రాముఖ్యమునగాని తగ్గించుకుండ సజీవయుక్తమును, సదాభిప్రాయములును గల సాంఘిక పునాదులపై నిర్మింపని రాజ్యాంగసాధము నిలువజాలదని తాను విశ్వసించుచుండెనని కొల్హాపురం మహారాజాగారు నుడిచిరి.

తీర్మానములు

అమరావతి, డిశంబరు 29:—కొన్ని తీర్మానములను పాస్ చేసిన పిదప అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర సంఘసంస్కరణసభ నేడు ముగింపబడెను. కులభేదములు దేశాభివృద్ధియనున కవరోధకముగ నున్నదనియు, బ్రాహ్మణేతరలం దంతర్వర్ణ కాళి లైక్యముగలకు బ్రాహ్మణేతరులు సర్వప్రయత్నముల గా వింతవలయుననియు తీర్మానింపబడెను.

మైకమును గలగజేయు సారాయి మొదలగు త్రాగునీళ్లును సంపూర్ణముగ నిషేధించుటకు కాసనసభలద్వారాగాని పేరుమార్గముగ గాని ప్రయత్నములు చేయవలయును.

దేశమందలి సర్వకాలములను సమానముగ హక్కులను, సమత్వమును అనుభవించుటకు సాంఘికకాసనములు ప్రభుత్వము గావించవలయు నని సభ తీర్మానించెను.

మదరాసు దేవాదాయముల చట్టమును గావించినందులకు పానగలురాజాగారిని కాన్సరెంసు అభినందించి, అట్టి కాసనములు యితరరాష్ట్రములందు గూడ గావించుట ఆవశ్యకమని నూచించెను.

కొంతకాలము జరిగిన పిదప అధ్యక్షస్థానమును విడిచి కొల్హాపురం మహారాజా బొంబాయి వెళ్లిరి. వారి స్థానమునందు గా. యాదవుగారు కార్యక్రమమును నడిపిరి. మహారాజాగారు డెలిగేటులకు ఉదయమున విందుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

సాంఘికసభ ముగియుట

బొంబాయి, 29:—అమరావతిలో జరిగిన బ్రాహ్మణేతర సంఘసంస్కరణసభ నిన్నటిసాయంత్రమున ముగిసెను. కొల్హాపుర మహారాజాగారు బొంబాయికిబోయిరి.

సభలో ఇతరతీర్మానములతోబాటు బ్రాహ్మణేతరలలో జాతిభేదము లుండరాదనియు, బ్రాహ్మణేతరులందు విధవావివాహములు జరిపించవలెననియు, మద్యపానమును పూర్తిగా నిషేధించు సాంఘిక కట్టుదిట్టములను తయారవలెననియు, అన్యతలతో లింగించవలెననియు, తీర్మానింపబడెను. ఇతర మద్రాసు స్త్రీలు విధవావివాహములు, స్త్రీవిద్యప్రాప్తిసాంఘిక తీర్మానముల జలపరచిరి. (ప్రెస్సు)

ప్రథమ ఆర్యవెశ్య యువజన మహాసభ

జనవరి 2, 3, 4 తారీఖులందు గోల్కొండలోనుండు

తొదర్శి చెంచయ్య బి. యస్. సి. (యుటా అమెరికా) గారధ్యక్షత వహింతురు

గౌరవ వత్సరముల వయస్సుగల యువజనులెల్లరు రా ప్రార్థితులు ఆహ్వానసంఘమువారు.

అఖిలభారత మహిళాసభ

అమరావతి, డిశంబరు 29:—కె. ఎస్. నాయుడుగారి సతి అధ్యక్షతన అఖిలభారత మహిళా సభ నిన్న జరిగెను. సంఘసంస్కరణము స్త్రీల స్థితి నుద్ధరించుట మొదలగు అంశముల గురించి తీర్మానము గావించబడెను. విశేషముగ జనము కాన్సరెంసునకు వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

అఖిలభారత క్రైస్తవ మహాసభ

సంపూర్ణమద్య నిషేధతీర్మాన మంగీకరించుట

కలకత్తా, డిశంబరు 29:—

12 వ అఖిలభారత, భారతక్రైస్తవ మహాసభయందు నేడు సి. ఆర్. దాసు, సర్ మరేంద్రనాథ బెనర్జీగారల మరణములకు సంతాపము చెప్పుచును, విదేశీయుల సంపూర్ణముగ మద్యమును నిషేధింపవలెననియు తీర్మానింపబడెను.

కాసనసభలందు భారతక్రైస్తవుల స్థితినిగూర్చి చర్చించుచుండ సభ అపివేయబడెను. మరల రేపు సమావేశమగును. (ఆ. ప్రె.)

ఆ. భా. గ్రంథాలయమహాసభ

కేల్కరుగారు అధ్యక్షతవహించిరి

దేశమంతయును గ్రంథాలయములు పఠనమంది

రములు స్థాపింపవలెనను తీర్మానములు

గావించబడెను

కాన్పూరు, తిలకునగరము, డిశంబరు 29:—అఖిలభారత గ్రంథాలయ మహాసభ నేటియందుమున యస్. కేల్కరుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. సన్మానసంఘాధ్యక్షుడురాయసాహెబు బి. విక్రమజిత సింగుగారుఅధ్యక్షునికి ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసంగెను. కేల్కరుగారు తమయూపన్యాసములో గ్రంథాలయములు దేశమందంతటను వ్యాపించుటకు అవసరమైన పనులను పునరుద్ధరించుట కవియంతయుపయోగించునో తెలియజేసిగ్రంథాలయోద్యమము నూతనముగా ప్రారంభమైనదనియు, నైననది సంత్సృష్టికరముగానే పనిజేయుచున్నదనియు, మహారాష్ట్ర ఆంధ్రదేశములందు జరుగుచున్నట్లుగా నీవిషయముల అందరును కలసి పనిచేయవలెననియు జెప్పిరి. దేశమందంతటను గ్రంథాలయములు పఠనమందిరములు స్థాపింపవలెననియు, అందుకొరకు కేంద్రసంస్థ యొకటి యుండవలెననియు రెండు తీర్మానములు గావించబడెను.

(ఆ. ప్రె. స్పెషలు సర్వీసు)

రాజప్రతినిధి

జనవరి 9 తేదీన ఢిల్లీకి బోవును

కలకత్తా, డిశంబరు 28:—జనవరి 9 తేదీ కనీవారమునాడు రాజప్రతినిధి రిడింగుగారు భార్యతోను పరిశారముతోను కలిసి బెల్జియమునందుండి ఢిల్లీకి పయనమగుదురని కలకత్తా ఆవరణకేటా ప్రకటించుచున్నది. బీరిక్ హారాన్వేషమున దృఢము దంపతులు స్వాగత మొసంగుదురు. బెల్జియమునందుండి రిడింగుప్రభువు బయలుదేరునప్పుడును మహారాష్ట్రమునందుండి రైలుబండి బయలుదేరునప్పుడును 51 ఫీరంగులు ప్రేల్పుచును. (ఆ. ప్రె.)

ఖిలాఫత్తు కాన్సరెంసు

సమావేశము పరీనమాప్తమగుట

ముఖ్యమగు రెండు తీర్మానములు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సులు సర్వీసు)

తిలకు నగరము, డిశంబరు 29:—మరికొన్ని తీర్మానములను గావించిన పిదప ఖిలాఫత్తు కాన్సరెంసు సమావేశము ఆంధ్రము నొండెను. అండమానుదీవులకు మాపిల్లాల సంపుట, హెడ్డాజి సమస్య విషయముల గురించి ముఖ్యమగు రెండు తీర్మానములు పాస్ చేయబడెను. మదరాసు వాస్తవ్యులగుయామాబు హుస్సేనుగారు మాపిల్లాల విషయముగ తీర్మానమును కాన్సరెంసులో ప్రతిపాదించెను. అండమానుదీవులు ఖైదీలనివాస యోగ్యముగ లేవని జైలుకమిటీ యిదివరకే ప్రకటించినను, కుటుంబముల సహితముగ మాపిల్లాలను జన్మస్థానములందుండి గొంపోయి అండమాను దీవులలో కాపురముండుటకు ఇండియా దొరతనము చేయు ప్రయత్నములను తీర్మానము ఖండించుచున్నది. ఎంత నివాసయోగ్యకరముగ ప్రదేశములకైనను మాపిల్లాలను వారి స్వస్థలమునందుండి గొంపోవుటను తీర్మానము నిరసించుచున్నది. స్త్రీలకంటె పదిరెట్లు పురుషుల సంఖ్య ద్వీపమందు అధికముగ నుండుటచే మాపిల్లాల నీతి చెడుననియు, అందువలన మాపిల్లాల సంతతి దుస్థితి పాలగుననియు తీర్మానము నూచించుచున్నది.

హెడ్డాజి తీర్మానము

మదీనా హెడ్డా నగరముల కాంతముగ యివినుసాదు స్వాధీనపరచుకొనినందులకును, పెరి ఫ్రె కుటుంబముయొక్క నిరంకుశ ప్రభుత్వము నుండి హెడ్డాజి సంపూర్ణముగ విముక్తిజేసినందులకును కాన్సరెంసు యివినుసాదును అభినందించెను. హెడ్డాజి భావినీ గురించి యివినుసాదుగా రవలంబించు విధానముపై కాన్సరెంసునకు సంపూర్ణానుమతి గలదనియు, మహమ్మదీయ ప్రపంచము యివినుసాదుగారి ఆహ్వానము నంగీకరించి ప్రాపంచిక యిస్లాముకాన్సరెంసు వందు బాల్గాని, హెడ్డాజి భావినీ నిశ్చయింప యివినుసాదుగారికి తోడ్పడవలయుననియు తీర్మానింపబడెను.

రాబోవు హాజీయాత్ర నిరపాయముగ గావించుటకు హెడ్డాజియందు పరిస్థితులు కాంతముగ గలవనియు, అధిక సంఖ్యాకులగు హాజీయాత్రకులు పవిత్రస్థానముల సందర్శించుటకు ఉచితముగ వసతులు గలవనియు, ఖిలాఫత్తు కమిటీ భారత దేశమందు ప్రచారము చేయవలయుననికాన్సరెంసునందుతీర్మానింపబడెను. యాత్రకులు సురక్షితముగ యాత్రజేయుటకు, మంచినీరు తుల స్థాపించుటకొరకు, హెడ్డాయందుగాని మరియితర స్థానములందుగాని ఖిలాఫత్తు కమిటీ కార్యాలయమును స్థాపింపవలయునని తీర్మానము గావించబడెను.

ఢిల్లీయందు సెలకొల్పబడిన జాతీయ మస్లిము విశ్వవిద్యాలయము నిమిత్తము ధన సహాయము చేయవలయునని కాన్సరెంసు మహమ్మదీయులకు విన్నవించు చున్నది.

భండార్కరు ఓరియెంటల్ రిసెర్చ్ సొసైటీ

బొంబాయి, డిశంబరు 28:—ఢిల్లీకి దాక్తురు రామకృష్ణ భండార్కరుగారికి సరియైన జ్ఞాపకచిహ్నముగా నుండుటకై ప్రజలనుండి విరాళములు కావలెనని పూనాలానీ భండార్కరు ఓరియెంటల్ రిసెర్చ్ సొసైటీవారు కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

లిబరలు పక్ష మహాసభ

కలకత్తాలో సమావేశమగుట

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము.

అఖిల భారత విశేషాదేశము 8 వ వార్షిక సమావేశము నిన్నటినుండి కలకత్తాలో జరిగినది. మధ్య పరగణాల ప్రముఖులగు సర్. మోకాపంతులూరిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు ప్రభుత్వమున సర్ ఆర్. భండార్కర్లు, గ్వాలియరు మహారాజులుగార్లు మరలములకు విచారములదొడ్డి, చిత్రంజన దాసుగారి నిర్వాహమునకు చింతిల్లుచు ఆధునికయుగమున దేశ రాజనీతి గొప్ప ఆశ్చర్యముని ప్రకటించిరి.

క్రాంత సంస్కరణలు.

అధ్యక్షుడు రాజకీయ సంస్కరణముల గూర్చి మాట్లాడుచు, విశేషములు సానుభూతితో సంస్కరణముల నిర్వహించుటకు ప్రాణములతో బలిపెట్టిన మహా ప్రభుత్వ గౌరవములతో పాటుగా కట్టి ఆదర్శములను తెచ్చిరి. ఏదోయో రాజకీయ పక్షము వారు నిరాశానకులై నిరుపయోగములగు ప్రతిష్ఠాంధనవిధాన మవలంబించినంతవఱకు ప్రజలను ప్రజలవలె కీర్షించి యున్నారని అందుచే యిప్పుడు కాంగ్రెసునూడ అసహనము ద్యమమును నిలిపివేసెను. స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ తమ ప్రతిష్ఠాంధన విధానమును వదిలి క్రమముగ రిస్కాన్సివు సహకార విధానమునకు మరలుచున్నారు. అందుచే భారతీయులు సహకారము లొసగినపుడే క్రాంత సంస్కరణము లొసంగజునునని బరిష్టామహా ప్రభుత్వ గౌరవ మరలములకు చాల దుర్బలమైనది. ప్రభుత్వమువారు సానుభూతితో విచారించిన యెడల యే ప్రజలైననుగూడ సహకారమునందుటకు సిద్ధమగుచున్నారు. అంతియేగాని ప్రతిపక్షముల సంపూర్ణముగ లొంగిపోలేనని పట్టు పట్టి గూర్చుంటే రాజనీతిజ్ఞత గావాలి. వ్యవహార పరిస్థితులందు గలిగిన యీ మాట్లాడుట గమనించి బరిష్టామహా ప్రభుత్వ గౌరవ తమనిగ్రహమును సవరించుకొందునని తలచుచున్నారు.

బరిష్టామహా ప్రభుత్వ క్రాంత సంస్కరణల కొనసాగుటకు నిరాకరించుచు చాల ఆక్షేపణల చేసిరి. భారతదేశ మొకజాతి గాదట. దేశ రక్షణమునకు జాతీయ సైనికదళము లేదట. ప్రజలందరు వేరు వేరు కులములవారు మతములవారు పోట్లాడు కొనుచుండిరి. భారతదేశమునకు సంస్కరణముల కొనసాగుటెల్ల ఈ ఆక్షేపణలనే దెబ్బచుండుట చిత్రముగ నున్నది.

ఈ ఆక్షేపణలకు భారతీయు లనేకపర్యాయములు సమాధానమునగిరి. హిందూస్థాన ప్రజలందు అనేకజాతులవారు అనేక భాషలవారుండుట నిజమే. కాని, వారందరి లాభనష్టములు, ఆదర్శములు ఒక్కటే. వారందరు ఒక్కజాతిగ నిలువబడుటకు దృఢనిశ్చయమైయున్నారు. విరోధాభిప్రాయములు ఇట్టి పరిస్థితిని ప్రత్యేక రాష్ట్రములందలి ప్రజలకంటె భారతదేశ ప్రజలకెక్కుడు విభేదములు గలవా? అంతేగాక, భారతదేశము శంకరాచార్యులనుగ నుండజూచుచున్నది. అందుచేత భారతీయులొక్కజాతివారుకారన ఆక్షేపణల తావులేదు. భారతదేశమును జాతీయ సైనికదళము లేకపోవుట నిజమే. అట్టిలోన మునకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వవిధానమే కారణము. బ్రిటిష్ వారుగారి కొప్పుకొనక భారతసామ్రాజ్యనిర్మాణమున కిదియొక ఆక్షేపణగ దెబ్బతీసాగు. బ్రిటిష్ పట్టాములు నెంటునే పోవలెనని యెవ్వరనలేదు. 25 లక్ష 30 సంవత్సరములలో భారతదేశమును జాతీయ సైన్యమేర్పరచి ఆత్మరక్షణకు తగినజలము కలుగునంతవరకు బ్రిటిష్ పట్టాములనుంచుటకు అంగీకరించుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారి టిటివల ప్రకటించినవిధమున 8 పట్టాములు మాత్రమే ముందుభాగతీయ మొనస్సు విధానమును ప్రతిపాదన తీర్మానముగ ఖండించిరి. అయినను ఆవిధానము విజయమునకు వరకును ఒక ఆక్షేపణ ముందుకులేదని భారతములకి పెంకిపట్టు పట్టెను. స్పీకరుగారిని విచారణయంతములు చాలసంకుచితముగ నుండిరి. దురదీను సంఘమువారి శిఫార్సులెంత ఆకాభంగము లుగనూనో స్పీకరు కమిటీవారి శిఫార్సులుగూడ అంత ఆకాభంగముగనుండునని సందియము గలుగుచున్నది. జాతివిభేదముల ఆక్షేపణ ప్రభుత్వమువారికి చాల ప్రతిపాదనలనున్నది. భారత ప్రభుత్వము స్థాపించబడునపుడే వివాదములన్నింటిని తొలగించి కాంతిని స్థాపించగలదు. ఈ ఆక్షేపణలు గణనీయములుగావు.

ద్వంద్వ ప్రభుత్వ పరాజయము

ప్రస్తుతవిధానమునందు భారతీయుల స్వపరిపాలనకై ఆభివృద్ధిపొందుట కట్టి అవకాశములేవు. మంత్రులకట్టి బాధ్యత నీయలేదు. మంత్రులందైన సంయుక్త బాధ్యత లేదు. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు మంత్రులను ప్రభుత్వవ్యవహారము ను కలసి చర్చించు నాచారము చాలాపూర్వీక ప్రభుత్వము అందుగానించుటలేదు. మంత్రుల యాదిన మొనర్పబడిన శాఖ లభి వృద్ధియంతయు ప్రభుత్వయంత్రములపై నాధారపడియున్నది. అందుచే మంత్రులెంత ప్రయత్నించిననుగూడ నిరంకుశ ప్రభుత్వము అంగీకారములేనిది యెట్టి అభివృద్ధి మార్గముననునదికలేదు.

ఇట్టివల భారతీయ సమావేశవారిచే గావించబడిన సంస్కరణల తీర్మానమునకు ఎవ్వరును ఎట్టి ఆక్షేపణలను తెలుపజాలరు. విశేషములు స్వరాజ్యపక్షమువారు స్వతంత్రములు అందరునందు కంగీకరించిరి. సైనిక, విదేశీయ, రాజ్యాంగశాఖలయందు దప్ప విగతిన పరిపాలనాశాఖ లన్నింటియందు భారత ప్రభుత్వము వారు కాసనసభలకు జవాబుదారులుగ నుండవలెను. భారత సైనికదళమున భారతీయులకు ప్రత్యేకముగని అచికాలములో భారతీయమొనర్పవలెనని తీర్మానమునందు తెలుపబడెను. తుదకీ నిర్ణయములు గావించబడినను పార్లమెంటువారి ఆధిక్యత అంగీకరింపబడును. అందుచే భారత స్వపరిపాలనకు యెట్టి ఆక్షేపణ దెబ్బతీయును ఏలు లేదు. బ్రిటిష్ దేశము భారతీయులను తమ్ము తాము పరిపాలించుకొన నిచ్చునా లేదా యనునదే ప్రస్తుత ప్రశ్న.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల స్థితిగతుల విచారించి నమ్ముటకు యిటీవల ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘము నంపిరి. ఈ సంఘమువారి ఫలితము లెట్లుండునో యింకను చూడవలసి యున్నది. భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికాలో ఎలల హినుగు జూచునెడల సంయుక్త సామ్రాజ్యమున పదము నకు అర్థముండదు. కెన్యానిగ్యనవల దక్షిణాఫ్రికా నిగ్యనము భారత స్వరాజ్యావశ్యకతను నొక్కి చెప్పుచున్నది. ఆధిగణ్యములందు విలసద జ్యములందు శ్వేతనివాసుల సంఖ్య యెంత స్వల్పమైనను వారి యభివృద్ధి కెన్నవ ప్రాముఖ్యత నొసంగబడుచున్నది. భారత దేశమునందు ఒక్కరితీ మొరటిడినను వారి మాటయే చెబుటలేదు.

మితవాదుల రాజకీయేతర కార్యక్రమము

మితవాదులు రాజకీయమునందేగాక సాంఘిక సహకార కార్యములందుగూడ చాల నేప యొనర్చుచున్నారు. చాలమంది మితవాదులు కార్యకుల తేజముకొరకు, మౌననివారణకొరకు నిమ్మ జాత్యుద్ధరణ కొరకు ప్రయత్నించుల కొనర్చుచున్నారు. ఈ విషయములందు దింకను కార్యసాధన మొనర్పవలసియున్నది. మితవాదులు ప్రభుత్వమువారితో సహకారముకొని స్వయం పూర్వకముగ పనిచేసిరి. వారెంత జేసినను ప్రస్తుత ద్వంద్వపరిపాలనా విధానము ఆదర్శసాధకము కాజాలక భగ్గు మైపోయెను. అందుచే యింకను యెక్కువ సంస్కరణములను సంస్కారముల కొనగవలెనని కోరుచున్నారు. అట్టి సంస్కరణను ద్వంద్వపరిపాలనా విధాన మంగీకరించి సహకార మొనర్పవలసినదని మితవాదులు ప్రజల కెట్లు కోరగలరు? జలియన్ వాలాబాగ్, రౌలెటుచట్టములు, పునరుద్ధరణ శిక్షాస్థములు మున్నగు నిర్బంధ విధానములు ప్రభుత్వమువారు సాగించుచుండగా అట్టి బాధ్యతారహిత ప్రభుత్వముతో సహకార మొనర్పవలసినదని చెప్పుటెట్లు? ఒక్కమాటలో నిజస్థితి దెల్పవచ్చును. ద్వంద్వపరిపాలనమున మితవాదులెప్పుడును వ్యామోహితులుకాలేదు. దాని వలన నేమయిన శాఖముకు పొందుటకు దిలున్నయెడల సాధించుట మంచిదను నుద్దేశముతో మాత్రము నిర్వహించుటకు కంగీకరించిరి. వారి ప్రయత్నములవలన కొంత మంచి కలుగక పోలేదు. ప్రజాపరిపాలన వ్యవహారములగూర్చి ప్రజలకు బోధించుటకు అవి తోడ్పడెను. సంస్కరణల నిర్వహించినయెడల సంపూర్ణ బాధ్యత తాయిత పరిపాలనను సంపాదించవచ్చునని మితవాదులు నమ్ము యుండిరి.

భారతీయ వర్తకుల నంగీకరించుటల ప్రభుత్వము వారికి ఒత్తిడి గలిగించుటకు మితవాదులు యే విధాన మవలంబించెదరు? అను ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పవలెను. ప్రజాశక్తి యందు మితవాదులకు సంపూర్ణము విశ్వాసము గలదు. సామాన్య ప్రజలు రాజకీయములం తెక్కుడు శ్రద్ధ వహించునెడల అధినివేత స్వపరిపాలన త్వరలో నలవడును. స్వపరిపాలనా ధర్మముల సాధించుటకు చట్ట సమ్మత మార్గముల దాందోళన జేయవలెనని మితవాదుల నమ్మకము. చట్ట సమ్మత మార్గములను మనము యంత వరకు పూర్తిగానుపయోగించలేదు. విధిలేక వచ్చినపుడు సాయుధ విప్లవములకుగాని, కాసన తిరస్కారములకుగాని నిరోధ విధానమునకుగాని యెట్టి నిశ్చయము లేదు. కాని ప్రజలకు పూర్తిగా శంసిద్ధ మొనర్పనిది ప్రభుత్వమువారిపై నేపించు ఒత్తిడిని కలిగించుట సాధ్యముకాదని మితవాదుల నమ్మకము.

మితవాదులు యితర పక్షములు

మితవాదులకు యితర రాజకీయపక్షములతో గట్టి తత్వత్వము లేదు. ఇతర రాజకీయపక్షములవారు యెట్టి పద్ధతుల నవలంబించినను అందరును ఒక్క ఆదర్శముకొరకే ప్రయత్నించుచున్నారను విషయము మనవరాదు. గాంధీ దాసు నెహ్రూ మున్నగు ప్రముఖులు సహకార భావము ఆప హిందువుకొనును నిరోధవిధానమును అవలంబించుటకు ప్రభుత్వము

వారి చర్యలే కారణము. ప్రభుత్వమువారు యీ విషయమును గమనించి సవరించుకొనవలెను. మితవాదులు, స్వతంత్రములు, కన్యోపక్షమువారు, రిస్కాన్సివు సహకారులు ఒక ధ్యజముకై యే చేరుటకు వీలుగలదు. వీరందరి నొక్కపక్షములోనికి తెచ్చుటకు గావించుటకై ములు సఫలమగునని నమ్ముచున్నాము. నిరోధ విధానము దుస్సాధ్యమని రాష్ట్రీయ కాసనసభయందు దనుభవము గలవా రిదివరకే తెలుసుకొనిరి. కాసన తిరస్కారము పన్నులు నిరాకరణము సాధ్యమైనప్పుడు మాత్రమే నిరోధవిధానమునకు అర్థముండును. కాని ఆరెంటికీ గూడ జేతము సిద్ధముగలేదని అందరు అంగీకరించిన విషయమే.

అ. భా. జాతీయ మహాసభవారు కాసనసభయందు పన్నుల నిరాకరణము తమ కార్యక్రమమునండి తొలగించిన యెడల అన్ని పక్షముల వారు కాంగ్రెసు నందు చేరుట కింకను వీలుగలదు. ఇది అసాధ్యమైనయెడల చట్ట సమ్మత మార్గములందు విశ్వాసముగలవారందరును గలసి వారిని యెదిర్చి పోరాడ వలెను.

పక్ష నిర్వాణము

మితవాద పక్షమునకు యిప్పటికంటె బలమగు నిర్వాణ మేర్పడవలసి యున్నది. క్రమశిక్షణము స్థాపించవలెను. సహాయ నిరాకరణ నిరోధ విధానములను ఖండించి చట్టసమ్మత మార్గముల సందేశము వ్యాపింపజేయవలెను. మితవాదులు గ్రామాంతర నివాసులగు అభ్యర్థకులకు బలమొసగి ఎన్నికలందు విజయము చేకూర్చవలెను. స్థానిక కష్టముల నివారించు సాధనముల నరయవలెను.

అమెరికాయొక్క ప్రజాశక్తి పాపప్రావర్తన విరూపాక్షమునకు, ఈశ్వరుడు స్వాతంత్ర్యమిప్పించెను. లోకార్మొయెడబడిక ఆదరణకువచ్చి నెడల ముందుందు జాతినమితిదే సర్వదేశములకానిసర్వమును పోరదొంగి నొక్కి నిష్పించగలదు. అంగ్లేజీయ యొక్క శకాలము భారతదేశ సమస్యను స్వస్థపాశముయొగి తరిగజేంచి యితరులతో కలసి కష్టములకుండు కష్టపూర్వకము. అందుచే ప్రపంచపాశధూతిని సంపాదించుటకుగాను మనము కృషి యునర్పవలసియున్నది. అతీ వనలక పనిజేయునముగాక.

చిక్కు వ్యాధులకు అద్భుత నివారణ

దీర్ఘ కాలమునుండి యిట్టి పని తేలికపండిట్టి చిక్కు వ్యాధిచే బాధపడుచుంటిని. నరములనుగల్గెదము, శానములు క్రింద తిమ్మరు, ఈ రెండే నావ్యాధికి మూలకారణములు. బాధ యొన్ని భాగములు చాలవట్టుకు చిక్కిపోయెను. నా కన్ను మండి నీరు కారుచుండెను. మతియు ఆవి ముడు దుకొనిపోవుచుండెను. కన్నులెప్పుడు పైకెత్తుటకు వీలుకాకుండెను. నాదృష్టి మాడ చాలవరకు తగ్గుచుండెను. నామూలము కెల్లగా నుండెను. నావేళ్లు పగులుచుండెను. తిరునల్వేటిల్లా, పిష్టాపుర వాసియును, ప్రస్తుతం చెన్ననగరము, ఆర్యింజన్ పీఠిలో నెం 72 రు భవనమునున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద ఒకమాసము జొవధము తీసికొనినెంతవఱకు నావ్యాధులన్నియు కుదిరి, నా ఆరోగ్యమునందు క్రాంతిమార్పు గరగెను. 30-10-22. ఎమ్. ఏ. దాసు చిఫ్ ఆడిటరు ఆఫీసు. ఎమ్. అంతు ఎస్. ఎమ్. రైల్వే పార్కు, బాను, నుదాసు

సుఖనంకటములకు అద్భుత నివారణ

కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు ఆర్యింజన్ పీఠిలో నెం 72 రు గృహమునందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద చికిత్సకై పంపిన కతినవ్యాధి గల ఒకతోగిని అద్భుతముగా తాగుచేసిరి. నాగునూస్తా మండిన వ్యాధినిగిరించి తెలుపుచున్నాను. అది తుదురునను నమ్మకము లేకుండెను. అతడు సుఖనంకటము లచే బాధపడుచుండెను. తరువాత నీరు సరిగా దిగకుండెను. అతడు మూత్రవిసర్జనము చేయుటకు ప్రయత్నించినపుడెల్లను బాధ కలుగుచుండెను. మతియు రక్తముగాని తేజ తెల్లని ప్రవముగాని పచ్చముండెను. పాశ్చాత్యవైద్యమునందు ప్రతిబింబితనా లెల్లకును చికిత్సచేసిరి. కాని ఉపయోగముగ లేక పోయెను. అసెసి వ్యాధి కుదుగనను ఆత ఆడుగంటెను. అద్భుతవశమున అతనిని పండితులవారివద్దకు చికిత్సకై పంపిరి. అతడు విడుదినములు జొవధమును నేపించిన తరువాత అతని వ్యాధి లన్నియు నివర్తయివని, సుఖముగానే యున్నాడు. ఆర్. తపసముత్తుకాదారు గలించిన రావుజూదూరు రత్నపామిశాఖారు కొమారుడు పోరయ్యాట, ఆల్బార్తి కంట్రాక్టరు, బ్రాంక్విబారు. 8-1-1923.

కాన్పూరు దేశీయ మహాసభ

(౧) అంగీకరించిన తీర్మానములు

పండితమోతీలాలు తీర్మానము ప్రధానమైనది

కాన్పూరులో యీ నెల డిసెంబరు 26, 27, 28 తేదీలందు సమావేశమైన దేశీయ మహాసభ యీ క్రింది తీర్మానముల నంగీకరించెను:-

చనిపోయిన నాయకులకై విచారతీర్మానము

“భారతదేశనాయకులై చిరకాలము సేవజేసిన దేశబంధువాడు సర్ సురేంద్ర నాథ బెనర్జీ మున్నగు నాయకులను గోల్పోయినందులకు యీ సభ విచారమును దెల్పుచున్నది.

అధ్యక్షురాలు పాదపాదంపగా అందరచే అంగీకరింపబడెను.

దక్షిణాఫ్రికా తీర్మానము

“ఈ కాంగ్రెసు దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు మనఃపూర్వకమైన స్వాగత మొసంగుచు, ఆపండుమనందు తమయొనికి భంగము కలిగింపనున్న బలములతో పోరాడునపుడు దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులకు కావలసినంత సాయము చేసెదమని నమ్మకముగా జెప్పుచున్నది. గూడెములచట్టము, వలస, రిజిస్ట్రేషన్లు మొదలగునవి 1914 లో గావించబడిన స్పట్టుగాంధీయొడంబడికకు విరుద్ధముగావున ట్రాన్స్ వాలు భారతీయుల విషయమున 1893లో గావించబడినట్లుగా యీ విషయము మధ్యవర్తియై పరిష్కారము గావలెనని ఈ కాంగ్రెసు గట్టిగా చెప్పుచున్నది. పరిమిత భారతీయ ప్రతినిధులతో కూడిన కాండు కేబిలు సమావేశమే యీ ప్రశ్నను పరిష్కరింపవలెనను నూచనను నీ కాంగ్రెసు హృదయపూర్వకముగ నామోదించుచు యీ నూచనను యూనియను ప్రభుత్వమువారు గూడ ఆమోదించెదరని నమ్ముచున్నది. పంచాయితీ నూచన గెలుపొందునని యెడల అట్లు యూనియను పార్లమెంటులో అంగీకరింపబడినను యింగ్లీషులు ప్రభుత్వమువారు దాని నంగీకరింప కూడదని కాంగ్రెసు తన యభిప్రాయమును దెల్పుచున్నది.”

ఈ తీర్మానమును గాంధీవహత్య డుపపాదంపగా నందరచే నంగీకరింపబడెను.

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు తీర్మానము

“1818 (3) రెగ్యులేషనును దుర్వినియోగము జేసి బెంగాలు ఆర్డినెన్సుచట్టమును నిరంకుశముగ గావించి అరెస్టుజేసి యేచ్చార్డీయు లేకుండను విచారణలేకుండను బెంగాలుయువజన దేశభక్తుల ననేకులను నిలవయంచుటకు ఈ కాంగ్రెసు ఖండించుచున్నది. ఇంతేగాక బెంగాలు కావల ప్రదేశములకు వీరలను బంపి బాధపెట్టి హింసించుచు కాసన సభలలోను యీవలను ప్రజలు నిరంతరమును బెట్టుమొరలను ప్రభుత్వ మాలింపకుండుట నీసభ ఖండించుచున్నది.”

ఈ తీర్మానము సేనుగు ప్రకారితే ఉపపాదంపబడి, జయకరుగారితే బలపరుపబడి అంగీకరింపబడెను.

సిక్కు గురుద్వార తీర్మానము

“గురుద్వార చట్టమువలన పరిష్కారము గుడిసెపట్టి శివగురుద్వారా ఖైదీలు వామీ నీయ లేదను సాంకేతిక కారణముచేత యితరులకును గురుద్వార ఖైదీలను పంజాబు ప్రభుత్వమువారు విడుదలజేయనందులకు యీ కాంగ్రెసు చాల విచారమును దెల్పుచున్నది. గురుద్వార ఖైదీలను అనిమితముగ విడుదలజేసినదప్ప గురుద్వారసమస్య సరిగా పరిష్కారము గాజాలదని ఈ సభ యభిప్రాయమైయున్నది.”

ఈ తీర్మానము లాలబజప్రత్రయిగారితే యుపపాదంపబడి అంగీకరింపబడెను.

బర్మాబిల్లు తీర్మానము

“బర్మయులు కాని సేరకులను జడలగొట్టు బిల్లును, సముద్ర ప్రయాణములపై పన్ను విధించు బిల్లును పోయలస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమని యీ కాంగ్రెసు తలంచుచున్నది. మొదటి బిల్లు అమాయకులను ప్రభుత్వనిర్వాహకుల దయాపాత్రతకు దుధి బర్మాలో వాస్తవ్యు మేర్పరచుకొనియున్న భారతీయులకు నష్టదాయకముగ నుండును. కావున యీ బిల్లులను ప్రాజప్రతినిధి అంగీకరింపరాదని యీ కాంగ్రెసు అభిప్రాయమును దెల్పుచున్నది.”

ఈ తీర్మానము టి. ప్రకాశంగారితే ఉపపాదంపబడి అంగీకరింపబడెను.

6. నూలుచందా సభ్యత్వ తీర్మానము

“అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము పాట్నూల్ సమావేశమైనపుడు ప్రత్యక్షముయ సభ్యత్వ తీర్మానమును గావించి అఖిలభారత తంతుకారక సంఘమును స్థాపించుటకు సంబంధించిన తీర్మానములో (ఎ) భాగము నీసభ ప్రవర్తించుచున్నది.”

ఈ తీర్మానమును మహాత్మునిస్థానే డాక్టరు సత్యపాలు గారు రుపపాదంపగా నంగీకరింపబడెను.

7. రాజకీయ కార్యవిధాన తీర్మానము

కాంగ్రెసు చివరలో జూ 28 వ తేదీ సాయంత్రము రుదకు సవరణ లన్నియు నైనపిదప రాజకీయ కార్యవిధానమునుగూర్చి యంగీకరింపబడిన పండిత మోతీలాలు తీర్మాన మి క్రింది విధముగ నుండెను:-

నెప్టెంబరు 2 వ తేదీ పాట్నూల్ జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘ సభ గావించిన తీర్మానములోని (బి) భాగము నీ కాంగ్రెసు ప్రవర్తించుచు నిట్లు తీర్మానించుచున్నది: దేశక్షేమమున కవసరము రాజకీయకార్యవిధానములయందు కాంగ్రెసే వహించి నడువవలయును. ఇందులకు కాంగ్రెసుయొక్క డబ్బును సామగ్రినంతట వినియోగింపవచ్చును. అయితే ఆ తీర్మానము ప్రకారము అఖిల భారత తంతుకారక సంఘమునకు సంబంధించిన ట్రైడబ్బును ఆస్తినిన్ని యెంగలకైన ప్రత్యేకింపబడిన నిధినిన్ని యుపయోగింపరాదు.

“దేశగౌరవమును వాంఛితమును సఫలము జేసికొనుటకు తుట్టుకుదకు కాసనోల్లంఘనమే సరియైన యస్త్రమునని యీ కాంగ్రెసు తనవిశ్వాసమును మరల దెల్పుచున్నది. కాని దేశమింకను అందులకు సిద్ధముగ లేదని గుర్తించుచున్నది.”

“అందుచేత రాజకీయకార్యవిధానము నంతయు నడిపుటలో స్వయంసహాయమే ముఖ్యమనియు, యిందువలన దేశసభివృద్ధిగాంచగలదనియు, ప్రభుత్వమువారుగాని యితరులుగాని దేశము స్వరాజ్యమును బడయుట కడ్డుపడునెడల నిరోధించుటకది యే ఆచరణీయధర్మ మనియు యీ కాంగ్రెసు తీర్మానించుచున్నది.

1. “ఇకను యీ కాంగ్రెసు యీ క్రింది రాజకీయ కార్యవిధానమును యీ దేశములో జరుపుటకు నిర్ణయించుచున్నది: ప్రజలకు వారికి గల రాజకీయస్వత్వములను దెలియజేయువలయును. అస్వత్వములను సంపాదించుటకు కావలసిన బలమును, నిరోధకక్రియను సంపాదించుటకు కాంగ్రెసు నిర్వాహకార్యవిధానము ననుసరించియు, ముఖ్యముగ రాటమును ఖడ్గమును ప్రచారము జేసియు, సర్వసత్వమును, అస్పృశ్యతా నివారణయు, నిమృజా త్యుద్ధరణమును, మద్యనిషేధమును, గ్రామపునర్నిర్మాణమును, స్థానిక సంఘముల నాక్రమించుటయు, జాతీయవిద్యావిధానమును, వ్యావసాయక పారిశ్రామిక కార్యవిధానమును కార్యకులకు, యజమానులకు భూస్వాములకు రైతులకు, సత్సంఘమును, దేశముయొక్క జాతీయ, విద్యా, ఆర్థిక, పారిశ్రామిక, వాణిజ్యభివృద్ధియు మనసునం గిడుకొని పరిజేయువలయును.

2. “ఈ దేశమున కావల జేయవలసినపని, విదేశములందు సరియైనవారలను ప్రమరించుటయై యున్నది.

3. అసెంబ్లీలో 1924 ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీని ఇండియన్ డెంటు స్వరాజ్యపక్షములగలసి కానించి తీర్మానమునే ప్రభుత్వము వారు పరిష్కరింపవలసిన విషయముగ దేశపక్షమున యీ కాంగ్రెసు అంగీకరించుచున్నది. అయితే ప్రభుత్వమువారితోవరకును దానికి ప్రత్యుత్తరమేమియు నీయకుండుటవలన అసెంబ్లీలో స్వరాజ్యపక్షము ప్రభుత్వమువారిని సాధ్యమైనంతతేరలో దీనికి తుది ప్రత్యుత్తరమియవలసినదిగ కోరుచు, ఫిబ్రవరిలోపల తమనిర్ణయమును ప్రకటింపకున్నను, అట్లు ప్రకటించినది తృప్తికరముగ లేదని అందుకు నిర్ణయంపబడిన స్పెషలు కమిటీ నిర్ణయించినను సభయందే ప్రభుత్వమువారి కావిషయమును దెల్పి యిరివరకులై కాసనసభలలో నుండి పనిజేయ జాలమని ప్రకటించి అసెంబ్లీలో నుట్టెట్లు కాన్పూరులోను, హైదరాబాద్ లోను ప్రతిపక్షముగ వోటుజేసి వెంటనే తమస్థానమును వదిలిరావలయును. (ఈ స్పెషలు కమిటీలో కాంగ్రెసువర్గింపు కమిటీసభ్యులును, అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము నియమించు సభ్యులును సభ్యులుగనుండురు.) ఆ సమయమున సేవభజరుగుచున్న రాష్ట్రీయకాసనసభలందలి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులుగూడ తమస్థానములనునదిలి, కాసనసభ్యులబలవదలినవారందరును అట్లు చేసినటుల స్పెషలు కమిటీ నివేదించి ముంబై మిక్షేయ వలేన్స్ యడుగువలయును. అప్పుడు సభ జరుగుదుండని కాసనసభల సభ్యులు తరువాత సభకు జేర్లకుండనుండి స్పెషలు కమిటీ కావిషయమును దెలుపవలయును. ఇకను ఆ కాసనసభయొక్క గాని కమిటీయొక్క గాని సభకు తనస్థానము ఖాళీగానుండ జేయవలయును.

ను, రాష్ట్రీయపక్షమును త్రోసివేయుటకును లేదా క్రొత్తసభ నెల్లువచ్చిన త్రోసివేయుటకును త్రము పోవచ్చును. అయితే తమ స్థానములకు ఖాళీయైవలెనని కోరుటకుముందు కాసనసభ లంబలి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు ప్రస్తుతము పార్టీ నిబంధనల వలన వీలైనంతవరకు తగిన పనులను జేయు చుండవచ్చును. ఏ కాసనసభయందైనను సరే, స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు ప్రత్యేకముగ అవసరమైనపనికి బోలెసి యుండునెడల స్పెషలు కమిటీ అటు బోవుట కుత్తూ వియవచ్చును. వై 1 వ సబ్ డివిజన్ లో రిపోర్టును రాగానే స్పెషలు కమిటీ అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమును సమావేశపరచి కాంగ్రెసు స్వరాజ పక్ష సంఘము గలసి దేశమునందు జేయవలసిన కార్యవిధానమును నిర్ణయింపవలెను. ఈ కార్య విధానము వై 1, 2, 3, 4, 5, 6 లో దెలుపబడి నియు నిందు దెలుపబడిన విధానము, ను యొన్ని దారులను సేర్పరుయు, యీ సారియొన్ని కలను దేవపత్తియొడ కాంగ్రెసు సమావేశమయినో, కాంగ్రెసుసభ్యులు యే అంగీకరింపబడెనో యొన్ని కలంకు పాల్గొనవలెనో నిర్ణయింపవలెను. అయితే ప్రభుత్వమువారు పైదెత్తిన పరిష్కారమునకు తృప్తికరముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చినని కాంగ్రెసు అభిప్రాయపడువరకును ప్రభుత్వ బోగముల నంగీకరింపకుండనే యుండవలెను.

“వివిధ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కాన్గ్రెసి నిర్వాహకులు రాష్ట్రీయ కాసనసభలకును, భారత కాసనసభకును తమతమ రాష్ట్రీయములనుండి త్వరలోనే అభ్యర్థులను బెట్టువలయును. అసెంబ్లీ తీర్మానముపై ప్రభుత్వమువారి ముఖ్య తీర్మానము తృప్తికరముగ నుండి అంగీకారార్హముగ నుండెనని స్పెషలు కమిటీ నిర్ణయించునెడల వెంటనే అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశమై స్పెషలు కమిటీ నిర్ణయమును ప్రవర్తించియో త్రోసివేయో భవిష్యత్తును నిర్ణయింపవచ్చును.

“స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభలను వదలినచప్పుచును స్వరాజ్యపక్ష నిర్వాహ నిబంధనలే కాసనసభలం దనుసరించుచుండవలెను. అయితే మధ్య మధ్య అవసరమని తోచి (3) (4) సబ్ క్లాజులో దెల్పిన పనులను ప్రారంభింపవలదిన యెడల మార్పులను జేయుచుండవచ్చును.

“ఇందులకు ప్రథమమున గావలసిన ఖర్చులకు గావలసిన డబ్బును అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము యాయవలయును. ఇంకను డబ్బుగావలసియుండునెడల నిర్మించుకమిటీ భనమును నేకరింపవచ్చును. లేదా ఆ కమిటీ యుత్తరపుపై ప్రజల విరాళములను దీసికొనవచ్చును.”

‘భాషా’ తీర్మానము

కాంగ్రెసు, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము, వర్గింపు కమిటీ సభలలో హిందూస్థానీలోనే కార్యక్రమము నడుపవలెనని గలదు. కాని హిందూస్థానీలో మాట్లాడజాలకున్న యెడల ఇంగ్లీషులోగాని మాట్లాడవచ్చును. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యక్రమము రాష్ట్రీయ భాషలో నడుపవచ్చును. హిందూస్థానీ గూడ నుపయోగింపవచ్చును.

ఈ తీర్మాన మధ్యక్షురాలితే యుపపాదంపగా అందరచే నంగీకరింపబడెను.

విదేశాంగ శాఖానిర్వాహము

“విదేశములందలి భారతీయుల క్షేమమును గమనించుచు ట్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందును, విదేశములందును వారిస్థితినిగూర్చి ప్రచారము జేయవలెనను నుద్దేశముతో కాంగ్రెసు క్రింద విదేశాంగ శాఖ స్థాపించడమైనది.”

ఈ తీర్మాన మధ్యక్షురాలితే ఉపపాదంపబడి అంగీకరింపబడెను.

అతిమాత్ర వ్యాధికి అద్భుతమైన నివారిణి

లిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్నము, ఆర్మీనియన్ విప్లలో, నెం 72 రు గృహమునం గుండు శ్రీమాకా పండితస్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారువారు తన అద్భుత ఔషధములచే వ్యాధులకు చేయు చికిత్సలన ఆయుర్వేద ఔషధముల భ్యాతిని హెచ్చుచేసిరి. వారు అతిమాత్ర వ్యాధిని అద్భుతముగా కుదిర్చిరిని నాస్వాస్థ్యధనము నలన జెప్పుటను. మిక్కిలి కఠినపక్షము లేకను, శరీరము నిద్రము కాకుండను, 10 దినములలో మూత్రమునం బుంజిన తినిని పూర్తిగా కుదిర్చిరి.

ఎ. ఎన్. కృష్ణారావు,

బి. ఏ. బి. ఎల్. హైకోర్టునక్కిలు, రావుబానూర్
చెన్నపురి కాసనసభాసభ్యుడు, జిల్లాలో గు అధ్యక్షుడు
కలూర. 27-4-26

లాల్ బజర్ తిరాయిగారి ఉపన్యాసము

అంతర్ముఖ గాతాంధకారముగా నున్నది. ఇది విజయమును తప్పకుండా కలిగించుటకై సాధనము అని విశ్వాసమును నిరూపించుచు చూపగలిగి యుండలేదు.

(1) ప్రభుత్వమునకు సహాయముచేయువ్యవస్థాపనని నిది విరమణ లాభము కలుగు లేదు. ఇంకముందును కలుగునని తోచదు. (విమర్శ - నిమిషము.)

(2) అసహాయోద్యమము - ఇది సహాయమునకు మునిగి యున్నది. త్వరలోనిది మరలపైకి లేచుచుండును. అసహాయోద్యమము స్వల్పమైనది ప్రముఖము చూచి చెప్పవలె ననిన నా మాట ప్రభుత్వము వారిది. అసహాయోద్యమము విఫలమైనందుననే మరలయు అసహాయోద్యమముకొరకు మన మందరమును వెదకవలసి కన్పిస్తున్నది.

బక్సను హెమకృషింక ప్రభుత్వము మన సహాయమును కోరగా, వారు సమర్థముతోనే మనల నాహ్వానించిరి. భూమి మందరమును తలచితిమి. భూమిని చిత్తాంజనము గూడ నాచిలన పంపిండుడయ్యెను. బక్సను హెమకృషింక త్వరలో సరియైన మాత్రము చేయగలవలె ఆతడు దానుగాత చనిపోవుట కు తొన్నటికోరికలుచుండుగా వెల్లడించెనని గాంధీగారి తెలిపిరి. కాని దానుగారి పలుకుబడి తగినదని దొరతనమువారి దివరకే గ్రహించిరి. మన మందరమును అసహాయోద్యమమునే మనః పూర్వకముగా కోరుచున్నాము గాని మనకోరికలను దుర్బలము లగుటచే సాక్ష్యములకు వరగియుండుటచే వానిని నడవజాల కున్నది కావున మనము అసహాయోద్యమమునకు పూనుకొన జాలమున్నాము. కావున మనము శీర్షమువిని భ్రమపడి ఆప్రయత్నము సహాయమునకుకే పరుగిడుచున్నాము. దొరతనముతో రాయబారము జరుపున మనన పూర్తిగా లొంగిన గాని సంధి పిలువేదని వారందరు పూర్తిగా లొంగి నచో మీ కా ధార మగు బల మిప్పుడే మీ యును లేదుగానమేము రాయబారమును కొప్పుకొనము అని దొరతనమువారి రందురుగాన సహాయము చేయుటకును మనకవకాశము లేదు. గాన ఎన్నటికిని ప్రభుత్వోద్యోగములను స్వీకరింపము అని దీక్ష నిూనిన రాజకీయ పక్షముగూడ ఎల్లప్పుడునుండ క తప్పదు. (హర్షధ్వజము.) మాలవ్యాజీకల్పెరు, జయకరు గాన్వంటి అభిమానధనులు ఉద్యోగములను స్వీకరించినను కొన్ని నెలలకంటె ఎక్కువగా దానిని నెరవెర్చజాలరు. ఏదో యొక దేశీయసమస్యలన నారు రాజీనామానియ్యవలసినవారే యగుదురు. (హర్షధ్వజము.) కావున సహాయము చేసినవారెన్నడును ఉద్యోగముల నంగీకరింపగూడదు.

కొందరు యువకులు తాము కాసనోల్లం ఘనమునకు సంసిద్ధముగా నున్నామని తెలిపిరి. నడిపించు నాయకులు తేరనిరి. అది వట్టిభ్రమ. నిజముగా వారికి దీక్షయే యున్నచో నాయకులతో పని చేయున్నది? వారేల ముందుకుపో గూడదు. నేను చెరసాలలో నుండగా చిత్రరంజనదాసుగారు కాసనోల్లంఘనమునుగూర్చి నాఅభిప్రాయము నడిగెను. 40000 వందల చెరసాలకు వెల్లినను దొరతనమువారు లొంగలేదుగాన యీసారి 110 వేలనుండిని చెరసాలలకు పంపగలిగినచో మరల ప్రయత్నింపుడని నేను ప్రానితిని. చెరసాలలకు వెల్లుట సులభమేగాని మనసొత్తు సంతులన దొరతనమువారు వెళుపరుచుకొని మన కుటుంబమునకు కేవలసాధారణములేకుండ చేసెదరు. దానిని యిందు సహించజాలము.

ఈ రీత్యామున కాసనోల్లంఘనముగూర్చి యొకపాక్షికముకలగాని ప్రస్తుతము దేశము వారికి సంసిద్ధముకాలేదనియు అది ఉద్దేశపూర్వకముగా నుండుననియుగూడ వివరింపబడినది. ఇటుపైని కాసనసభావిధానమును కాంగ్రెసువారే నిర్ణయించుటగాని స్వరాజ్యసంఘమువారు నిర్ణయింపరు. ఈ అభిప్రాయము ప్రభుత్వమువారియొద్దకుండి లాగుకొనగలిగితిమి. కాసనసభలకు మరల బహిష్కరింపబడుకొనియుండునాన్నానిగూడ ఎవరుభయపడనక్కరలేదు. ఇప్పుడుభారతీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు క్రొత్తనియోజకసంఘమునకు విధానమునుబట్టి ప్రాయశఃగలగాని కాసనసభలను బహిష్కరింపవలెనని కోరికను వారికి అధికారములేదు. హెత్తిలాలుగారును పక్షముగారును రాజీనామా లని యిచ్చ వలె నని యిచ్చుకొరవలెదు. ఇప్పుడు కాసనసభలకు వెళ్లకుండునుండున్నామేగాని రాజీనామా లనియ్యగూడదు. అటుపిమ్మట కాంగ్రెసుసంఘమువారికిది అవసరమని తోచినచో అప్పుడు రాజీనామానియ్యవలెనని వారుకోరుట కధికారముండునుగాననే నేను హెత్తిలాలుగారి తీర్మానము నామోదించితిని. అని కాంగ్రెసుసంఘమువారి లాల్ బజర్ నుండినది.

అ. భా. హిందూ మహాసభ

కేల్కారుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

కాన్పూరులో 29 తేదీన జరిగిన ఆఖరిభారత హిందూ మహాసభాధ్యక్షుల వహించిన ఎ. జి. కేల్కారుగారు ఉపన్యాసమునందు యిట్లు చెలిపిరి:-

ఈ సభకు నన్ను గృహీతునిగ ఎన్నుకొని ప్రస్తుతము మనల నవర నావరించుచున్న జాతిభేద సంఘవిభేద తగవులయందు నాస్థితి యెట్లున్నదో తెలుపుకొన అవకాశ మిచ్చినందులకు కృతజ్ఞుడను.

స్వసంఘాభిమానము - రాజకీయములు నాయంతలు నేను ప్రత్యేకసంఘాభిమానముల చెల్పు ఉద్యమములను లక్ష్యపెట్టెను. కాని ప్రస్తుతపరిస్థితులను మరచి పోజాలము. రాజకీయాభివృద్ధితోబాటు ప్రజలలో సంఘవిభేద భావములు పెచ్చిపోవుట చిత్రముగనే యున్నది. విద్యావ్యాప్తిగూడ నిట్టిదేవున భావమును పోగొట్టుటకు జనులగా నింక నెక్కువ తీవ్రముగా స్థిరముగ కొనసాగించుటకు దిగినకారణముల నొసంగుచున్నది. విద్యావిహీనుల భారతీయులకు ఆస్థాభివృద్ధి ద్వేషముగాని అగ్రహముగాని కన్పిస్తో గడ్డిమంటవలె తుణకాల ముండి తగ్గిపోవును. మరల యథాప్రకారము తన పని తాను జేసికొనగల్గును. విద్యావంతుడు తనబుద్ధిబలము విమర్శనాశక్తి యంతయు సుపయోగించి తనయందున్నవిచిన ద్వేషభావము స్థిరముగ నుండునట్లు ఆలోచించుచుండును. ఇండియాలో రాజకీయ విద్యాభివృద్ధిలోబాటు సంఘవిభేదములు గూడ ఒకేరీతి అభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ఈసమస్య అసాధ్యమై నదిగాదు. ఇందేమయు విచిత్రములేదు. ప్రతిజాతీయోద్యమమునందు ప్రథమమున ప్రత్యేక సంఘాభిమానములు జనింపక మానవు. కావున యీసంఘాభిమానముగూడ రాజకీయాభివృద్ధినే గూచించుచున్నదని నాయుభిప్రాయము. భారతీయులలో ప్రతివారికి తమరాజకీయపాత్రులగుర్చి తెలియవచ్చెను. కావున తమతమసాంఘికవిషయములందుగూడ పాత్రులనుగూడ తెలిసికొనవట్టుదలగలవారయిరి. మతాభిమానుల కై ఆగారమును నడచిట్లక ఒక్క విషయమును. దెలిపెదమ తమమతాధికారమును గూర్చి పట్టుదలగా ప్రకటించుకొను ప్రతివారను పరలోకమునందు ముక్తికొరకు జేయుట లేదు. ఈలోకముందు యెక్కువసౌకర్యములకొరకే అట్లు చేయుదురు. పరాత్పరుని క్షమాపణ గోరి అతనిచేరువగ నుండదలచిన మతాభిమానులు రహస్యముగ ప్రార్థనల జేసికొని తమకోర్కె నెరవేర్చుకొందురు. ఈప్రపంచములోసౌకర్యములయందు మనతో పోటీదగులు వారిని సాధించవలెననిదలంచునపుడే స్వసంఘాభివృద్ధిమును గూర్చి బాగా వాయిదవలసి యుండును.

క్రైస్తవసంఘము

ఇండియాలో క్రైస్తవసంఘము గూర్చి ముందుగా నాలోచింతును. ఈసంఘముందు ఇండో బ్రిటిషు, ఆంగ్లో ఇండియను, ఇండియా క్రైస్తవ సంఘము లని మూడుకాఖలు గలవు.

ఇండో బ్రిటిషు కాఖకు చెందినవాడు రాజకీయముగ సర్వాధికారములు గలవాడగుటచే మతవిభేదముల గూర్చి అట్టి పాటింపక తనఅధికారమంతయు వైస్యపాత్రావ్రాముకాధికారముపైనే ఆధారపడియున్నదనును. తాత్కాలికముగ నుండి పోవువాడగుటచే యీదేశములోని క్రైస్తవమతమునందు ప్రత్యేకాభిమానము జూపడు.

ఇంక ఆంగ్లో ఇండియను లనువారికి గూడ ప్రభుత్వము వారు వివిధకాఖలందు యెక్కువ ఉద్యోగముల నొసంగియున్నారు. ఇచ్చటనున్న బ్రిటిషువారితో సరిసమానమున గౌరవమును సంతక్షణ గలిగియున్నారు. కావున వారుగూడ మతవిషయముగ సంఘవిభేదములం దంతగ పాల్గొనరు. ఇండియను క్రైస్తవసంఘమువారైనను స్వసంఘప్రచార మంతగా జేయలేదు. వారిస్థితి కడుదీనముగ నున్నది. క్రైస్తవులగుటచే హిందువులు మహమ్మదీయులుగూడ దూరముగ దోలెదరు. ఐరోపియనుల కన్నంత గౌరవముగాని అధికారముగాని వీరికి లేదు. తమ సంఖ్య నభివృద్ధి జేసికొనుటయే వీరి ముఖ్యోద్దేశమయినను సమరప్రచారమునందు అన్యమతముల నెంతమాత్రమునోప్పింపరు.

మహమ్మదీయసంఘము

జాతిభేదసమస్య కెక్కువగ ప్రార్థన మొనరుచున్న సంఘము మహమ్మదీయసంఘము. ఈ విషయమున ఇతర సంఘములకన్న వీరిపని యెక్కువ. హిందువులతో వీరు గూడ రాజకీయాధికారమునందు తక్కువ దశయందె యున్నారు. కాని హిందువులవలెగాక వీరికి వైదేశములవారితో సంబంధముగలదు. ఐరోపిషును జాతులతో సరిసమానముగొన ముదకరించు ఇతర

దేశములవారు కొందరు వీరి స్వమతములు గలరు. ఇండియాలోని పరిస్థితులను మహమ్మదీయులకు ఉచితము చాలకుండిన వీరిని భరికొల్పెదరు. వైదేశములతో సంబంధములేకుండినచో ఇండియాలో మహమ్మదీయసమస్య యింతటి రాజకీయ ప్రాముఖ్యమును గాంచకుండును. ఇండియాలోనున్న మహమ్మదీయులలో 9-10 వంతు హిందూమతమునుండి చేరినవారే. ఇతర ప్రాంతములలో మహమ్మదీయ చర్యలనల తరమ రాజకీయాందోళన కలుగకుండినచో క్రైస్తవ సంఘము వలె వీరు గూడ ఇండియాలో కాంతముగ బడియుండురు. మహమ్మదీయమతము నందు నానాటికి హిచ్చమునున్న మతప్రచార సాంప్రదాయముంబుచే పరిస్థితులు దుస్తమగుచున్నవి. వీరి మతప్రచారము రాజ్యాక్రమము చాలకాలమునుండి ఒకదాని కొకటి తోడ్పడుచున్నవి. మైసూరిలో సంఘము లన్నింటిలో వీరికే యెక్కువ సంఖ్య గలదు. ప్రాచీనిధ్యమవిషయముల నెక్కువసాక్షు గలచందురు ఉపయుక్తముగ ప్రాచీనిధ్యము కొరటలో సంఖ్యనే ప్రధాముగ గణించక యిదివర కొకసారిఇండియాకుచక్రవర్తులగు నుంటే, తిరిగి అట్లు ఏలవలెనను పిచ్చి అభిలాషలో నలంచి రాజకీయాధికారగల ప్రాచీనిధ్య మొసంగవలె నందురు.

హిందూసంఘము

హిందూసంఘముగూడ, సంఘటనము మున్నగు ఉద్యమముల ద్వారా జాతిభేదముల పెంపొందించుచున్నదనియే జెప్పవచ్చును, కాని యీవిషయమున పరిస్థితులను చక్కగ బోధపరచుకొనవలెను. హిందువులు తాము హిందువులగుటచే నెక్కువగ యెక్కువసౌకర్యముల కావలెనని కోరి రాజకీయపరిస్థితులను క్షిప్రతర మొనర్చలేదు. సంఘటనోద్యమమునందు రాజకీయోద్దేశమేమియులేదు. ప్రస్తుతయేర్పాటు లెట్లున్న నట్లుంచిన హిందువులకు ఎన్నికలలో లాభమేగాని నష్ట ముండదని ఒక వాదము గలదు. దీనికి జవాబుగూడ గలదు. రెండురాష్ట్రములలో హిందువులు తక్కువసంఖ్యగను, వేరొక రాష్ట్రమునందు, ఉపరాష్ట్రముందు గణింపరానంత అల్పసంఖ్యగ నున్నారు. ఆరాష్ట్రములలో తమకు ప్రత్యేకసౌకర్యములు గావలెనని హిందువు లెన్నడు కోరలేదు. దీనిబట్టి హిందువులు ఎన్నికలు ప్రాచీనిధ్యముల పట్ల దేశహితముకొర కెక్కువగ పాటుబడుదురేగాని స్వసంఘాభివృద్ధికొరకు గాదని తెలియగలదు. మహమ్మదీయులతో సాఫీకప్రాచీనిధ్యముగూర్చి వాదించునపుడు, వారికోర్కెలు అనవసరమైనవనియు, అత్యధికముగ నున్నవనియు ఆలంకారమేదదు.

సాంఘిక ప్రాచీనిధ్యమునకు సహజముగ యిష్టపడకుండునను మహమ్మదీయుల కోర్కెలపట్ల అన్నిరాష్ట్రములందు ఒకేరీతి గుర్తింపబడు ఏకనిబంధన కెన్నడును అడ్డుకెప్పలేదు. నిజము చెల్లవలెనన్న ప్రాచీనిధ్య మెప్పుడును నియోజకవర్గము యొక్కసంఖ్యనుబట్టి క్షయించునలెను. మహమ్మదీయులకు, యే రాష్ట్రమునందు యెంతకుండి మహమ్మదీయ యెన్నికదారులు గలరో వారిసంఖ్యకు దగినట్లుగా ప్రభుత్వమువారేర్పరచు ఎన్నిక నిబంధనలప్రకారము ప్రాచీనిధ్య ముండవలెను. కాని నియోజకవర్గము సంఖ్యనుబట్టిగూడ ప్రాచీనిధ్య మొసంగటకు నిరుడు దిల్లిలో జరిగినచర్యలన చూసెను. అనగా ప్రతివానికి ఒకటుండు విధానముననుసరించియున్నదన్నమాట. దీనిప్రకారము హిందువులకు రెండురాష్ట్రములలో నష్టము అయినను వారికి ప్రత్యేక సంతక్షణ గోరలేదు. మహమ్మదీయులకు వివిధరాష్ట్రములలో వివిధరీతుల ప్రత్యేకప్రాచీనిధ్య మొసంగరాదని హిందువులు పట్టుదలగజేప్పెదరు.ఈపట్టుదలహిందువులెన్నడు విడువరారు. మహమ్మదీయుల ప్రాచీనిధ్యముగూర్చి అన్ని రాష్ట్రములకు ఏక నిబంధన యేర్పాటుచేసినచో హిందువు లడ్డుకెప్పరు. కాని తమకు లాభముండునట్లుగా క్షణక్షణము మహమ్మదీయులు జేయు హద్దులకు హిందువు లంగీకరింపరు. అన్ని రాష్ట్రములకు ఒకే యేర్పాటుచేసినచో హిందువులకు మహమ్మదీయులకు పరిస్పర సంబంధముగల బాధ్యత లుండును. పంజాబు, సింధు, బెంగాలు, సరిహద్దు రాష్ట్రములలో మహమ్మదీయులు లాభకరముగ స్థితి యందున్నారు. ఇతర రాష్ట్రములలో హిందువులకు సౌకర్యము తెక్కువ. ఉభయమతములవారికి ద్వేషభావ మున్నయెడల ఒక రాష్ట్రముందు హింసించబడు సంఘమువారు తమబలమెక్కువ యున్న రాష్ట్రములో ప్రతీకార మొనర్చలేకుండురా?

సంఘటనముద్యమనో

పైనచెల్పినదానిబట్టి హిందువులు జాతిభేదసమస్యాభివృద్ధికి యితరసంఘములచే చేయూతవోనంగ లేదని తెలియగలదు. సంఘటనోద్యమము కేవలము సాంఘికోద్యమము కాదా? అడుగవచ్చును. అది సాంఘికోద్యమమే అయినను యితర ప్రచారములవలన తమకు నష్టమురాకుండ జూమకొనుటకు తగినపట్టుబడినదేగాని, యితరమతములనష్టపరచి తాము లాభ మొంద

ట క ద్వేషించబడినది గాను. హిందూమతమునూడ యితర మతములనల సరిపడునట్లు నుండవలసినదే.

ఇతర మతములవారు స్వమతాభివృద్ధిగావించుకొనుటయే గాక యింకను చాల యత్నములుజేయుచున్నారు. హిందువులు మాత్రము స్వమతము నుద్ధరించి వికమతము సంపాదించి బలముగ నిర్మాణ మొనర్చుకొనుటకందుకు ప్రయత్నింపరాదు. హిందూ మతోద్యమవిమర్శకు ప్రకృత సరియగు జవాబియ్యుట ఆకర్షణముగనున్నది. మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు హిందూమతము నన్ని వైపులనుండి యెదుర్చుచుండగ హిందువులు మాత్రము స్వతఃకొరకెట్టి యేర్పాటుజేయక యితరమతములవలన, హిందూ మత విమర్శకుల పండితములు క్రైస్తవ మిషనరీలయొక్కయు మహమ్మదీయ తల్వీలయొక్కయు చర్యను ఖండించుచు ఒక్కపక్షముననుడివియుండిరా? స్వసంఘ ప్రచారోద్యమములను అన్నిటిని యేకముగ విమర్శించినయెడల కోరి విమర్శలకేసుయిన అర్థముండెడిది. అన్యమతి ప్రచారములవలన ప్రతివర్తనము హిందూ సంఘమునుండి జేరకలది మతాంతరీకరణము బొందుచున్నారని హిందూమతమునుండి ప్రతివారమును 2070 మందిని క్రైస్తవ మతములోనికి కలుపుకొనుచున్నామని దివ్యుని నైపు హేమగారు సగర్వముగ ప్రకటించిరి. ప్రతివారమును హిందూమతమునుండి మహమ్మదీయ మతములోనికి కలుపుకొనబడుచున్న వారి సంఖ్య సరిగ తెలియదు. మహమ్మదీయ ప్రభువు పరిపాలించు హిందూరాష్ట్రములలో ప్రభుత్వముయొక్క సాధన సంపత్తిపూర్వక మహమ్మదీయ మత ప్రచారమునకు వినియోగింపబడుచున్నది. ఇట్టి క్లితిలో శుద్ధసంఘటనోద్యమముల విమర్శకుల వాక్యములే వినబడుచున్నవి గాని ఆ న్యవత ప్రచారముల విమర్శించువాక్య మొక్కటియైన వినిపించుటలేదు.

హిందువుల స్వసంఘాధరణావశ్యకత

స్వలాభ ప్రేరితులగు వారనేక విధముల విమర్శించుచుండును. హిందూసంఘము వానిని గూర్చి కాలము వ్యక్తపూర్వకము. స్వ విషయమందు స్వసాంఘిక ప్రచారమువలన ప్రజాశాయములను చెప్పకొనుచు దేశభక్తి కేరిట హిందూ సంఘాధరణ బ్రతున్నేముల మానవలసినదని చెప్పు బూటకములను గమనింపవలెను. హిందూసంఘమున కింతవరకే అపారమగు నష్టము

గలిగెను. హిందువులు వెంటనే సంక యా త్కృత ను వ ద లి స్వసంఘాధరణకు పూనుకొనవలెను. స్వరాజ్యముకొరకైనను హిందువులు తమమతమును వీడరాదు. హిందువులు భారతదేశముందు అనగా స్వదేశముందు అధికసంఖ్యలుగనున్నారని కొందరు విమర్శకు లాశ్చేషించుచుండుట నవ్వు పుట్టించుచున్నది. అన్యమతములవారు యీదేశముందు అల్పసంఖ్యకులుగనున్నచో యితరదేశములందు వారధికసంఖ్య గలిగియున్నారు. అదేదేశములందు వారధికసంఖ్యగలిగియున్నారని హిందువులారాశ్చేషించనచ్చునా? ఈదేశముందల్పసంఖ్యకులకు రక్షణమొసగుటకు న్యాయముగ యెట్టిరాజీకైన హిందువులంగీకరింతురు. కాని అట్టి విధానమునకు అన్యదేశముందలి పోకయొండవలెను. అల్పసంఖ్యకుల రక్షణకొరకు జనసంఖ్యనుబట్టి ప్రాతనిధ్య మొసగువద్దనిగాని, ప్రేరణించెడి ఓటుపద్ధతీగాని అనుసరింపవచ్చును. కాని హిందువులు అధికసంఖ్యకులుగనున్న కారణముచే వారు త్యాగమొనర్చవలెనను వాదనను నేనెంతమాత్రమంగీకరింపను. హిందూమతమింతవరకుపొందిన నష్టములను తిరిగిపొందెనుకొను పరకైనను శుద్ధ ప్రచారము మానుట కంగీకరింపను. అంతియే గాను. నాహిందూ సోవరుల వీధిముగగూడ హెచ్చరించెదను. "మామతముల గూర్చి మీరు గర్వింపదును. మామతమును ప్రచార మొనర్చుటకు మీకు హక్కుగలదు." హిందువులు అశ్విజ్ఞానమునకు సంరక్షణకర్తలు. మతములను లెనలైనకాంతింపనెడల అర్థవిజ్ఞాన లాభముల వారికి గూడ నొసంగుట వారివిధి. కాని యీవిషయమున శాసనమువారిని హెచ్చరించుచున్నాను. "మహమ్మదీయ మత ప్రచారకులను క్రైస్తవ మత ప్రచారకులను అవలంబించుచున్న నికృత పద్ధతులను, మోసపు పద్ధతులను, నిర్బంధ పద్ధతులను మాత్రము మీరవలంబింపరాదు. ఆవిధముగ హిందూమత మభివృద్ధి చెందుటకంటే శాశ్వతమైన మొందుట మందిది."

హిందువులలో విశ్వత

హిందూసంఘ పునర్నిర్మాణావశ్యకతను గుర్తించినవారు గూడ తామెదుర్కొనవలసిన కష్టపరంపరలను సరిగ గుర్తించకున్నారు. హిందూసంఘమునందలి అన్యాయములను అపరిమితమైన పూర్తిగ తొలగించువరకు నిజముగ బలము చేకూరజాలదు. చాతుర్వర్ణ విభేదములను చాల విపరీతములముల

ద్రోశించిరి. అందువలన ప్రతివర్గము స్వలాభమును మాత్రమే చూచుకొనుచున్నది. ఇతర వర్గములచే పంచమూలగ పరిగణింపబడు వారుగూడ తమలో తావట్టి వర్గ తారతమ్యములనే గావించుకొనుచున్నారు. దైత అద్వైతమతముల వారును ఆర్యసమాజికులును, సనాతన ధర్మానుతావలంబకులును క్షత్రియారాధాకులు మొదలగు వారందరను తమతమ విభేదములను మరచి ఏకము కావలెను. లేకున్న అందరకు నష్టమువచ్చును.

ముగింపు

స్వరాజ్యమును సంపాదించవలెననియేదేశాక, హిందూసంఘముందు సరిగ పాల్గొనవలెననిగూడ హిందువులు ప్రయత్నించుచున్నారు. లోకసభాసభలకు లక్ష్మీయం దొనగ్గిన విధమున అల్పసంఖ్యకుల ఆచార్యులట్టికి హిందువులు తమతమ లోపపద్ధతులయొక్క కలగొనిన బాంబాయియును డెన్వి నకగారము హిందువులు స్వరాజ్యము కొరకు మహమ్మదీయులతోడను యితరమతములవారితోడను గలసి పోరాడుటకు సిద్ధముగ నుండుటయేదేశాక అప్రసరముగనెడల తామెక్కడెక్కరాజ్యముకొరకు పోర సిద్ధముగనుండవలెను. హిందూమత త్యాగము తప్పదుని యెంతవిలువైన వొసగికొనుటకు సిద్ధముగనుండని పెడ అతిస్వరాజ్యము అనుభవయోగ్యముగాదు.

సర్ విమలాలు పెటల్వానుగారు వైస్రాయిగారితో సంభాషించిరి.

వాయువు నొప్పులకు మందు

పీసా 1-కి రు, 1-0-0

అకసాత్మ్యుగాగాని, గాలిలోగాని, తినుపదార్థములలోగాని, మార్మలన 1 జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్ళసంభలులో నొప్పులు రి, కీళ్ళుబిగదీయుట, 4. సంధులయందు ఉబ్బు, 5. తేమటకు నీలుతే నటుల సర్వాంగము బిగదీయుట మొదలగునవి ఈమందును కొన్ని పూటలుత్రాగిన తోడనే సంధులయందు బొంబునొప్పులు పోయికిరీరము యథాస్థితికి వచ్చును. బాధగల స్థలముల వేడినీటితోగాని, ఇటుకపొడుముతోగాని గాచి అవృతాంజనమురాయవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

తయారైనవి! ముచ్చట గనున్నవి!! త్వరపడుదు!!!

1926 ఆమృతాంజనం డిపో వారి 1926

అందమైన చిత్రమగు రంగుల క్యాలెండరు

- నెం 1. శ్రీ కృష్ణ మూర్తి 1 కి ధర 0-2-0, 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-12-0
- నెం 2. తంజావూరు చిన్ని బాలకృష్ణమూర్తి 1-కి 0-1-0, 12-కి 0-8-0, 100-కి 3-0-0
- నెం 3. ప్రతిరోజున చింపునవి 1-కి 0-4-0, 12-కి 2-8-0

క్యాలండర్లు బహుళకొలదిగ ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే వ్రాసికొనవలయును, 1, 2 క్యాలండర్లు కావలసినవారు ఖరీదుతో 0-1-0 అణా తపాలబిల్లల మూలమున పంపి తెప్పించుకొనవచ్చును. నెం 3 రు క్యాలెండరుకు తపాలచార్జి 0-2-0

మద్రాసు ఆమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి.

ఆంధ్రపత్రిక

1925 సం॥ డిసెంబరు నెల 30 తేది

బుధవారము

దక్షిణాఫ్రికా ప్రజాస్వామ్యము:
కేపు టైమ్స్ పత్రిక

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులగుర్చి, కాన్స్టాంస్టేన్ గ్రామమున నభవారు గావించిన తీర్మానము, తెల్లవారికి రుచింపకుండుట వింతగాదు. "కేపు టైమ్స్" పత్రిక మండిపడుచు వ్యాఖ్యానము గావించినది. డాక్టరు అబ్దుల్ రహిమానుగారి వాక్యములనంతగ పాటించ వలదని భారతీయులను హెచ్చరించుచున్నది. కాంగ్రెసు తీర్మానమును గాంచి కలవరపడ నక్కరలేదని, యీపత్రిక దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారి కభయ మొసగుచున్నది. ఇందు అసహజ మేమియు లేదు. హిందూదేశ మెటుల తీర్మానించినను, తమ కృత్రిమము లేదని కేపు టైమ్స్ పత్రికకు చెలియును గద. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు ఆసియా చట్టమును నిరాకరింపరని, యీపత్రికకు నమ్మకమే. ఆసియా చట్టమునుగూర్చి జరిపెడి ఆందోళన మంతయు కృత్రిమమును, నిర్దేశము నని యీపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈతీరున ప్రకటించు నెటుల మోసబుచ్చుచున్నదో కనుగొనవచ్చును. స్కాట్లండ్ గాంధీ ఒడంబడికకు, నూతన చట్టము విరుద్ధమని యింగిత జ్ఞానము గలవారి కెల్లరకును తెలియును. గాంధీమహాత్ము డీసంగతిని బలపరచుచున్నాడు. స్కాట్లంగారు మానము వహించుచు లోలోపల కుట్రబున్నుచున్నారు. నిజముగ నభిప్రాయభేద మున్నచో, మధ్యవర్తి నిర్ణయమున కంగీకరింప వలయునని కాంగ్రెసు సభాతీర్మానము గోరుచున్నది. మహాత్ముడు న్యాయమార్గమును సూచించెను. కేపు టైమ్స్ పత్రిక, యిందు కిష్టపడకున్నది. మీనుమిక్కిలి, యీవిషయ మిదివరకే నిర్ణయింపబడెనని వ్రాయుచున్నది. ఎవరు నిర్ణయించిరి? దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారే గద. వారి నిర్ణయమును భారతీయు లెవ రంగీకరింతురు? కేపు టైమ్స్ పత్రిక, దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారి యభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుచున్న దనుటకు సందిగ్ధములేదు. ఇట్టి సమయమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారును ఏమి చేసెదరు? రాజప్రతినిధిగారు అబ్దుల్ రహిమాను గారి కిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము మిక్కిలి ఆశాభంగకరముగ నున్నదని చదువరు లెరుంగుదురు. తన యుద్ధకవి చట్టమును నిర్మించుటకు దక్షిణాఫ్రికాకు భాగ్యులగదని, రాజప్రతినిధిగారు అంతయు నితి. అట్టి దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారియనుగ్రహమునకు పాత్రులైయుండవలయునని చెలుపుట కష్టము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చేయునదేమియును సందిగ్ధము. ఏలనన, చట్టపు మూలసూత్రమును తాము మానుకొనమని, దక్షిణాఫ్రికా మంత్రి స్వప్నముగ ప్రకటించియుండెను. చట్టము నందు

స్వల్పపు మార్పులేవయిన గోరుచో, ఆ విషయమును తెలుపవచ్చునని, కేపు టైమ్స్ పత్రిక నలహానిచ్చుచున్నది. భారతీయులు మూలసూత్రము నంగీకరింపజాలరు. అందుచే చట్టము నామోదింపజాలరు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యూహమారి, వారు ఎక్కుడు దార్ధ్యము ను మనోబలమును కనుబడిచినదప్ప, వారెట్టిసహాయమును గావించగలరని దోచదు. చీటికిమాటికి బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునుండి లేచిపోయెదమని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు జెదిరించుచున్న సమయమున బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ధైర్యమువహించి ఆసియాచట్టమును త్రోసివైచి, భారతీయులను రక్షించెదరని తలచుట కవకాశముండదు. కాంగ్రెసు తీర్మానముకడుసామ్యముగ నున్నది. కాంగ్రెసు సభవారు న్యాయమగు త్రోవలను మూడింటిని జూపిరి. మొదటిది స్కాట్లండ్ గాంధీఒడంబడిక గూర్చి మధ్యవర్తి పరిష్కారము. రెండవది రాండుటేబిలు సమావేశము. మూడవది బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి నిరాకరణము. ఈమూడింటిలో నేదియు నెఱవేరునని దోచదు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు మరింత నిర్లక్ష్యముగ నుండుట కవకాశ మేర్పడును. భారతీయు లికమీద స్వతంత్ర సమృద్ధిని యుండుట మేలు. హిందూదేశము విదేశములందుండెడి తన తనయులకు సహాయముజేయ నెంచుచో మార్గ మొక్కటేగలదు. స్వరాజ్యమును సంపాదించుట తప్ప వేరుత్రోవ గనుపట్టదు. భారతవర్షము స్వేచ్ఛననుభవించుచున్నచో దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వవైఖరి వేరుగనుండియుండెడిది. ఇప్పుడు పీడించినరీతిని భారతీయులను పీడించుటకు వారు ముందుకువచ్చెడి వారుగారు. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి భారతీయుల ప్రయత్నంపై పాటుబడుచు దక్షిణాఫ్రికా యందు కష్టపడుచున్న సోదరులలో ధైర్యోత్సాహములను పురిగొల్పుటయే, వారి ప్రస్తుత కర్తవ్యము. సరోజినీ, ఆంధ్రానుగర్లవలె, భారతీయ ప్రముఖులు తరుచుగ దక్షిణాఫ్రికాకు వెడలుచో, అక్కడివారి దుఃఖము కొంతవరకయినను ఉపశమింపక మానదు. అన్యాయము చిరకాలము నిలువజాలదు. ధర్మము నేడుగాకున్న రేపయినను విజయము గాంచుట నిశ్చయము.

చెన్నపురి : నీటిసప్లయ

చెన్నపురి ప్రధాన పట్టణమయినను, యింతవరకు పరిశుభ్రమగు నీటిసప్లయ లేకుండుట కడు విపాదకరము. ఇంతవరకు వడియగట్టిన నీరుతో వడియగట్టని నీరు జలజేర్చి, కార్పరేషనువారు సప్లయ జేయుచున్నారు. కల్మషోదకము చేరినపుడు, పరిశుభ్రమగు నీరు చెడిపోవుట సహజమే. అందుచే తరుచుగ అంటు జాడ్యములు చెలరేగుచున్నవి. నీరు నంతను వడియగట్టుటకు డబ్బు చాలదని, కార్పరేషనువారు తెలుపుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు కార్పరేషను వ్యవహారములందు తోపముట నెంచుటకంటె, వెంటనే తగిన ధనసహాయము జేయుట ముఖ్యము. చెన్నపురి ప్రభుత్వ స్థానమగుటచే, యీవిషయమై కార్పరేషను వారి కన్నను ప్రభుత్వమువారు రెక్కుడు బాధ్యతను వహించుట యవసరము. వడియగట్టని నీరును కొంతవరకయినను పరిశుభ్రపరచుటకు, కార్పరేషనువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇందుకు

రెండుమార్గములు సూచింపబడినవి. నెమ్మదిగ వడగట్టుట యొకమార్గము. దానిని కార్పరేషను వారవలంబించిరి. ఇంకను అయిదు ఫిల్టరుల నధికముగ నిర్మించుటకు వీరు తలపెట్టిరి. కోరిను నువయోగించి కల్మషమును పొగొట్టు పద్ధతి యంతవరక వలంబింపబడుచున్నది. కలనల్ క్లిమేషాగా రీపద్ధతిని నిరసించుచు, త్వరితముగ వడియగట్టు పద్ధతి నవలంబింపవలయునని యిదివరకు ప్రతిపాదించిరి. బొంబాయిలో నీ పద్ధతి అనుకూలంపలేదనియు, త్వరితముగ ఫిల్టరుచేయుచో, యంత్రములు త్వరలో చెడిపోవుననియు మురికి అడ్డగించుననియు, యీ పద్ధతి మిగుల వ్యయకరమనియు, కార్పరేషను సభ్యులభిప్రాయపడి, నెమ్మదిగ వడగట్టుపద్ధతిని కొనసాగింప నెంచిరి. కాని, సర్జు జనరలు గారును, ఆరోగ్యశాఖాధికారియు, గిండి ట్రాస్టి ట్యూట్ డైరెక్టరుగారునుగూడ నెమ్మదిగ వడగట్టుపద్ధతి బనికీరాదని. ప్రభుత్వమువారుగూడ వీరి యభిప్రాయముల నంగీకరించి, కార్పరేషను వారు పంపిన ఎస్టిమేటులకు శాంక్షనీయ నిరాకరించిరి. క్రొత్తఫిల్టరుల సందర్భమున యిదివరకేమయినపని జరిగినచో, దానిని నిలిపివేయవలయునని ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు. క్లిమేషా రిపోర్టు నెదిరించిన కార్పరేషనుసభ్యులలో డాక్టరులుగూడ కలరు. నిపుణులయినవారే యిటుల భేదాభిప్రాయము చెలుపుచుండ తదితరులేమి జేయగలరు? ఓరి వివాదములమధ్య ఉన్నగోడుగూడ చెడిపోవునేమోనని భయము గలుగుచున్నది. నీరు నంతను వడియగట్టునిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయము జేయుట ముఖ్యము. కార్పరేషను నిర్వహించుచున్నపని నాపివైచి, తాము వేరు విధమున తోడ్పడకున్నచో, ప్రభుత్వమువారు పురమున కేవిధమగు మేలొనర్పజాలరు.

లజపతిరాయిగారు: ఉద్యోగస్థితావము

లాలా లజపతిరాయిగారు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి తీర్మానమును ఆమోదించుటలో విశేషముగలదు. లజపతిరాయిగారి రాజకీయభిప్రాయము లెటులున్నను, సహకారమును పూర్తిగ చేపట్టుటకు వారు తలపెట్టకుండుట సమంజసముగనున్నది. తమ ముఖ్యాశయము అసహాయమే యని లజపతిరాయిగారు తెలియజెప్పిరి. దానిని నిర్వహించుటకు శక్తిచాలక, దేశము విధిలేక సహాయము పంకకు మరలుచున్నది. అధికారవర్గమువారు అసహాయమును పూర్తిగ వదులుకొని లొంగి పొండని ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారు. రిస్పాన్సివు సహకారము వారి వాదముగూడ యిటులనే యున్నది. నిరోధమార్గమును స్వరాజ్యమువారు పూర్తిగ కొనసాగింపలేదు గాన, అంతను వదులుకొనవలయునని వారు గోరుచున్నారు. లజపతిరాయిగారిందుకంగీకరించుట లేదు. ప్రభుత్వోద్యోగముల నంగీకరింపని పక్ష మొకటియుండుట యవసరమని లజపతిరాయిగారు హెచ్చరించుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించునెంచిన భారతీయుల కిది కనీసధర్మమని ఎంచవచ్చును. కాన్స్టాంస్టేన్ తీర్మానము ఉద్యోగపద నిరాకరణము నాధారము జేసికొని యున్నది. ఇదికూడ బనికీరాదనుచో నిరోధ

మార్గమున కిక స్వస్తి జెప్పవచ్చును. ఎల్లరును మితవాదులలో గలసి, యాచన మార్గము నవలంబించవచ్చును. స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గలుగుటలోపల అట్టి యవాంతరము గలుగకుండ జూచుట దేశ శ్రేయోభిలాషుల విధియగుచున్నది. పైవాక్యములను వ్రాసినవిమ్మట, లజపతిరాయగారు స్వరాజ్య పక్షములో జేరెదరనియు కేల్కారుగారి స్థానమున సామ్రాజ్యశాసన నభిలో స్వరాజ్యపక్షమునకు దివ్యుటీ లీడరుగ నియమింప బడెదరనియు వినుట తట్టింపినందుల కెంతయు సంతసించెదము. నైహూగారును లజపతిరాయగారును కలసి బని చేయునపుడు స్వరాజ్యపక్షమునకు విశేషబలము చేకూరుననియు దేశబంధు దాసుగారి మరణముచే గలిగిన నిస్సహాయత నైహూగారికి కొంతవర కయినను దీరుననియు నమ్మెదము.

ఆఖిలభారత వడుకు నూలుసంఘము

ఈసంఘమువారి 1924-25 సం వత్సర పు రిపోర్టు మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. కద్దరు నిర్మాణము నెమ్మదిగ జరుగుచున్నందుల కెంతయు సంతసమగుచున్నది. ఇందునిమిత్తము బనిచేయు వారు, వ్యవహార జ్ఞానమును కార్యదక్షతయు నలవరచుకొనుచో, భావభివృద్ధి గూర్చి నిరాశజౌద నవసరముండదు. ఇంతకుముందు కద్దరు నిర్మాణము నందు వెనుకాడిన తమిళనాడు, బెంగాలు, బీహారు రాష్ట్రములు సత్వరాభివృద్ధి గాంచుటకు, అక్కడివారు జూపిన వ్యవహార దక్షతయే ముఖ్య కారణమని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ప్రజల దృక్పథమును గూడ మార్చవలయును. ఇందుకొరకు శ్రీప్రవచారము జరుగవలయును. ఏరాష్ట్రమువారు ఆరాష్ట్రమునందే తమకు సరిపోయెడి కద్దరును నిర్మించుకొనునటుల ప్రోత్సాహ మొనగుటకును ఎల్లరును రాటము ద్రిష్ట నటుల ప్రోద్బల పరచుటకును ప్రబోధము గావింపవలయును. కాంగ్రెసునందు నూలుచందాను ప్రత్యామ్నాయముగ నంగీకరించుటచే, కద్దరు నిర్మాణము త్వరితముగ కొనసాగునని నమ్మెదము. మహాత్ముని యచంచల భక్తి విశ్వాసము లిందుకు తోడ్పడు ననుటకు సందియములేదు. విక్రయము విషయమునను ఉత్పత్తి విషయమునగూడ హిందూ దేశమందెల్ల తమిళనాడు అగ్రస్థానమును ఆంధ్ర దేశము రెండవస్థానము నాక్రమించు చున్నది. ఆంధ్రదేశము ప్రబల ప్రయత్నము గావించి మరల అగ్రస్థానము నలంకరించుగాకయని కోరెదము. హిందూ జాపబడిన అంకెలు కాంగ్రెసు ప్రోత్సాహమువలన గలిగిన ఫలితమునే జూపుచున్నవి. మూలుగ దేశములో జరుగుచున్న కద్దరు నిర్మాణమునవి సరకుగొనలేదు. దేశము మొత్తము ద 1903034 రూపాయల కద్దరు తయారు పడెను. 3361061 రూపాయల కద్దరు విక్రయపడెను. కద్దరునిర్మాణ మింతను ప్రాథమికాయం దున్నను నిరుత్సాహమున కవకాశము ప్రత్యేకశాఖ పనిజేయుటచే నికముందు కముగ నిర్మాణము జరుగునని తలచెదము. క్రైస్తవ మొకవంక కొనసాగుచున్నగాని య కార్యక్రమమునకు తగినబలము చేకూర

వ్యవసాయ విచారణసంఘము

కలకత్తాలో ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశ మయినపుడు వ్యవసాయమును గూర్చి విచారించుటకు రాయల్ కమిషను నేర్పఱుప నిశ్చయించిరని లీడరుపత్రికా విలేఖరుడు చెలుపుచున్నాడు. ఈవార్త నిజమగుచో రాజప్రతినిధిగారి నిమిత్త మపుడే నూతనపరిసితుల నేర్పరచుచున్నటులదోచును. పుష్కరానికి వ్యవసాయ విషయములందు శ్రద్ధగలదని యింతకు మున్ను ప్రకటింపబడెను. ఇండియా మంత్రిగారేమి ఇతర బ్రిటిషు ప్రముఖులేమి హిందూదేశ వ్యవసాయముగూర్చి యిటీవల విశేషముగ ముచ్చటించుచున్నారు. వ్యవసాయ మభివృద్ధి యగుచో ఎల్లరును సంతసించెదరనుటకు సందియములేదు. కాని ప్రజలు స్వరాజ్యమును గోరుచున్న సమయమున వ్యవసాయము పక్షముగబెట్టి వారిదృష్టిని మరలింప. నెంచుచో మాత్రము లాభములేదు. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి బనికిరాదని వాదించెడి కన్సర్వేటివు ప్రముఖు లీవిషయమై శ్రద్ధపహించుట జూడ నిజమగు నభిమానము వీరికి గలదాయని శంక వొడముచున్నది. స్వరాజ్య ప్రయత్నములను విఫలపరచుట కిదియొక సాకగుచో మాత్రము, ప్రజలలో మరింత అసంతృప్తి గలుగుట దప్ప వేరుప్రయోజన ముండజాలదు. వ్యవసాయము ట్రాన్సుఫర్మేషన్ యగుటచే దానిని నిర్వహించుటకు మంత్రులు గలరు. స్వరీపాలనము లభించుచో వారు ఎక్కుడు స్వేచ్ఛతో మెలగ గలరనుటకు సందియము లేదు. అట్టి సందర్భములలో రాయల్ కమిషనుతో నిమిత్తమేమి? అందుకిపుడేమి యవసరము గలిగెను? ఈ ప్రశ్నలను సహజముగ నెల్లరడుగక మానరు.

లేబరుసభ్యుల విన్నవములు

పార్లమెంటునందలి లేబరు సభ్యులు కొందరు గలసి హిందూదేశ విషయమై గావించిన విన్నవమును నిన్నటిదినము ప్రచురించి యుంటిమి. బెంగాలు ఆర్డినెన్సును రద్దుజేయ వలయుననియు, రాజకీయ నిర్బంధితుల నందరను విడుదలజేయవలయుననియు, రౌండుటేబిలు సమావేశము నేర్పరుప వలయుననియు, కామకావెల్లు చట్టమును సైలెన్టు కమిటీ కంపి భారతీయుల యభిప్రాయములను కనుగొన వలయుననియు, వీరి విన్నవముగోరుచున్నది. ఇయ్యది కన్సర్వేటివుల హృదయమును కరగించునని దోచదు. లేబరు ముఖ్యులు కొందరు జేరి యిట్టి విన్నవములను ప్రచురించుటతో సంతృప్తి జెందక, తత్సాఫల్యమునకై రమ శక్తిసంతను భారతీయ వలయును. శుష్క సాను భూతిగాంచి, హిందూదేశము సంతృప్తి జెంగెడి దినములు గతించినవి. లేబరుపక్షము తన హద్దానమును కార్యరూపము బాల్ప జేయవలయును. ఇంతకుమున్ను లేబరుప్రభుత్వ మధికారమునకు వచ్చినపుడు జూపిన వైఖరి, మిగుల నిరుత్సాహము గలిగించెను. ఆ మచ్చను మాపుకొనుటకు, నీరకముు చెలుల ప్రవర్తించెదో యని భారతీయు లేదురు జూచుచున్నారు.

హామెట్టు నాటకము

తాడిపత్రి రాఘవాచారిగారి ప్రదర్శనము

బెంగళూరు ఆమెమారు నాటకసంఘమువారు నిన్నటి దినము సౌందర్యమహాబలలో హామెట్టు నాటకము సలిపియున్నది. ప్రదర్శించి, ప్రేక్షకులను తన్మయము గావించిరి. హామెట్టు లేని హామెట్టునాటకము, రాముడు లేని రామాయణభవిత నాటకము. కథ యంతయు హామెట్టు పాత్రను పరిచేప్పించి యుండును. అట్టిసాత్రను ధరించి నిర్వహించుటకు, నటులలో వగగబుల్లల రాఘవాచార్యులుగారికన్న ను సమర్థులు దొరకుట దుర్లభము. ఆచార్యులవారు హామెట్టు పాత్రను ధరించి బెంగళూరులో ప్రదర్శించినను, చెన్నపురిలో ప్రదర్శించుట క్రొత్తయగుటచే, పలువు రీప్రదర్శనమును వీడించుటకు విచ్చేసిరి. హామెట్టు నటలచే, ఫలములకల ఆచార్యులై చెదరి పోయినవారు పలువురుండరు. రాఘవాచార్యులుగారిలోపాటు మిగిలిన పాత్రధారు లందరును తమధర్మమును సంతృప్తికరముగ నిర్వహించి నాటకమునకు వన్నె దెచ్చిరి.

షేక్స్పియరు మహాకవి రచించిన నాటకములలో కెల్ల, విషానాంతనాటకములు శ్రేష్ఠములు అంచబడుచున్నవి. వాని యందెల్ల "హామెట్టునాటకము" విన్నయై తనరాయదన్నది. భావప్రసూరితులను, తత్త్వజ్ఞులను భారతీయులకు హామెట్టు ముత్యముగ రుచించుట సహజము. హామెట్టునాటకము షేక్స్పియరు కవి రచించిన ఇతర నాటకముల కన్న భిన్నమింబునది. మరణానంతర జీవితము గూర్చి, తర్కమును యాచనయు గనుపించును. స్వగత నచనములందద్భుతభావ మిమిడియుండును. హామెట్టు తండ్రిని, పినతండ్రి వధించి ఆరిని భార్యను వివాహమాడి సింహాసన మధిస్థించెను. కాని పీరు చంపించినసంగతిని వెలుపల నెవరికిని తెలియకుండజేసెను. డెన్మాగ్గురాజు, మామూలుగ చనిపోయినటుల ప్రకటించెను. రాణికిగాని, హామెట్టుకుగాని యీ సంగతి తెలియదు. కాని, పితృహక్తి గల హామెట్టు తనదుఃఖమును మరువలేకపోయెను. తల్లి యటులగాక, దుఃఖము సలిత్యరలో మరచి, కొడుకు స్థితిసయినను గమనింపక కామమోహిత యై మరచి పండ్లెంచుడెను. షేక్స్పియరు చెరిపినటుల "వ్యత్యువుకు నాలుక లేకపోయినను మాటలాడగలదు." తదనుగుణ్యముగ చనిపోయినరాజు భూతదేహముతో హామెట్టుకు గమపించి తన మరణమునకు సంబంధించిన నిజసందర్భముల తెలిగించెను. షేక్స్పియరు కాలమునాటికి భూతములపట్ల నమ్మకము పూర్తిగ నున్నటుల గనుపించును. భురణానంతరజీవితము సత్యమని అంచనిచో, షేక్స్పియరు మహాకవి యింత కనుగొట్టినటులుగ చెరిపియుండెను. పాపవిముక్తి గలిగినకొలదియు పైలోకములకు జీవుడు పోవునను నమ్మకము, అప్పటికి ప్రబలియుండవలయును. మరణానంతరజీవము గలదని ఉద్గ్రహణతో నేర్చిన హిందువులను షేక్స్పియరుగారు సృజించినభూతము కల్పితముగ గనుపింపదు. ఇట్టి సందర్భముల గూర్చి తమ యనుభవములను తెలుపువారు నేటికిని గలవారు. ప్రేమపాత్రు లగువారిని సమీపించి భూతములు వారికి గనుపించుటయు, వారిలో మాటలాడుటయు, హిందూదేశమున సామన్యసభవములు. ఈ సంగతిని గ్రహింప జాలక షేక్స్పియరు ప్యాఖ్యానకర్తలు, భూతప్రవేశము కేవలము కల్పితమని తెలుప సాహించిరి. ఆ విషయములుండ, పితృపాజ్ఞానసారముగ హామెట్టు పినతండ్రిని వధించి పగదీర్చుకొనుటకు సంకల్పించెను. కాని అన్నిమాటలు తలపెట్టినను హామెట్టుకు పరిపరివిగముల నాలోచనపోవుచుండెను. అర్జునుని విషాదస్థితి కొంతవరకు హామెట్టునందు గూడ గనుపించును. కాని అర్జునుడు హత్య నేసినందుచే విషాదము సంభవించెను. హామెట్టు అటుగాక, మనోహృద్యము జూపి, సంతకమునకును చేతలకును సమన్వయము గుర్తుకాలకపోయెను. ఎప్పటికప్పుడు డోలాయమానచిత్తుడై యుండెను. తుట్టుకుడు, తాను చనిపోవుచున్నానని గ్రహించి, ఒక్కపెట్టున పినతండ్రిని వధించెను. పినతండ్రికపటచర్యవలన, హితుడన పోలినీయనునకును, హామెట్టుతల్లికిని, అతడు ప్రేమించినదిపీరియానును, ఆమెఅన్నయని తెలుస్తామియును గూడ సంగము తబ్ధించెను. హామెట్టు చెల్లకాడను హోరేషియో యొక్క డేతుడు నిలచెను. అతడుగూడ ఆ తృప్తపాత్యచేసికొని బోవుచుండ, నిలచి చనిపోవుచున్న హామెట్టు వాదించెను. "మిగిలిన దంతయు నిశ్చయమే" యను మాక్యములతో షేక్స్పియరు మహాకవి హామెట్టునాటకమును ముగించెను. ఇలాటకమును ప్రదర్శించుటకు పాత్రధారు లేటి నైపుణ్యముల

జలయునో బెలుపనక్కరలేదు. రాఘవాచార్యులుగారు భావ సుఖమును ప్రవర్తించుటలో నిరుపమానులు. హామెట్లు పిచ్చును నడించును, తండ్రితో నొకవిధముగ మాటలాడవలయును తల్లితో నాంతరంగికముగ మాటలాడునపుడు వారియొక విధమున ప్రసంగింపవలయును. అంతర్వాటికకు నటులను తేమూరు జేయుటలో వారితో నొంటిరిగ నున్న పు డొకవిధమునను, నాటకము జరుగుచున్న పు డొకొక విధమునను మచ్చటెంతవలయును. బద్ధి నాడుడు పొలోనియన్ కుట్రను బయల్పరచుట కొక విధమున తీర్మానభావము జూపవలయును. తనవర్తనను కనికెట్టుటకు వచ్చిన వేసులవాండ్రతో ఇంకొక మాదిరిగ మచ్చటెంతవలయును. ఇన్ని పరిస్థితులనుగ్గ ఉన్నాము నభేదమున వాయును. ఈ భావముల నిన్నిటిని జూపునపుడు ఆచార్యులు గారు కడుపవర్తనతో నడిచిరి. ప్రాణాన్నే హితుడుగా చూడలేదు యోతో మచ్చటించునపుడు జూపెడు ప్రేమయు సాదరభావమును అర్జునుగ నుడెను. తండ్రిధూతము గనుపించి మగవాడై నెరిగించినపుడు, హామెట్లు గనుపరచిన రోషతూరితము విషాదమును వరుస పీలులేదు. ఒక్కమాడుగ క్రుంగి పోయినవానివలె హామెట్లు కనుపించెను. తల్లి ఏకాంతముగ మచ్చటించినపుడు హామెట్లు పెట్టిన ఏవాల్లునుజూపినమాతృగృహియు, ఎట్టి కఠినమైనయును నయినను కరిగింపకమానవు. ఒకటియూ శవమును గాంచి హామెట్లు గనుపించినసభావోద్రేకమును, శృణానధూమిలో కాటికాపరుల నిర్దాక్షిణ్యము గాంచినపుడేమి, చనిపోయిన యారికే పుట్టెను జూచినపుడు కనుబడిచిననై రాగ్య భావమేమి, ప్రేక్షకుల హృదయమునందు విరాగము నుదయింప జేయజాలియుండెను. పేక్షుపీయర్ మహాకవియుద్దేశ్యము, నటులు ప్రకృతిని ప్రతిబింబితము గావించవలయుననియే. స్వభావమున కనుగుణ్యముగ నడువవలయుననియే. ఈ భావములను హామెట్లు ద్వారానటులను జెప్పించెను. ప్రవర్తనలను రాఘవాచార్యులు గారు నటులకే భావమును నెలుపునపుడు, గురూనామెలలు గావించినటు లుండెను.

రాఘవాచార్యులు గారి హామెట్లుపాత్రవిరచనము గూర్చి కొన్ని సందేహములు పోవలయు సహజము. పేక్షుపీయరు హృదయమును నవలపురు పలుకీతులగ్రహించుచుండరు. ఒక్క విషయము నిందు కుదాహరణముగ జెప్పవచ్చును. 'Look at this picture and that' అని హామెట్లు తల్లితో జెప్పవడు నిజముగ పటములను రెంటిని చూపించినా య వ్యాఖ్యాన కర్తలు వివాదపడిరి. ఒకపటము తనతండ్రిది. మరియొక పటము తన పినతండ్రిది. ఈ వాక్యముల నుచ్చరించునపుడు పటములనుజూపుటకన్న మనఃపటమునుజూపి ఈతని సద్గుణమును, ఆతని దుర్గుణమునుకనుగట్టెనటుల వర్ణించుట మేలని తోచును. పాశ్చాత్యులకు పటము లవసరమేమోగాని, భారతీయులకవియవసరముగావు. గుణనిరూపణమే ముఖ్యమని వారల గ్రహింపగలరు. శేకులభాష్యా రూపములబట్టి గుణములు గోచరింపవు. సర్ ఇంగ్లండు అను శు ప్రసిద్ధ నటుడు పటములనుజూపకుండ, భావని రూపణగా విం చె న నిచ్చెననరు. కాని పటములజూపుటమాత్రము లోపమని ఎంచును. భిన్నాభిప్రాయముల కవకాశము గలదు. మరియొకవిషయమై ఆఫ్రికావృక్షదండ ప్రబలుటకు విలుగలదు. హామెట్లు నడవడిగాంచిన, మాటలకును చేతలకును వ్యత్యాసము స్పష్టముగ గనుపించును. ఆలోచనలో మునిగియుండి, ఎప్పటికప్పుడు సంభిక్షముగ ప్రసరించుట గనుపట్టును. ఇట్టి సంభిక్షభావమును రాఘవాచార్యులుగారి నటనలో గనుపించెనాయని, సందియము గలుగవచ్చును. "To be or not to be that is the question" అను స్వగతచనమునందు యీసందిగ్ధత చక్కగ కలు కిచ్చెయబడినది. వీనిని చదువునపుడు, చూపవలసిన ఆలోచనను ఆచార్యులుగారు చూపలేదని తోచును. మరణమునకన్న జీవితమే మేలని హామెట్లు నిశ్చయపరుచుకొనునపుడు, చనిపోయినపిమ్మట గలిగెడి కష్టపరంపరలనత డొకపరి స్మరణచెచ్చును. ఇందు మేకస్పీయరు తెలిసినభావములు భారతీయులు చక్కగ గ్రహించగలరు. ఆచార్యులవారి ఏకాంతవాక్యములను చదువుటలో తొందరపడుటచే, ప్రేక్షకుల కాశాభంగము కలిగిపోయెను. ఇట్టిసందేహములకూర్చు యైవము, భిన్నాభిప్రాయము ప్రబలుటకు పీలుగలదు. ఆచార్యులుగారు యోచనలేకుండ నిటుల గావించినన మాత్రము మరచాలము.

ఒకటియూపాత్రధారిచూపిన ఉన్మాదావస్థను గాంచి కచార పడ ని నా రు లే రు. వీరి అభినయము మెచ్చునని యుండెను. హామెట్లు పిన తండ్రియు చూడలేదు. పాత్రధారియు, లయూర్తి కుపాత్రధారియు, లోపరహితముగ ప్రవర్తించిరి. శిక్షణబొందిన వైపుల్యము వీరి

భావప్రకర్షనమునందు చక్కగగనుపించెను. రాణివేసముధ శోచన వారిని మాత్రము మెచ్చజాలము. హామెట్లు తండ్రియొక్క భూతమును జూపుటలో శరీరము నింకను సన్నముగనున్నటుల గనుపించి, రంగమునకు చూరమున నుంచిన బాసండెడిది. ప్రాయశః రంగస్థలము సంకుచితముగ నుండుటవలన ఈలోపము గనుపించెను. చూపరులకు వీరి చేసెను భూతములై గనుపించలేదు. భూతమునుండి వెలువడిన వాక్యములయినను ఒప్పజెప్పినటు లుండెనుగాని, రోషనిపానపురికిమై యుండలేదు. బ్రహ్మ నాటక రంగములలో భూతప్రవర్తనమున కెక్కుడు ప్రాముఖ్య మొనగెదవని తెలియుచున్నది. నాటకమునుగూర్చి విమర్శించుపుడు, కాటికాపరులను మరచవలయు. వీరు గనుపించిన భావప్రవర్తనము విక్లిరి మచ్చటగ నుండెను. హామెట్లు నాటకమును జయప్రదముగ ప్రవర్తించినందులకు బెండుగూరు నాటకపరమజనువారిని, మేకస్పీయరు గావించిన స్పష్టిలో కెల్ల అమృతమును హామెట్లు పాత్రయొక్క పర్వరూపమును కనుగట్టినటుల జూపగలిగినందులకు రాఘవాచార్యులుగారిని మనఃస్ఫూర్తిగ వభినందించెదము. ఆచార్యులుగారు హామెట్లుపాత్రను ధరించిచూపిన వైపుల్యముతో బాటు, తదితర పాత్రధారులును గూడ సమాన స్థితులు గావించుట ప్రశంసాపాత్రము. పొలోనియను పాత్రధారి తన గాత్రమును వృద్ధపాత్ర కనుకూలముగ మార్చలేకపోయినను, పొలోనియను పృథ్వయును, బుద్ధహీనతను, అతిశయమును చక్కగ ప్రవర్తించెను. పాత్రధారుల ఉచ్చారణ, స్పష్టముగను, భావానుకూలముగను, అంగ సాంప్రదాయసిద్ధముగ నుండుటచే, నాటకము మరింత రక్తిగట్టెను.

అస్పృశ్యతానివారణసభ

గౌ॥ యాదవగారి అస్పృశ్యతానివారణము

అమరావతి, డిసెంబరు 29-బొంబాయి ప్రభుత్వవిద్యా శాఖమంత్రి గౌరవనీయుడైన యాదవగారి అస్పృశ్యతానివారణ సభ కాంగ్రెసు పంచాయతీ నేతలకడను మున జరిగెను. ఆంధ్రరానితనము హిందూసంఘముమహాస్వక్యము యొక్క తల్లి చేరును నాశనముచేయుచున్న పురుగులనియు, యీ దురాచారమును దొలగించవలయుననియు యాదవగారు నొక్కివక్కాణించిరి. నిమ్మజాతుల అజ్ఞులను దొలగించవలసిన దనియు, నితరులవలె సాంఘిక సౌకర్యముల వారల సమభివృద్ధి నీయవలయుననియు సభ్యులకు యాదవగారు దర్శింపించిరి. సాంఘికసంస్కరణములు గాని, రాజకీయ సంస్కరణములు గాని, అస్పృశ్యత నివారించువరకు రావని మంత్రి చెప్పెను. సాంకేతిక విద్యాలభముల మరువకుండ, తమబిడ్డలను విద్యావంతులుగజేసి సంఘసంస్కరణముగావింప బూనుకొనవలసినదని నిమ్మజాతులకు గౌ॥ యాదవగారు శులహానిచ్చిరి.

మరాఠీ భాషయందు మంత్రి ఉపన్యసించెను. కొన్నితీర్మానముల గావించినపిదప సమావేశము ముగిసెను. (ఆ. పే.)

మోహినీ తైలము

5 తులనూనె గల నీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదంతు, ఉద్యోగిగణులు, మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును, నుండరుల ముఖభావమునకు ప్రావగు మరులను మనోహరముగి దెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందు కల రమణీయ మగు సువాసన చెప్ప నలవిగాదు. తలకురాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలనుకూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోమందును పుట్ట నీయదు. దీనియందు మనోహరమును సువాసన ద్రవ్యములను జేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది నీసాల విక్రయించి మెప్పుబడియున్నాము. కేయల, ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు.

- మోహినీ తైలము:— మెదడుకు చలువచేయును.
- మోహినీ తైలము:— కండ్లకు చలువ జేయును.
- మోహినీ తైలము:— వెండ్రుకలు పెరుగును.
- మోహినీ తైలము:— వెండ్రుకలు రాలకుండును.
- మోహినీ తైలము:— వెండ్రుకలు నునుపుచేరును.
- మోహినీ తైలము:— మనోహరముగా నుండును.
- మోహినీ తైలము:— సువాసన గలిగి యుండును.
- మోహినీ తైలము:— తలయందు మందు పోగొట్టును.
- మోహినీ తైలము:— వాసన రవ్యముగ నుండును.
- మోహినీ తైలము:— ముఖమునకు లేజన్ను నిచ్చును.
- మోహినీ తైలము అనేక నీసాల విక్రయము.
- మోహినీ తైలము:— వెండ్రుకలను చిల్లినయ్యదు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు,

కొత్త వర్గింగుకమిటీ సభ్యుల నిర్ణయము

(1)

స్వేచ్ఛలుకమిటీ స్థాపించబడుట

అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసమావేశము

(ఆ. పే. స్వేచ్ఛలుకమిటీ)

కాన్పూరు, డిసెం 29:—

వర్గింగుకమిటీసభ్యులు

అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము సమావేశమై, గాంధీ, అబ్దుల్ కలాం అవధు, మోతీలాలు నెహ్రూ, శ్రీనివాసయ్యంగారు, లాలా లజపత్ రాయ్, మహావ్యదాశీ, నేతాంప్ర, అభయంకరు, జమ్నాచాను మోహతాగారసు వర్గింగుకమిటీ సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. ముగ్గురు కార్యదర్శులును, యిద్దరు కోశాధికారులునుగూడ యిందు సభ్యులుగ నుండురు.

నిన్నికల తగాదాలను పరిష్కారము జేయుటకు 12 వందల సభ్యులుగల కమిటీ యొకటిగూడ అఖిల భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘముచే నేడువరకు మెన్నుకొనబడెను.

బుద్ధగయ నీవేదికముపై నిర్ణయము యీసారి అఖిల భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము సమావేశమైనపుడు గావించుటకు వేయబడెను.

స్వేచ్ఛలు కమిటీ సభ్యులు

కాంగ్రెసు రాజకీయ కార్యవిధానమునుగూర్చినిన్న గావించబడిన తీర్మానమునందు బెలుపబడిన స్వేచ్ఛలు కమిటీ నిర్ణయముగూడ గావించబడెను. అన్ని రాష్ట్రములందు ప్రాతినిధ్య మొనంగట్టి కోలరి కాలహరణయ్యను. తువకి క్రింది సభ్యులు నియమింపబడిరి. ఇందు వర్గింగుకమిటీ సభ్యులుందురు. ఇంకను (బెంగాలు) శేతగారిపతిరాయ్, కిరణ్ కంకరరాయ్, డి. సి. గో సామి, వా హి డ్ ఆ లీ గార లు ను (సం. రాష్ట్రములు)జనహరీలాలు నెహ్రూ, గోవిందవల్లభపంత్, మోకలలే, మదన మోహన మోక్షగూరలును, పంజాబు లాలా దునిచందు, సత్యపాల్, కగ్ధత్ సింగు, ఆగా కర్ణగారలును, (తమిళ నాడు) యస్. సత్యనూరి, కె. వణ్ణుఖండెట్టి, డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడు గార లు ను (ఆంధ్ర) ప్రకాశం, గోపాల కృష్ణయ్యగారలును (బీహారు) ముమామ్యు మోఫీ, ప్రజాశోర ప్రసాద్ బాలు కిషోరి సింగు గారలును (అసాం)భూకాగారును (బొంబాయి) జయకరుగారు ను (మహారాష్ట్ర) యకా. సి. కేల్కార్, డి. వి. గోక్లేగారలును, (బర్మా) మదనజితీగారును (బీరారు) ఇ. యస్. ఆనీ గారును, (సి. పి. హిందూస్థానీ) గోవిందరావుగారును (సి. పి. మహారాష్ట్ర) డాక్టరు మాంజీగారును (ద్వి) హాకిం అజ్జుఖానుగారును (గుజరాతు) వల్లభాయి పటేలుగారును (కర్నాటక) యస్. వి. కొజ్జీగారును (కేరళ) కృష్ణమీననుగారును (సింధు) చైత్రాంగారును (ఉత్తర) బి. దాసుగారును సభ్యులుగ నుండురు. ఈ 35 మంది సభ్యులలోను అందరును స్వరాజ్య పక్షమున కనుమూలరేగాని మదనమోహన మోక్షగూర, జయకరు, కేల్కార్, ఆనీగారలు మాత్రము ప్రతిపక్షులరు గలరు.

కేరళ అస్పృశ్యతా నివారణము

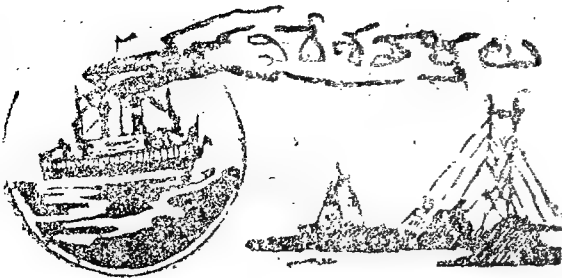
టి. కే. మాధవనగారు నేడుబజస్రాయ్ గారినికోరగా వారు హిందు మహాసభ నిధినుండి 10 కేల రూపాయలను కేరళ జేతములో అస్పృశ్యతానివారణకై యిచ్చిరి. కేరళ జేతమున అస్పృశ్యతా నివారణ కార్యమును జరుపు విధానమునుగూర్చి చర్చించుటకు ఆ ప్రచారముల నందరను సభ్యులిలో వచ్చి కలసుకొనవలసినదిగ గాంధీవహత్యుడు కోరెను.

అతినరముల బలహీనత చేతను

ఉష్ణాధికమువలనను గలిగిన మూలవా్యాధికి అమృతనివారణి. నాశనాతినరముల బలహీనతచేతను, ఉష్ణాధికమువలనను గలిగినమూలవా్యాధిని బాగుగా కదిల్చిన, మద్రాసు ఆర్థినియన్ కిశిలో నెం 72 రు గృహమునందును పండిత స్వామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు వారికి ఆశీకసమస్కారములు. నా వ్యాధులన్నియు పూర్తిగా కుడిరినవి.

మిస్. ఇ. ఎం. రేగో, 211 తిరువేంగళు, మొదలి వీధి, పాచ్చులూరు, మద్రాసు.

దక్షిణాఫ్రికా విద్యార్థులు

యూరపులో ఆరువారముల సంచారము

లండన్, డిశంబరు 28:—దక్షిణాఫ్రికా నుండి వచ్చిన విద్యార్థులు 150 దక్షిణాఫ్రికా విద్యార్థులు వచ్చిరి. యూరపులో ఆరువారములు ఆగినారు. ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, హోలండు, బెల్జియం దేశములను గూడ జూచెదరు. ఇందులో సగముమంది బోయరులు. ఇదివరలో మీరు చాలమంది దక్షిణాఫ్రికా దాటి ఎరుగరు.

రబ్బరు ధర

ఇంగ్లండు హెచ్చించుట

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 28:—ప్రతికూల, ప్రజలు, ప్రతి దినము ఇంగ్లండు రబ్బరుధరను హెచ్చించుటను గూర్చి చర్చించి కుదిరినై కఠినముగ ప్రస్తావించుచున్నారు.

ఇంతకంటే ఎక్కువ రబ్బరును ఉత్పత్తి చేయుట నబంధన లేర్పాటుకేసి ధరలను హెచ్చించుటకు కుట్రబంతుచున్నారనుచున్నారు. ఇట్లు జేయుట అంతర్జాతీయలను దోచుకొనుటగాని మోసముకేయుటగాని యనిపించుకొను ననుచున్నారు. బ్రిటిషు నిష్పంధములను, పోలీస్ ఎదుర్కొనుటకు అమెరికను కార్మికులవారు సాధనముల నరయుచున్నారు.

ఫ్రెంచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

మంత్రివర్గములో ఇంకను

భిన్నాభిప్రాయము లున్నవి

లండన్, డిశంబరు 28:—ఫ్రెంచి మంత్రివర్గములో భిన్నాభిప్రాయములు అటులనే యున్నవి. డోమరుగారి ఆర్థిక కార్యక్రమమును ఇక్కడ ప్రకటించెదవోలేదో తెలియదు, చెప్ప జాలనుచున్నారు. మంత్రివర్గములో ఒడంబడిక కుదరనిచో అయ్యది వచ్చే సమావేశమువరకు ఆశ్రయించుటకును, ఇయ్యది జనవరి 12 లేదని సమావేశమును, డోమరుగారి ఏర్పాటులేవియో వివరముగ తెలియకున్నను పార్లమెంటులో బహుళసంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడునుకొనుచున్నారు. మరల క్రొత్త సంధిగా వర్ష గలుగునేమోయని భయపడుచున్నారు. ఆర్థిక పరిస్థితులకంటే రాజకీయములే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యమును పొందునటులు లున్నవి. ఉత్సాహముగ లేదు. ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగుపడుటకు ముందు వరంత అసహ్యముగ పరిణమించుననుచున్నారు.

చిచిరనుగారు

యూరపుసంస్కారమునుండి తిరిగివచ్చుట

మాస్కో, డిశంబరు 28:—యూరపులో ముఖ్యపట్నములన్నిటిని జూచి చిచిరనుగారు మాస్కోకు తిరిగివచ్చిరి.

నష్టపరిహార సంఘము

అమెరికను ప్రతినిధి రాక

చెర్బర్గ్, డిశంబరు 28:—నష్టపరిహార సంఘమున నున్న అమెరికను ప్రతినిధి ప్రొఫెసరు ఎల్విన్ కెయ్యర్గుగారు ఇచటకు వచ్చిరి.

క్రొత్త విమానము

రో అనునాతను కనిపెట్టెను. ఇది పూర్తిగా తయారగుచో గంటకు 175, 180 మైళ్లు పోవునట్లు. పోరుటకు చాల ఉపయోగించుననుచున్నారు. వివరములు ఇంతవరకు అతడు చెప్పలేదు. ప్రస్తుతమున్న రాయలు వైమానికదళములో ఇంత పదిగలవిమానము లేదు. ఇంతవరకు ఇంతవడిగా పోవు విమానమును నిర్మించుట దనుచున్నారు.

మహిళా తీర్పు

ఇరాకు ప్రభుత్వమువారి కృతజ్ఞత

లండన్, డిశంబరు 27:—జాతీయమితి సభవారు మహిళా తీర్పు గావించినందులకు తమకృతజ్ఞతను తెలుపుచు ఇరాకు ప్రభుత్వమువారు పూర్వీక బాధ్యులగుటకు సంకేతమునపెరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు వందనము లర్పించి తమ సంతసమును తెలుపుచిరి. క్రొత్త ఒడంబడికను జేసికొనుటకు రాయబారములను ప్రారంభించుటకు తమ ప్రభుత్వము తయారుగ నున్నదనిరి.

తర్కి వైఖరి

లండన్, డిశంబరు 28:—అంగ్లరాషండ్ వైపు విచ్చిన యు జాతీయము ఇట్లు కబురంపెరి:—తర్కిలో ఇంకను కొమారు ప్రభుత్వమునకు విముఖులు బలముగ నున్నారు. మహిళా పోవుట కంటే ప్రభుత్వప్రతినిధులు కొమారుగారి ప్రతినిధులు భంగ పడినందులకు ఎక్కువగా సిగ్గుపడుచున్నారు. మరల తమ ప్రతినిధులను గడించుటకు ప్రభుత్వము యుద్ధమునకు దిగక తప్పనట్లున్నది. తర్కిలో విప్లవమును తప్పించుటకు యుద్ధము తప్పదన్నట్లున్నది. యుద్ధము తప్పించుచో సోవియటు ప్రభుత్వమువారు తర్కికి సహాయము చేయునట్లు తర్కి సోవియటు ఒడంబడికలో భాగస్వామ్యము అనుబంధమున్నదట.

అమెరికను డెప్టోయరులు

చీనా కేసులు

న్యూయార్క్, డిశంబరు 27:—అమెరికను డెప్టోయరులు చీనాకు బహులు చేరవని మ్యానిల్లా వార్తలు చెబుచున్నవి. రెండు ష్యాంఘికి కేసులున్నవి. చీఫ్, హాంకాంగ్, తువాన్ లకు ఒక్కొక్క డెప్టోయరు పోవుచున్నది. అరవది ఎక్కడకు పోవునో తెలియదు.

చీనా పరిస్థితులు

టీన్జిన్ లో నెమ్మదిగ నుండుట

ష్యాంఘి, డిశంబరు 28:—టీన్జిన్ లో పెంగ్వా సింగుగారి విజయముకంటే చాంగ్ శిన్ గుగారు వరల నేడచేరుటయే గొప్ప సంగతిగ జెప్పుచున్నారు.

క్రమమునాడు పెంగ్వా సింగు నేనలు పూర్తిగా ఆక్రమించుకొన్నది. 28 లేదీ యుద్ధమున అంతయు నెమ్మదిగ నున్నది. కావలినేవలను మరలించుచున్నారు. పికింగుకు రైల్వే నడుచుచున్నది మరల.

ముకుండను పేదమును తొలగించుట

టోక్యో, డిశంబరు 28:—పరిస్థితులు ఇప్పుడు అనుకూలముగ నుండుటచే చీనా సేనలు ఆరుమైళ్ల ప్రదేశములో ప్రవేశించరా ను అంతను జపాను ప్రభుత్వమువారు తొలగించిరి.

బాంబులను గొంపోయి క్రిందవేయు విమానమును గనుగొనిరట. గంటకు 100 మైళ్ల వేగముతో పోవునట్లు.

తర్కిలో ముసల్మాను సంవత్సరము నెత్తివేసి క్రైస్తవ సంవత్సరమునే జనవరి మొదటి లేదీనుండి ఆనలంబించెదరట. రోజు 1 కి 2 కి గంటలనే ఏర్పరుచుకొనిరి.

లాహోరులో నూతన వార్తపత్రిక

లాహోరు, డిశంబరు 28:—ఇప్పుడు మస్లిం టోలుకు సంపాదకుడుగా నున్న ఉస్మన్ గారి సంపాదకత్వము క్రింద “లక్కరుఆన్” అను మరొక ఆంగ్ల వార్తపత్రిక లాహోరు నుండి వెలువడును. ఇది మహమ్మదీయులచే స్వతంత్రపత్రికగా నడుపబడును. (అ. ప్రె.)

సీసా 1-3 రు 2-0-0

వి. పి. చార్లెస్

ఈమందు గ నెరియూ అను నెగరంగమును 24 గంటలలో నెవారింబి మూత్రద్యారమునుండి వెలువడు ప్రానమును మూత్రము విడుదలవచ్చును గలగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆకర్మముగా కుదుర్చును. 1786

ఆనందకుటీరము, 13, బై రాగిమతం. పిడి, 1172

ఫిలడల్ఫియా ప్రదర్శనము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశంబరు 29:—ఫిలడల్ఫియాలో జరిగిన ప్రదర్శనమునకు భారతదేశ వస్తుప్రదర్శనాధ్యక్షము 182000 చదరపు అడుగుల స్థలము నిర్ణయించబడినది. ప్రదర్శనమంటప మంతయు 52000 చదరపు అడుగులు. మంగలు చక్రవర్తుల కాలము నాటి శిల్పకాస్త్ర సంచంధమున వాటిని ప్రదర్శించెదరు. ప్రదర్శకులకు ప్రదర్శనకాల 20000 చతురస్ర అడుగుల వీయబడును. ఇందులో సగము ఆఫ్రికా తాత్కాలికముగ కొంతరికి ఏ ర్పాటు అయినది ప్రదర్శనకాలకు సమకాలమున 1 కి రెండు సానలు నిర్ణయించిరి. మంటపముఖర్చు దీనివలన చేపారును. సంచారమునకు సంబంధించిన విషయములందును భారతదేశ పరిపాలనకు లుంగడుండును. నాటకకాలము ఏర్పాటు చేయబడును. భారతదేశ గారడీనాండ్ర, మొగలు వేయవారును, బర్మావ్యక్తమును సల్పవారును తమతమ నైపుణ్యమును జూపెదరు.

కెయిరో నుండి ఇండియాకు మొదటి విమానము

1927 ప్రారంభములోనే బయలుదేరును

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశంబరు 29:—సామ్రాజ్య వైమానిక సంఘము వారి వార్షిక సమావేశమున కెయిరో నుండి ఇండియాకు మొదటి విమానము 1927 ప్రారంభములోనే బయలుదేరునని సర్ ఈ రిక్టర్ డివిజనుగారు తెలియజేసిరి. తరువాత తూర్పుముఖముగ విస్తారముగ ప్రచార ముండునట్లు జేసెదరు. క్రొత్త ఎడారివార్గము. అనుభవమునుబట్టి యొచించెదరు. బ్యాగీలు, కెయిరో మధ్య త్వరగా కలిపి లండను కరాచీ మధ్యకాలము వృధగా కుండి త్వరలో జేరునట్లు ఏర్పాటు జేసెదరు. కెయిరో కరాచీ మధ్య సమ్యక్ముగ సరిగా వైమానిక కంపెనీవారు సాగించి రేని ప్రజలుగూడ స్వేచ్ఛగ పోవుటకు ఎంతయో ఉపకరించును క్రమేణా కలకత్తా బొంబాయిలను విమానములను జేయుటకు వసతి ఏర్పడును. సాగును కాలమును తగ్గించుటయే విధానముగ నుండుకొనవలెను. కొన్ని సంవత్సరములలో సరిగా రంగూను, సింగపూరు, ఇంకను పిటినిదాటిగూడ విమానములలో పోవుటకు వీలగు ననిరి.

టాంజీం మహాసభ

అలిఖురులో సమావేశమగుట

అబ్దుల్లా యూసుఫు అలీగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

డిశంబరు 29 వ లేదని అలిఖురులో సమావేశమైన టాంజీం మహాసభ కన్యకులకు అబ్దుల్లా యూసుఫు అలీగారు తమ యువన్యాసమును తమ కార్యవిధానము చాల విరివియైనదనియు, కత్తిగల్గి పనిజేయగలవారికి చాల యువకాళముగలదనియు జెప్పిరి. విద్య, మశీనులు, సహకారసంఘము, రాజకీయ విజ్ఞానాభివృద్ధి, వరకవాణి జ్యోతి వృద్ధి కళాభివృద్ధి సంఘసంస్కరణము, నిమ్నజాత్యుద్ధరణము, అందరను విద్యావంతులజేయుట మున్నగు కార్యవిధానము జేయుగల యెంతయోగలను. రాజకీయములతో సంబంధము లేదు. వారి సంఘమునందు వివిధ పక్షములవారును స్త్రీ పురుషులు జేరవచ్చును. అబ్దుల్లాగారు తమను ముగించుచు నిట్లు జెప్పిరి:—ఏ పనిజేయుటకైనను ఐకమత్యము ముఖ్యము. అనుమానములులేకుండ, ఉన్నత భావములగల్గి సమానాళయముల జేరవలయును. ఇతరులగూర్చి సహలోచనతోనుండు ఇస్లాము గుణమునందరను నలంబించవలెను. ఇందువలన ఐకమత్యము జేయగలగు. అందుల కిదేశమును మానవజాతియు నెరుగు జూచుచున్నది. (అ. ప్రె.)

నిన్న ఉదయమునుండియు నీలగిరి రైలు మామూలుగ నడుచుచున్నది కుమారు అప్రెంటిస్ ట్రాగికు సూపరింటెండెంటు చెల్పచున్నారు.

పోస్టు టెలిగ్రాఫుల డైరెక్టరు జెనరలు జి. పి. రాయగారు కలకత్తాలో జనవరి 2 న బయలుదేరి అలహాబాద్ పోయి డిసెంబరు 7 వ జనవరిని జేరును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుల అధ్యక్షకోసన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
సత్యవత్సరాధ్యక్షము-పద్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము శక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
శతకకవుల చరిత్రము-గ్రంథకర్త: పండిత వంగూరి సుబ్బారావుగారు	...	3	0	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
హిందీ మొదటివాచకము 0 6 0 శబ్దకాముని (నిఘంటువు జేబులో నిముడునది)	...	1	4	0
శిల్పమహాశయిని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మూ॥ సత్యనారాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయమగ హిందీ నేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
రాష్ట్రభాషా హిందీ ప్రథమపుస్తకము (రామానందశర్మ విరచితము)	వెల	0	3	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
గాలపముపినాటకము 0—12—0 రామదాసునాటకము	...	0	10	0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1—0—0 సంగీత శమంతకమణి ... వెల 0 8 0	...	0	12	0
తత్వమచ్యుతక ... వెల 1—0—0 సటీకా ఆధ్యాత్మికచింతామణి	...	0	2	0
వృషాధిప శతకము 0 2 6 ఒంటిమిట్ట రఘువీర శతకము	...	0	3	0
సర్వేశ్వర శతకము 0 3 0 నారాయణ శతకము	...	0	4	0
జీవకీనందన శతకము 0 3 0 కాళహస్తీశ్వర శతకము	...	0	4	0
శ్రీరామతారక శతకము 0 3 0 దాశరథి శతకము	...	0	4	0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

దేశీయ మహాజనసభ

సిద్ధకల్పమకరధ్వజ యొక్క గుణమును గుఱించి యేమి తెలుపునది ప్రజలకు తెలియునా?

దూదేశీయ మహాజనసభ మా సిద్ధకల్పమకరధ్వజను నిపుణులుగల ఒక సంఘముచే పరిశీలించి అది బాధపడుచున్న మానవుల కొక నిజమైన పరిష్కారసాధనమని ప్రజలకు రూపించుటకై ఒక యోగ్యతాపత్రికను, ఒక స్వల్పపత్రకమును బహుమతిగా నొసరియున్నాడు.

60 మాత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 10

ఆయుర్వేదాపధములను శాస్త్రోక్తముగా కొంచమైనను లోపములేక తయారు చేయుటవలననే మా ఔషధములు సామాన్యులుచేతను నిపుణులచేతను చేయబడు పరిశీలనకు నిలబడుచున్నవి.

The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd.

Having earned this rare honour from the Country's spokesmen, shall ever strive to live up to it.

BRANCHES :— Head Office: Managing Director and

G. T. Branch :— 44, Govindappa Natch Street, ESPLANADE BUILDINGS Senior Physician,

Mount Road Branch :—2/4, Mount Road. P. O. Box, No. 151. Ayurveda Ratna Pandit

Triplicane Branch :—583, Pycroft's Road. MADRAS. Dr. N. V. SRI RAMACHARLU Ph. D Sc.

Mylapore Branch :— 'KAMALALAYA' -Royapettah High Road, Mylapore. Telephone Nos. 3034 & 2837. Telegrams : "Kalpam."

ఆయుర్వేద భూషణ
నోరిరామశాస్త్రి
ఎ. కే. ఏ. సి. వారి

శ్రీరవధాని

శిశువుకు చూపబాలు వృద్ధిచేయుచు
తియ్యని రసాయనము
వెల రూ 1—8—0.

ఆయుర్వేదనిలయము,
బెజవాడ.

అత్యద్భుతమైన చికిత్స

నాకుమారునకు 18 ఏండ్లనుండి చెవులు, చెవులలో హోరు మొదలైన వాదలు కలిగినవి. ప్రస్తుతము చెన్నపురి బాబ్జిబాస్, అర్రీ నియన్ వీధి 72 వ గృహమునందు కాపురమున్న తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపురం వాస్తవ్యులగు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారివద్ద ఒక నెలరోజులు మందుయిప్పించునరీతి హోరుపూర్తిగా పోయినది. చెవుడుకూడ ఆదుర్లముగా మాయమైపోయినది.

హెచ్. యమ్. విల్సన్ సర్.

56, పాక్లెవీధి, పెంబూరు మద్రాసు, 3-8-20

శస్త్రసంబంధములేని చికిత్స

మద్రాసు, తేవాంపేటలోనుండు దినాకాబహుమారు సి.కృష్ణ స్వామిరావు, రిటైర్డ్ డిస్పెన్సరీ అండు పెనుమ్మనడిగారివద్దనుండి. మ-రా-రా-శ్రీ పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు వారికి 72, అర్రీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

ఆర్యమహాశయా, శరీరమునందు అతిముఖ్యభాగములలో కలిగిన తీవ్రమైన వాపు, హానికరమైన కుటుపు ఈరెండుమోస్తరుల వ్యాధుల ఔషధప్రయోగముచేతనే తాము బాగుచేయుటను శేనుమాచుటకు అనకాశ మొనసాగుచు మిగుల వందనము చేయుచున్నాను. చిత్తగించవలెను.

సి. కృష్ణస్వామిరావు, తేవాంపేట, 18-2-24.

మూత్రవ్యాధులవలన కలిగిన తీవ్ర

మగు బలహీనతను త్వరలో కుదుర్చుట కొషధము

మూత్ర వ్యాధులు మున్నగు ద్వంద్వవ్యాధులవలన కలిగిన తీవ్రమగు బలహీనతచేత దీర్ఘ కాలమునుండి నేను బాధపడుచుంటిని. తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురం కాపురమున్న, ప్రస్తుతము చెన్నపురి, బాబ్జిబాస్, అర్రీనియన్ వీధిలో 72 వ గృహమునందు కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్లవారి ప్రఖ్యాతిని విని వారియొద్ద మందు పుచ్చుకొన సాగితిని. ఒక్కనెల ఆనెలరీతి పూర్తిగా గుణము కలిగినది.

ఆర్. జానదేశికంపిళ్ల బి. ఏ.

సలాతింపుతూరు, తిరునల్వేలిజిల్లా.

దీర్ఘమైన కడుపునొప్పికి అజీరికి

అద్భుతమైన చికిత్స

దీర్ఘ కాలమునుండి నేను యాత్రసంబంధమైనవ్యాధివలనను, చిక్కివ్యాధుల వలనను గలిగిన అతినరముల బలహీనతచే బాధపడుచున్నాను. నామాఖిలు నలుపులిగెను. కండ్రయందు వంటయుండెను. నాఉదాసీనత, అశ్రద్ధయే నాహీనస్థితికి కారణము. తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురంవాసియును ప్రస్తుతము చెన్నపగరము, అర్రీనియన్ వీధిలో, నెం 72 బరు గృహమునందు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి అద్భుతసామర్థ్యమునుగూర్చి తెలిసినందున తక్షణమే నావ్యాధులకు వారివద్ద చికిత్సను శ్రారంభించితిని. నేను ఒకనెలవరకు వారిచికిత్సలో నుంటిని. ప్రస్తుతము నా వ్యాధులన్నియు నన్ను విడిచినవి. జి. యల్. ఫర్నాన్ డెజ్, పి. డబ్ల్యూ. ఇన్నెక్టరు, ఎస్. ఐ. రైల్వే, తిరువాలూరు జంక్షన్, 2-5-1922.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు నరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్టి మంచి ఆరోగ్య మునకు మూలము.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-రు. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్లను ఈతైలము ఉపయోగించును ఈ తైలమురాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి నూత్రలను తిన వలయును. అన్ని గాయములను చూపును, కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

చేలకు మందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ మానెను రులపరాచిన పేలు ఈపి నశించును. కుర్చీ మునకు వెండ్రుకలకుహాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమ్మలొంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మలబారుజిల్లా సహకారసభ

శంకరన్ వాయుగుండు అధ్యక్షులు

చాఫూటు, డిసెంబరు 28:— నాల్గవ మలబారుజిల్లా సహకారసభ నిన్న యాచ్చటి బోర్డు హాలులో శంకరన్ వాయుగుండు అధ్యక్షతన జరిగినది. కొంతమంది స్త్రీలు కూడ వచ్చిరి.

అధ్యక్షుల వ్యాసములో నాయుగుండు వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు రయితులు పంపిన పత్రాలనే పంచుకొని పరిశీలించిరి. బ్రిటిషువారు తచ్చిన తరువాత దబ్బును పంచుకొనుచున్నారని యాను వ్యవసాయమెట్లు నశించినదియు విదేశీయ పోటీనెట్లు మెప్పివేసెనెట్లు గృహపరిశ్రమ లెట్లు నశించి దారిద్ర్యమెక్కువై నదీయు తెలియజేసిరి. ఇవన్నియును సహకారముజ్జునే పరిష్కారముగని చెప్పిరి. ఇరవీ డెన్నార్లు యిగ్గాండులలో సహకార పెంతపని జేసినదియు కావున మధ్య వానిని తొలగించి రయితుల లాభముల నెక్కువ చేయుటకై సహకారపద్ధతుల మీద వ్యవసాయమును నడిపింపవలెననియు జెప్పిరి. సహకార పద్ధతి దబ్బు ఏగిగముగా నుపయోగింపబడుచున్నదియు గట్టిగా అడిగి తెలుసుకొనుట అవసరమని చెప్పిరి. ప్రోగ్రెస్సుమును ఇయ మగాంచక పోవుటకు సభ్యులకు నీతి తేకపోవుటయే కారణమనియు నీతియున్న గాని ఉన్నతోద్యోగములు, స్వరాజ్యము ప్యపరిపాలనము లభింపవనియు జెప్పిరి. సహకారముక్రమలకు వ్యాపింపజేయుట అవసరమని సలహా జెప్పిరి. కార్మికపక్షము వారిగ్గాండులో పిట్టల మూలనుండి ఎట్లు బోధించెదరో తమ యాదర్శముల నెట్లు ప్రకటించెదరో తెలియజేసిరి. ఇహమంది రమునుండి బయటికి బోయి ప్రచారమెక్కువ పలుపవలెనని చెప్పిరి.

ఫివేరీను ఆగ్రెజర్ శాఖలవారు ప్రత్యేక ప్రదర్శన మేర్పాటుజేసిరి. ఫలహారాంతరమున నాయుగుండు విషయ నిర్ణయసభ కధ్యక్షత వహించిరి. (అ. ప్రె.)

ఆలిఫురుజూబిల్

ఆలిఫుర్, డిసెంబరు 28:— సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లా, సర్ అలీఇమామ్, సర్ సయ్యద్ షక్రద్దీన్, ప్రొఫెసరు తవ్త్రాకు బిలియము మొదలగు మహాశయుల తంతమందియో ఆలిఫురు జూబిల్ కి వచ్చిరి. తేపు ఆలిఫురు మహారాజుగారు వచ్చెదరు. ఆఫ్ గనిఫాన్ అడివైంటు విద్యాంగమత్రి మీర్జా అలీ మహమ్మద్ ఖాన్ గారి ఆధ్యక్షత క్రిందవచ్చిన ఆఫ్ గను రాయబారులకు చక్కనిస్వాగత మొసంగబడెను. మీర్జా అలీ మహమ్మదుఖాన్ గారు మహమ్మదీయ విద్యాసభలో హాల్దాదు చు ప్రస్తుతపు అమీరు క్రింద ఆఫ్ గనిఫాన్ ములో విద్య యెట్లు వ్యాపించినదియు క్రిందటి సంవత్సరము బడ్జెటులో 40 లక్షల రూపాయలు విద్యకొరకు వినియోగింపబడినదియు నీసంవత్సర ము ఆము త్రము రెట్టింపుచేయబడవచ్చు ననియు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

ప్రసవజ్వరము మొదలగు వ్యాధులకు ఆమోఘమైన నివారణి

ఒకగొప్ప ఆయుర్వేదవిశిష్ట వాభార్యకు గలిగిన గుణములను గురించి ప్రజలలాభము నిజము ఈదిగువ సంగతులను తెలుపుచున్నాను. వాభార్యకు ప్రసవమైన పిమ్మట 4వ రోజున ప్రసవజ్వరము వచ్చినది. సాధారణముగా ఆరోగమువచ్చినవారు బ్రతుకుటదర్శనము. ధర్మాబిల్ తక్కువారము 107 డిగ్రీలు జ్వరముండెను. తిరునల్వేలిల్లా, కృష్ణాపురవాసియును, శ్రుతివాసయ్యంగారి అనేక కఠిన వ్యాధులను కుదుర్చుట నాకు తెలియును. కాననేను వారివద్దకు వెళ్లితిని. చికిత్స ప్రారంభించిన మొదటి దినమునందే చాలామట్టుకు గుణముగపడినది. ఈరోజు విషయమే ఆరోగ్య వదలిని ఆరోగ్యపాత్ వైద్యులు రోగిముక్కు ఆరోగ్యభివృద్ధిని గురించి శ్రద్ధతో కనిపెట్టి చూచుచుండిరి. అయితే మురుపటికినమే రోగికి మంచిగుణము గలిగినదని తెలిపినప్పుడు ఆరోగ్యపాత్ వైద్యునికి ఆశ్చర్యమును, మాకు సంపూర్ణ కృపియు కలిగినది. 4 రోజులలో జ్వరము, తత్సంబంధమైన చిన్నముల పూర్తిగా మాయమైనవి. 6వ రోజున స్నానము చేయింపబడెను. ఇప్పుడు ఆ ఆరోగ్యముగానున్నది. 15-11-21 టి. లక్ష్మీనరసయ్య,

88, వరదామూర్తియప్పస్విధి, బార్లిటోను, మద్రాసు.

వాతావరణస్థితి

1926 సం॥ డిసెంబరు 30 -వ తేదీ బుధవారము

Table with 6 columns: Location, Wind Speed, Humidity, etc. Rows include various locations like Rajahmundry, Machilipatnam, etc.

సర్పాటలు:—గోపాలపురంలో ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. రెక్కెనవోట్ల మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. విశాఖ పట్టణములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి మిశితపట్టుములో 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. దక్కన్:—మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. బళ్లారి కర్నూలులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కర్నూలులో పగటివేడిమి 25 డిగ్రీలు తక్కువ రాత్రివేడిమి నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూటకము:—మద్రాసులో 0.08 ఇంజిలించెను. మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. రాత్రివేడిమి మద్రాసులో 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. ఎండ చక్కగ్గోగాయమన్నది. యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాట్ నాకావరణవాస్తవ్యము.

యస్. ఆర్. దాసు కలకత్తా, డిసెంబరు 28:— యస్. ఆర్. నాకుగారు గవర్నరు జేసరలు ఎగ్జిక్యూటివు కాన్సిలులో సభ్యుడుగా నియమింపబడినందున ఈజు టెగోల్ స్వార్థు క్షమవారు వారికి విశేషసంతోషం. నాకుగా రాక్షసు శుభాధ్యక్షులు. (అ. ప్రె.)

చిరకాలమునుండి విడువక శరీరమునందు జీర్ణించిన వ్యాధులు కుదురుట

తిరునల్వేలిల్లా, కృష్ణాపురం, కాపురములను ప్రస్తుతము చెన్నపురి బార్లిటోను, ఆగ్నియకొవిధి 72 వ గృహము నందు కాపురమున్న, పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారి ఆయుర్వేదవ్యాధులు అమితకాలములోనే అత్యద్భుతముగా గుణమిచ్చుచున్నది. బలహీనత, రక్తము చెడుటచేకేరకు చిరునెక్కి చర్మము నల్లబారుట, మెడనునందు మంట ఎల్లప్పుడును బుగ్గముగా నుండుటయును మొదలగు వాటిచే నేను 20 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. నేను 6 మాసములు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారియొద్ద మందు నేమిచ్చగా నారోగములు మాయమైనవి. 25-11-21. ఎ. మక్తేలు, కెల్లెలు హైస్కూలు, తిరునల్వేలి, మద్రాసు.

మిక్కిలి కఠినమైనట్టియు

చిక్కినట్టి చెవి సంబంధమైన వ్యాధులను త్వరలో కుదుర్చు జోషధము

26-2-23.

6. లేక 7 యేండ్లుమునుపు నా కుడిచెవిలో నొప్పియుండును. నేను దానిని లక్ష్యపెట్టలేదు. అయితే కొంతకాలము క్రిందటనే ఉన్నట్లుండి వాచెవిబాధ అధికమయెను. చెవి, అందుకు చేరినభాగములు అమితముగా ఉబ్బెను. అటుతర్వాత కుడిచెవు శిరస్సునందు అంతటను ఈకాధ వ్యాపించెను. బాధఅధికముగా నుండుటచే అనేకరౌతులు నిద్రలేక గడిపితిని. తీవ్రమైన జ్వరమునచ్చు సూచనలకుడ కవబడెను. నాకు సరిగా వినుబడకుండెను. నావ్యాధి మరుగునకు నమ్మకము లేకపోయెను. ఇట్టిస్థితిలో కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపుట్టును, బార్లిటోను, ఆగ్నియకొవిధి నెం 72 గృహమునందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి వద్దకు చికిత్సకై తీసికొనిపోబడితిని. వారివద్ద చికిత్సను ప్రారంభించిన స్వల్పకాలములోనే మంచి గుణము కలిగెను. ఇప్పుడు నావాస మాయమైపోయెను. నా పూర్తిగా తొలగెను. మామూలుప్రకారమే చక్కగా వినుటకు వీలైనది. పి. ముత్యాలరాజు బి. ఏ., లా విద్యార్థి, మద్రాసు.

అతిమూత్రవ్యాధిచే గలిగిన బలహీనతకు ఆమోఘమైన చికిత్స

తిరునల్వేలిల్లా, కృష్ణాపురం, కాపురములను ప్రస్తుతము చెన్నపురి, బార్లిటోను ఆగ్నియకొవిధి, 72 వ గృహమునందున్న పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారు అతి శీఘ్రకాలములోనే, నేను భుజించు ఆహారముచే నావ్యాధిని నివారించెనందుల కెంతయు కృతజ్ఞుడను. నాకు అతిమూత్ర వ్యాధిచే చిరకాలమునుండి యుండిన బలహీనత 15 దినములలో పూర్తిగా భాసజేసిరి. హెచ్ బి. శంకరరావు, ఇకొకంటాపు సర్వేయర్, మైసూరు, మద్రాసు. 25-8-24

పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే కుదర్చబడిన వ్యాధులు

అయుర్వేదవైద్యమును చేయుచున్న పండితులవారిని నాకు కొంత కాలమునుండియు తెలియును. అతిమూత్రము, మద్యము, మరికొన్ని చిక్కువ్యాధులు మొదలగువాటిని వారు భాసచేయుటను నేను స్వయముగా చూచితిని. 13-11-1923 సి. కృష్ణస్వామిరావు, దివాన్ బహదూర్ రిటైరు జిల్లా అండు సెమన్ జడ్జి, తేనాంపేట, మద్రాసు.

అజీర్ణవ్యాధికి, దుర్బలత్వమునకు ఆశ్చర్యమైన నివారణి

కడిచిన 2 సం॥ములు 6 మాసములనుండి విడువని అజీర్ణ వ్యాధి, నరముల బలహీనత యీరెండువ్యాధులచే బాధపడుచుంటిని. నేను కొన్ని గజములదూరము నడచుటకును, ఒకగిన్నె నీళ్ళను త్రాగుటకును కత్తిలేకుండెను. అనేకమంది ఆంగ్లవైద్యులతో యోచించి, వారినందఱుండి చికిత్సనొందియు గుణము లేకపోయెను. డాక్టరు కోమకొగారు, గతించిన డాక్టరు సుబ్బారావు గారి మున్నగు నువ్వేస్తే ఆంగ్లవైద్యుల వద్దకూడ చికిత్స చేసికొనియు తాత్కాలికపు గుణముకూడ లేకపోయెను. నాస్థితి మిక్కిలి అపాయకరముగా నున్నప్పుడు తిరునల్వేలిల్లా, కృష్ణా పురవాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు బార్లిటోను, ఆగ్నియకొవిధి నెం72వ గల గృహమునందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. వారి వద్దమున్న ఇల్లము తీసికొనుటకు ప్రారంభించిన తరువాత దిన దినమునను అద్భుతగుణము కలుగుచుండెను. ఆగుణలైన తరువాత నాకు మునుపటి ఆరోగ్యము, పుష్టికలిగినది. నేనిప్పుడు సునాయాసముగ్గా మోడుమెళ్ళుచున్నాను నడువగలను. 22-11-21 కె. శ్రీనివాస అయ్యరు, అసిస్టెంటు సీఇంజరు, పి. డి. బ్యూ డి. నెలపుపైన నున్నాను.

అఖిలభారత మండల స్థానిక

సంఘసభ

(అలయిండియా డిప్యూటీ కమిషనరు)

సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు

ఎ. సి. కేల్కరుగారి ఉపన్యాసము

27 డిసెంబరు 1925 తేదీని కాన్పూరులో జరిగినది

సభాధ్యక్షులు, సోదరప్రతినిధులారా!

మీకందరకు నిచట స్థానిక మొసంగగలిగినందులకు నేను చాల సంతోషించుచున్నాను. ఈసభలో చర్చింపబడునట్టి విషయమునుబట్టి ఈసభ అపూర్వమనియే చెప్పవలసియున్నది. ప్రతి సామన్య కాంగ్రెసుమహాసభతోపాటు చాల యితరసభలు గూడ జరుగుచున్నవి. కాని జనసామాన్యమును రాజకీయ ముగను జాతీయముగను వృద్ధినిందించుటకు ప్రత్యేకముగ సంబంధించిన విషయము లాసభలలో చాలకొద్దిగానే చర్చింపబడుచుండును. స్వరాజ్యమును బడయుటకు జిల్లా స్థానికసంఘములు సాధనములుగా నుండుటకు తగినరీతిని వాని నుపయోగింపుడని హెచ్చరించుటకే యీ యేడీసభ జరుపబడుచున్నది. ఈసభలు ప్రజల నియోజకసామర్థ్యమును వృద్ధినిందించి ప్రజాసత్తాక పద్ధతులలో అనుభవమును కలుగజేయును.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ స్థానిక ప్రభుత్వ సమావేశము 1917 లో పూనాలో తొలిసారి జరిగినది. అఖిల భారతసభను జరుపవలెనను నభిప్రాయము దాక్టరు బాబాసాహెబు పరంజపీ గారికప్పుడు కలిగినది. గతనాలుగేండ్ల నుండియు స్థానికసంఘములను గ్రామపంచాయతీలను గూర్చి పరంజపీగారు చాల ప్రచారమును చేయుచుండిరి. వారి ప్రచారము నాకు నచ్చినందున నేనును నాసహకారులమును గూడ పనిచేసితిమి. వారి ఫలితముగనే నేడీసమావేశ మిచట కూడినది.

అఖిలభారత మహాసభసభ దేశీయ ప్రతినిధి సభలలో ఉత్తమోత్తమమైనది. ఆసభలో స్వరాజ్యము కాననోల్లంఘనము మున్నగు విషయములు చర్చింపబడును గాని ఆతీర్మానములతో కొద్దిగానైన తమకు సంబంధ మున్నదని గ్రామములలో నుండుజనులు గ్రహింపజాలరు. గ్రామములనుండి పట్టణములకు రాకపోకలకు సదుపాయములు, మనుష్యుల పశువుల వ్యాధులను నివారించుట, ప్రాథమికపాఠశాలలు, దారిద్ర్యమును తొలగించుట మున్నగు సమస్యలను మాత్రమే వారు క్రేడగా గమనించెదరు. వారికి ప్రభుత్వముగా వెనుకటి ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యమని మాత్రమే తెలియును గాన యిప్పటి ప్రజాపరిపాలనపద్ధతి వారికి తెలియదు. ఈచెండింటికిని స్థానికసంఘములు మధ్యమజలీయని చెప్పవగును. ఈసంఘసభలలో ప్రజలకు ముఖ్యముగా సంబంధించు విషయములు మాత్రమే చర్చింపబడును. ఈసంఘములవలన ఎన్నికల పద్ధతులను ప్రజల బాధ్యతలను ప్రజలకు తెలియును గాన నవి క్రమముగ ప్రజాసత్తాకముగా పరిణమించగలవు.

స్వరాజ్యమున కభ్యాసము

జనసామాన్యమునకు సంబంధించిన పనులలో కాంగ్రెసు వారు చేయదగినవి రెండు కలవు. నవీన స్వరాజ్యస్వరూపమును గూర్చి బాగుగా ప్రచారము చేసి ప్రజలకు బోధించుటయును అందులకు తగిన అభ్యాసము నిచ్చుటయును ఈవిషయమున స్థానికసంఘముల యుపయోగము నింతవరకును కాంగ్రెసువారు గమనింపనందులకు నేను వారిని నిందింపను. కాని అసహాయోద్యమము విఫలమగుటవలననే అతిసంతాపకరమగు అనుభవ మిటీసల దేశీయులకు కలిగినది. దానినిబట్టి కాంగ్రెసువారు కనులుతెరిచి మరల వాలోచింపవలసియున్నది. స్వరాజ్యమును నిరంకుశోద్యోగుల యొద్దనుండి లాగుకొనుటకు వలయు శక్తి జనుల కింకను కలుగనేలేదని దీనివలన స్పష్టమైనది. కాంగ్రెసువారు స్థానిక పురపాలక సంఘముల కెన్నిదను ఆంక్ష విధించియుండలేదని నేనొప్పుకొందును. కాని కాంగ్రెసువారు సభలను వశపరుచుకొనవలెనని మాత్రము కాంగ్రెసు వారెన్నడును ఆదేశము నొసగలేదు. ఇతర కారణము తెలుసున్నను కాంగ్రెసువారిటులు నుపేక్షవహించుట వలననే ప్రత్యేకముగ వీభారతమండల స్థానికసంఘసభజరుపబడవలసివచ్చినది. దీని ఆవశ్యకతకు దొరతనమువారి లెక్కలే ప్రజల నిదర్శనముగా నున్నది. భారతదేశమున (బ్రిటిషు ఇండియా) నివసించుచున్న ప్రజలలో 100కి 10 మందిమాత్రమే పట్టణములలో నివసించుచున్నారు. తక్కిన 90 మందియును గ్రామములలోనే

నివసించుచున్నారు. గ్రామముల స్థానిక పరిపాలనమును సాగించుటకు 221 మండలసంఘములును 556 తాలూకాసంఘములును 800 యూనియను సంఘములును పనిచేయుచున్నవి. వీనికి ఆదాయము మొత్తము 11 కోట్లు. దామాషాను ఒకజిల్లాకు ఆదాయము 5 లక్షల రూపాయలు. సభ్యుల ప్రయాణపు ఖర్చుల క్రిందనే 11 లక్షలు వ్యయ ము గుచున్నవి. స్థానిక సంఘముల సభ్యులలో 100 కి 90 మంది ప్రజలు ప్రతినిధులు 10 మంది ప్రభుత్వనియమితులు నుందురు. అభ్యర్థుని ఎన్నుకొను హక్కు చాల సంఘముల కియ్యబడియున్నది.

గ్రామ పంచాయతీలు

స్థానికసంఘముల తరువాత గ్రామపంచాయతీలు ముఖ్యమైనవి పెద్ద గ్రామములన్నిటిలోను పంచాయతీలేర్పడుపబడెను. 1924-25 కు పూర్వము 5500 గ్రామసంఘము లుండెను. ఆవత్సరమున 6001 గా పెరిగినవి. వీరికింద నున్న జనసంఖ్య (65 మిలియనులు) 60,50,000 మంది. దేశ విస్తీర్ణమును కొట్టికొని జనసంఖ్యనుబట్టి చూచినచో గ్రామ పంచాయతీల లెక్కచాల అసంతృప్తికరముగనే యున్నది. బొంబాయిరాష్ట్రమున కలిగిన అనుభవమే దేశమున కంతటికినిగూడ నవ్వయించును. తమపై పన్నులనువేసుకొనుటకు ప్రజల కిష్టము లేనందుచే ప్రజలందరను పంచాయతీలను నిరసించుచున్నారు లోకలు బోర్డులకును గ్రామ పంచాయతీలకును ధన సహాయము ను చేయుట ను గూర్చి విచారణ చేయుటకు బొంబాయి స్థానిక ప్రభుత్వ మంత్రుల రెండు సంఘములను నియమించును పంచాయతీలు చిన్న చిన్న క్రిమినలు సివిలుకేసులను విచారణ చేయుటకు అధికారము నిచ్చుటనుగూర్చిగూడ విచారణ చేయబడెను. ఆరెండుసంఘములును చేసిన మూడవలక్షకారము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు పనిచేసినచో యీసంఘములు హెచ్చుగా ప్రజలఆదరమును బడయగలవని తోచుచున్నది. ఇది వరకే పన్ను లధికముగా నున్నందున కష్టములకు పాలగుచున్న ప్రజలయెదుట మరల పన్నుల పేరత్తినచో వారికిసంఘములపై ద్వేషము కలుగుట నిశ్చయము.

ఆయా రాష్ట్రముల పరిస్థితులనుబట్టి స్థానికసంఘముల చట్టములు చేయబడునుగాన అవియన్నియును అన్నివిధములు గానుండునుగాని ఒకవిధముగా నుండవు. భారతప్రభుత్వమువారి స్థానిక ప్రభుత్వపద్ధతిలోమాత్రము భేదముండదు. 1918 లో భారతప్రభుత్వమువారు ముఖ్యముగ నొక ప్రకటన వీరివయమునచేసిరి. దొరతనమువారికి సానుభూతి లేకపోవుటవలన ఆ సహాయోద్యమ ప్రాబల్యమున కాసన సంఘసభ్యులకు శ్రద్ధలేకపోవుట వలనను అవియైన సరిగా నెరవేర్పబడలేదు. కానసభల బహిష్కారమును కాంగ్రెసు వారు రద్దుచేసిన పిమ్మట జాతీయవాదులు హెచ్చుగా మునిసిపలు సంఘముల కెన్నుకొనబడిరి. లోకలుబోర్డుల విషయమున వారి ప్రయత్న మంతగా సాగలేదు. ఇప్పుడు వీనినిగూర్చి మరల బాగుగా వాలోచించి ఈసభవారు కొన్ని పద్ధతులను నిర్ధారణచేయలేను. అన్ని రాష్ట్రములలోని స్థానికసంఘముల చట్టములనుగూడ సమీక్షింపవలసియే యున్నది. ఎన్నుకొనబడిన బోర్డుల సభ్యులు ఆసనరణలను తమసంఘముల ద్వారా నెరవేర్పవలసి యున్నది. ఈరీతిగా చేసినచో కొన్ని ఏండ్లలో రాష్ట్రీయకాసన సంఘముల సభ్యులకును స్థానికసంఘముల సభ్యులకును పరస్పర సహాయము సంబంధ మధికమును. అరీతిగా త్వరలో దేశము ప్రజాస్వామికపద్ధతినివృద్ధినిందింప గలదు" అని కేల్కరుగారు నుడివిరి. (మహారా 27-12-25)

ఒకఉపాధ్యాయుని విచారకరమగు మరణము

గుత్తినుండి బి. లక్ష్మణస్వామి బి. ఎ. డి. ఎల్. గారు మా కిట్లు వ్రాయుచున్నారు: గుత్తి లండను విషమహాస్కూలు ప్రాధానోపాధ్యాయులగు యన్. వెంకటరామయ్యగారు బి. ఏ. యల్. టి. గారు 26 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు విచారకరమగుదుర్మరణమునకు పాలైరిని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాను. ఆధాదు ద్వంద్వీయగుటచే పారదయొనర్చి మంచముమీద పరుండి నిద్రించుచుండెను. ఇంటికప్పుడై రి మంది కూలివారు నువ్వులను కొట్టుచుండిరి. కష్టము కూలిపోయెను. మంచముమీద నిద్రించుచున్న అయ్యగారిపై పెద్దదూలము పడటచే వారు మరణించిరి. వీరు 20 సంవత్సరములనుండి ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నున్నారు. వీరిమరణము నగరవాసులకందరకు ధాఃఖమును కలుగజేసినది. వీరికి వివాహమైన కుమార్తెయొకరై ఒకకొడుకు భార్య యున్నారు.

జాతీయపతాకోత్సవము

కేల్కరుగారి అసంతృప్తివాక్యములు

కాన్పూరు తిలకునగరు, డిసెం 29. నేడు యువమున జాతీయపతాకమునద్ద కాంగ్రెసు వాలంటీరు లందరూ తమ ఖద్దరుదుస్తులతో ఒక్కొక్కరుగా జిల్లి అభినందనము లర్పించిరి. బ్యాండు వాయింపబడెను. ఆంబులెన్ను షెక్లి వారు తమచాతుర్యమును కనబరచిరి. ఈయత్నములలో శ్రీ వాలంటీరులుగూడ పాల్గొనిరి. స్వాతంత్ర్యవీజములు వాలంటీరులుగా పనిచేసిన సంవత్సరకాలమును ఆమె వారి సహాయమును గోరుచునే యుంటి ననియు, వారిసహాయము లేక తా నేమియు చేయజాలక బోయెడిదాననియు సరోజినీదేవి చెప్పెను.

ఈయత్నము తన పేరుగలిగిన ఫలమందు జరుగుట తనకు సంతోషమేననియు వాలంటీరులు ఒక్కొక్క అడుగు భూమిమీద పెట్టుచుండగా, తనవృద్ధయమపై పెట్టిన ట్టుండెననియు ప్రారంభించి కేల్కరుగారి కిట్లు చెప్పిరి:—మియొక్క నడవడి మియొక్క శిక్షణము కాంగ్రెసులో జరుగుచున్న చర్యలకంటె చాలబాగుగనున్నది. కాని మీకుడిపాదము ఎడమ పాదము సరిగా పడుటలేదు. కాంగ్రెసు విషయము లిట్లే జరుగుచుండును (నవ్వు) కాని మీకు మరొకొంతకాలము శిక్షగరపిన ట్టుయిన కుడికాలును ఎడమకాలును సరిగాపడునని నమ్మెదను. (చప్పట్లు)

తన పెద్దన్నయ్య యుద్ధరంగమునుండి వెడలిపోయెనని (అచ్చటికి రాలేదు) మాలనామహమ్మదీగారు చెప్పిరి. ఒకశ్రీ వాలంటీరుగూడ చక్కగా నుపన్యసించెను. అచ్చట కూడినవారందరూ జాతీయపతాకమునకు అభినందనము లర్పించుటతో ఉత్సవము ముగిసెను. (ఆ. స్పెషలు సర్వీసు)

లాలా లజపతిరాయిగారు

అసెంబ్లీలో కేల్కరుగారిసానము

వహించెదరా!

కాన్పూరు, డిసెం 29:—

కాంగ్రెసు కాసనసభలందు స్వరాజ్యపక్ష కార్యవిధానమును బూనుటవలన లాలా లజపతిరాయిగారు అసెంబ్లీలో స్వరాజ్యపక్షమునకేరి యన్. సి. కేల్కరుగారు రాజీనామా నిచ్చినందువలన అసెంబ్లీపార్టీ ఉపనాయకుడుగ నెన్నుకొనబడుదురని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

సరోజినీదేవి

అలిగరుజూబిలికి వెడలుట

కాన్పూరు, డిసెం 29:—

సరోజినీదేవి అలిగరులో జరుగుచున్న విశ్వవిద్యాలయపు జూబిలీసందర్భమున జరుగు మహమ్మదీయోత్సవమును జూచుటకు వెడలుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ విజయానందరాయి ఆశ్రమము

(తుంగభద్రా - బళ్ళారిజిల్లా) (ఎం. అండు ఎస్. ఎమ్. రైల్వే)

మ-రా-రా-శ్రీ, పండితస్వామి శ్రీనివాస అయ్యగారు. అవర్గల్, 72 ఆర్మీనియెస్వీతి, మద్రాసు. ఆర్యమహాశయా, శ్రీనుకు వైద్యరాజా!

నా ఆశ్రమసంబంధమైన మామూలు పనులను నిర్వహించుటకు వీలులేక ఆశ్రమాత్మగా నన్ను బాధపెట్టుచుండిన కఠినమైన వ్యాధులనుండి నన్ను అంతర్వరలో తప్పించి ఆరోగ్యవంతునిగ జేసినందుకు నాకృతజ్ఞతను వెల్లడిచేయుటకై అనుజ్ఞనొసగవేడెదను. నేను తమవద్దకు వచ్చినప్పుడు నా రెండుచేతులందును నొప్పియుండెను. ఎడమ కనురెప్ప వాచియుండెను. శస్త్రచికిత్స చేయించుకొనుటకు తగిన సమయమని ఒకరు తెలిపిరి. శస్త్రచికిత్స వ్యాధికి మూలకారణమును ఖండించిన, మరియొక శ్రోత వ్యాధిని గలిగించునను ఉద్దేశముతో శస్త్రచికిత్సను చేయించుకొనుటకు నాకు యష్టములేక అందరూ గొప్పగా చెప్పకొనుచుండినట్టి మీవద్దకు చికిత్సకై వచ్చితిని. నాకు మంచుగుణము గలిగినది. భగవత్ప్రీతిగల

విజయానంద.

ఎంతటి అధఃపతనము

ఒకవిలేఖరి లేఖ

అసహాయపథమునుండి వాయువ్యమున మనము కేవల సహాయపథమునుకే జారిపోవుచున్నాము. త్వరలోనే యొక శత్రుచికిత్సను గూడ మనము జరిపెదము. దానితో నిరుపయోగమును మొండెముతపు మరేదియును మిగలదు. చక్కగా పరిపాలింపబడిన ఒక జాతీయపాఠశాలను దొరతనమువారి మోదించవలెనని కోరగా వారు కొన్నివరతులనుకోరి “ప్రధానో పాధ్యాయుడు రాజీనామానిచ్చుటయే గాక పాఠశాలతో నా తని కే విధముగ సంబంధమునుగూడ నుండగూడదు. పాఠశాలాధ్యక్షులములలో నతడు నివసించగూడదు. విద్యార్థులును ఉపాధ్యాయులును రాజకీయసభలకు వెళ్లగూడదు. ప్రభుత్వ ప్రతికూల విజ్ఞాపనములలో కలియగూడదు. ఇటువైని అసహాయోద్యమము జరుగుటకు జాతీయ నవకాశములేకుండ పరిపాలనా నిబంధనలను పూర్తిగా మార్చవలెను.” అనిదొరతనమువారు తెలిపిరి. ఇంకొక పాఠశాల విషయమునను ప్రసిద్ధులగు భారతీయులు వ్రాసిన గ్రంథములను కొన్నిటిని పాఠశాలాగ్రంథాలయమునుండి తీసివేయవలెననికోరిరి. ఇంకను మరి కొన్ని అవమానకరములను వరతులనుగూడ విధించిరి. పంజాబులోపైనిక పరిపాలనాసరమున పాఠశాలనుండి తొలగింపబడిన విద్యార్థులను మరల చేర్చుకొనుటకు విధింపబడిన వరతులు దీనివలన స్మరణకు వచ్చుచున్నవి. ఈజాతీయ పాఠశాల ఉపాధ్యాయులును విద్యార్థులును పంజాబు వృత్తాంతమునె మరచిపోయినట్లులున్నది. అసహాయోద్యమము క్రొత్తపద్ధతిగాన నది నెరవేరినట్లులదూప సవకాశములేదు గాన దానిని గూర్చి నిరసనభావము కలిగిన కలుగవచ్చు నేమోగాని ఈరీతిగా బానిసత్వముతో కూడిన సహాయమున కొడబడుటకు మాత్రము నాకెట్టి కారణమును కనబడుటలేదు. ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకునుగూడ ఆత్మగౌరవ ముండదుగాన అందములైన భవనములలో నుంచబడి చక్కగా పరిపాలింపబడుచున్న ప్రభుత్వ పాఠశాల కంటెనుగూడ ప్రాతగడితలో నుంచబడి సరిగా పరిపాలింపబడిన జాతీయ పాఠశాలయైనను గూడ ఎప్పుటికిని అదియే శ్రేష్ఠమైనదగును. అని యీవిలేఖరి వ్రాసెను. ఒక ఉన్నత పథమునుండి యొక ముగియుదుగాని ఒక సంఘముగాని క్రిందకు జార నారంభించినచో మొదట ఏమెట్టునుండి వైకెక్కెనో ఆమెట్టుకంటెను గూడ క్రిందికి పోవుట సంభవించుచుండును.

(ఎంగు యిండియా 24-12-25)

* * *

అరేబియానుండి నూలుచందాను పంపుట

సాహెబు ఖురేషిగారు

హెడాజీ ప్రతినిధులుగా వెల్లినవారిలో నొకరగు ఖురేషిగారివుడు అరేబియాలోనున్నారు. డిశంబరునెల కాయన పంపబడిన నూలుచందా నాయన అరేబియానుండియే పంపిరి. ప్రతిసంవత్సరము యీరీతిగా ఎన్నిపనులు తనకున్నను తానెట్లు నున్ననుగూడ తప్పకుండ ప్రతి నెలయును చందాను పంపుచున్నచో తంతుకారకసంఘనిర్మాణసంకల్పము తప్పక కొనసాగగలదు. భవనుచందా నిచ్చువారు ఏకమొత్తముగాని ప్రతినిధిచేతగాని పంపిన చాలును. స్వయముగా పనిచేసి పంపగోరువారు సరిగాను శ్రద్ధగాను పంపుటకునునోవిజయము హెచ్చుగా నుండవలెను. కావున సంఘసభ్యులగు స్త్రీలును పురుషులును తమ భాగ్యతలను గుర్తించుటగాక (మో. క. గాంధీ. ఎంగు యిండియా-24-12-25.)

* * *

మీ సుగుణమును వెల్లడి చేయకుడు

మీరు ఉపవాసములను ప్రార్థనలను తపములను చేయుచున్నారని వానిలో నేదో కొంత లోప ముండుటవలననే సరియగు ఫలితము కలుగకుండ నున్నదని నాకు తోచుచున్నది. ఈ నియమములు ఫలము నొసంగవలె ననిన వానిని గోప్యముగా నుంచవలెనుగాని వెల్లడి చేయగూడదు. పూర్వమునుదాచుకొనును పాపమును బయట బెట్టుము అని శాస్త్రములుగూడ తెలుపుచున్నవి. అని ఒక విలేఖరి నాకు వ్రాసెను. ఇతడు తెలిసిన విషయమున చాల సత్య మున్నమాట నిజమే కాని నా ప్రతములలో కొన్ని ప్రహేళికలు నిమిత్తము జరుపబడినవిగాన వానిని తప్పుకొనవలెననియేయివ్వ

శ్రీ సరోజినీ ప్రశంసావేశము

నీ. నారద విజానివాదసుధాధార

కెనయైన మధురవక్తృత్వముహిమ
అంగభాషావితాద్యుత్పజ్జిత
అంగకవులమెప్పు నందు ఘనత
అభినవజాన్వీ మహారాజ్ఞి నిస్సించు
పలుచైర్యసాహసభాగ్యగరమ
అభిలభారత మహిభాదర్య మానట్లు
దేశమాతను గొల్చు దివ్యదీక్ష
నీరుసామ్యులె యనవలె నిత్యయుగ !
ధవ్య లెవ్వరు నీకంటెమన్యవరత !
అనవరతలోకసంసేవనానురక్త !
శ్రీసరోజినీ నాను ప్రసిద్ధభక్త !

ఉ. ఇప్పుడు కాన్పురంబున వహించితి దేశసభాధిపత్యమో
యొప్పులకువృద్ధులనుహోయనిమెచ్చనమూల్యవాజ్యులు
గుప్పితి వెంతదృష్ట ముట గూడినవారిది ! అట్టిభాగ్య మే
చొప్పుననబ్బినమ్మ ధనకూన్యక గుండెనున్ను బోంట్లకున్ ?
గీ. రాజకీయపు సింహాంతరాజి యనగ
అందఱు సమ్యక్తముగాని దగుటచేత
భిన్న భావంబు లెన్నియొ యున్న నేను
అవి యడ్డముల్లాపు ని న్నభినులింప.
గీ నీరుణులు, నీకెత్తులు, నీచరిత్ర
అద్భుతానందభావంబు లనరక కేయః
బుద్ధజాలక తెల్పితి నిట్టిరీతి
జలదునకు నూలిపోగ గను సరణిగాగ.

చ. అనుపమతాపకీయసుగుణాభిమాత్వముచేత గార్వము లో
వినుతఫలంబు లొందగను, నిత్యుత్తియుదాస్యము క్రియున్
గని మనమాతృదేశమండ (గాలగ నీకు డనుగ్రహించుగా
కనియెనరింతు (బాధనము హెదవకోకిల ! శ్రీసరోజినీ !
అనకాపర్తి } జనమంచి నీతారామస్వామి.
29-12-1925 }

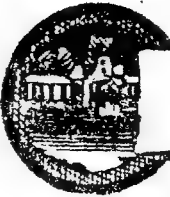
దక్షిణేశ్వర బాంబు కేసు

మరియొకవంగీయుని అరెస్టుజేయుట
రంగూను, డిశంబరు 29:—దక్షిణేశ్వర బాంబుకేసు
నందు పాల్గొనినట్లు అనుమానముగల సుధాంకు శేఖర చౌదరి
గారిని సి. ఐ. డి. యిన్స్పెక్టరు సోధి అరెస్టుసింగుగారు యి
చ్చట అరెస్టుజేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి, డిసెంబరు 29:—బరోడా పోటీ ఆటల
లో గెలుపొందిన మహారాజీ బాలికాపాఠశాల కళాశాలలోని
స్త్రీలకు బహుమతు లిచ్చును స్త్రీలకును శరీర వ్యాయామ
మవనరమని మహారాజీగారు చెప్పిరి. (ప్రెస్)

బొంబాయి, డిసెంబరు 28:—క్రిష్ణమణివారములో
దురదేశములవారికై తక్కువరేటుమీద పంపబడిన అభినందన
సంవేశముల మొత్తము 25,000 పైగా నుండెనని ఈస్టర్న్ టె
లిగ్రాఫు కంపెనీ వారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

డి. నేను కొన్నిటిని గోప్యముగా నేయుంచగోరెదనుకాని ప్రజలు
దానినిగూడ నాగనిచ్చుటలేదు. కావున కలిగినంతభావముతోనే
నేను తృప్తినించవలసియున్నది. ప్రత్యేక ప్రశంసలును
వెల్లడించవలెనని నా కెంతమాత్రమును లేదని నేను నాఅంతరా
త్మకు విన్నవించిన చాలును. ప్రజోపయోగము కొరకు చేపట్ట
డిన ప్రతములవలన ఫలితము వెంటనే కనబడకపోయినందువలన
నాకేమియును చింతలేదు. వానివలన ఫలితముతప్పక కలుగునను
నమ్మకము నాకు పూర్తిగానున్నది. చెడ్డపనికి గాని మంచిపనికి
గాని వెంటనే గుణము కనబడిన గాని నమ్మజాలనివాని నమ్మ
కము అగమమైనది. ఫలితము లేకపోయినపుడే మునుష్యుని
భక్తివిశ్వాసములను భగవంతుడు పరీక్షించును. అప్పుడే మానవు
డు అత్యధికముగ విషయమును చూపవలెను. పరాజయమునకు
ను కార్యభంగమునకును గూడ సర్వేత్సరుని సంకల్పమే కారణ
మనియును దానిని తన (మానవుని) మేలుకొరకే భగవంతుడు
భంగపరిచెననియును గూడ భక్తుడు గ్రహించి కాంతిని చెం
దును. (మో.క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా-24-12-25)

మదగాపే వార్తలు

గవర్నరుగారు పర్యాకిమిడి బోవుట:—గోదను
ప్రభువుగారు పరివారముతో సహా జనవరి 26న లేదిన పర్యాకిమిడి
బోయి తిరిగి 30వ లేదిన వత్తురు.

క్యాలెండరు:—కర్నూలు జిల్లా పత్రికొండలోని
విగ్రహావలి ప్రెస్సువారిచే ప్రచురింపబడిన క్యాలెండరును వం
దములతో నందుకొంటిమి.

బాలభట ప్రదర్శన నిధి:—గవర్నరుగారి విన్న
పమునకు బదులుగ బాలభటప్రదర్శననిధికి తుదిగవర్నరాశ్రమలు
గూడ వచ్చినవి:—అలగన్న చెట్టిగారు రూ 500, బంగినపల్లి నవా
బుగారు రూ 100, ఉదయదూపాల్యం జమిందారు రూ 100

సుగుణవిలీన సభ:—ఈసభవారు 31వ లేదిన గురు
వారం సాయంకాలము 5-30 గంటలకు మృత్యుకటిక నాటకము
ను, జనవరి 1వ లేదిన శుక్రవారం సాయంకాలము 5-30 గంటలకు
నందనాదు నాటకమును అరవమున విక్టోరియా పురమందిరమున
ప్రదర్శించెదరు.

సీతారామాంజనేయనాటకసమాజము:—
నిన్న సాయంత్రమాసమాజమువారు, ఎన్నునేడు ధియేటరునందు,
ద్రౌపదిపాస్త్రాపహరణ నాటకమును మనోరంజకముగ ప్రదర్శిం
చిరి. ద్రౌపది విదుర, భీమ, దుర్యోధన, వికర్ణ, కృష్ణజరాసంధ
ముఖ్యపాత్రధారులు తమపాత్రల నాద్యంతము మనోరంజకముగ
పోషించినభ్యుల ప్రశంసనందిరి. అన్యపాత్రధారులుగూడ లోను
లేకుండ నిర్వహించి వచ్చె చెచ్చిరి.

పీల్చిల్చువార్కు నేడుకలు:—ఫైరుఇంజను పోటీప
రిక్ష:- ప్రతిసంవత్సరము జరుగువిధమున నిన్నటిదినము ఫైరుఇం
జను సమపువారియందు పోటీపరిక్ష జరిగెను. ఫైరుఇంజనును
ఆవరణమునందంతయు త్రిప్పి ప్రథమమున నీళ్లను చల్లగల ద్రైవ
రుకు బహుమతిఇచ్చుట కేర్పరపబడెను. మార్చినుగారు ఇతరుల
కన్న రెండు నిమిషములు ముందుగ ఈపని చేయగలిగి పోటీ
యందు విజయముగాంచిరి. 1918 సంవత్సరమునుండి వీరు యీ
పోటీయందు గెలుపొందుచున్నారు.

రాకపోకలు:—చీఫ్ ఫార్మెన్ ఇంజనీయరు మార్చినుగా
రు దంపతీనమేరిముగ నేటిదినము ఉదయం చెన్న పురికి వచ్చిరి.
రైల్వేల గవర్నరు మెంటు ఇన్స్పెక్టరు కలనలుకపిగారు నేటిదినం
ఉదయం మెట్టుపాలెం మెయిలులో చెన్న పురికి వచ్చిరి. చెన్న
పురి పోర్టుట్రస్టు అధ్యక్షులు రైల్వే నెంటు కలనలు బ్రాడ్ ఫర్డు
వెస్టింగ్ నేటిదినం ఉదయం కలకత్తానుండి చెన్న పురికి
వచ్చిరి.

గోదావరిజిల్లా సెషన్సు జడ్జి కుందరంకెట్టిగారు నిన్న
రాత్రి గోదావరికి ప్రయాణమై వెళ్లిరి.
దక్షిణ ఇండియా రైల్వే ఏజంటు పర్మిగోధీరాగారు
నేటిదినం ఉదయం తిరుచనాపల్లినుండి చెన్న పురికి వచ్చిరి. వీరు
రైల్వేల కమిషనరు అగు హింద్లాగారితో కలిసి దక్షిణఇండియా
రైల్వేలను విద్యుచ్ఛక్తిసహాయముతో నడుపు విషయమై ఆలో
చించెదరు.

హెచ్. యం. హుడ్. ఐ. సి. ఎస్ గారు నేటిదినం
ఉదయం చెన్న పురికి వచ్చిరి.

సుజరాత్తు పాంచమహల్సులో సంచారము జేసివచ్చిన
సర్ మనిలాలు మెహతాగారు బొంబాయి ట్రెన్సు ప్రతినిధితో
మాట్లాడుచు అవొచ్చట్ల కరువు భయము లేదనియు, ప్రభుత్వ
ము వారందుకు తగిన ప్రయత్నముల జేసిరనియు చెప్పిరి.

పంజాబులో నిదనరకు విద్యాశాఖాంగమంత్రిగ నుండిన
ఖానుబాదూరు షేకు అబ్దుల్ క్యాద్రీగారు నిన్న అలిఖరు మ
స్లిం విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానోపన్యాసము నొసంగిరి.

బొంబాయిలో ఇక స్పెక్టరు మ్యూజీ తన జీవితములో
జూదముల జరుగ నిచ్చుచుండుటచే పోలీసు కమిషనరు విచా
రించి ఆయనను పోలీసు జమేదారును డిస్మిసుజేసి ఒకరిద్దరు ఆ
ఫీసులను హెచ్చరించిరి.

దివితాలూకా వార్తలు

(ఒక విలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు తగయిదా

మా బందరు తాలూకా బోర్డుకు గత యేప్రిల్ నెల లోనే క్రొత్త యెన్నికలు జరుగవలసియున్నవి. కాని కొంద రభ్యర్థుల నామినేషనుల నామినేషనులు లేబడిన దావాలవల్ల యంతవరకును యెన్నికల జరుగుట కవకాశము లేకపోయినది. సదరు దావాలకు తీర్పులు చెప్పబడినట్లును సదరు తీర్పునందు యిది వరకు దాఖలు చేయబడిన నామినేషనులే ఖాయమగుచున్నట్లును తెలియుచున్నది. ఇందునుబట్టి త్వరలో నిక యెన్నికలు జరుగునని తెలియుచున్నది. కాని పలువురు యీ జరుగుయెన్ని కలకు ప్రాతినిధ్య ప్రకారము వోటర్లు వోటుచేయుటా? లేక క్రొత్త ప్రాతినిధ్య ప్రకారమా? అని అభిప్రాయపడుచున్నారు. వరల అనవసరతగాదాలకు అవకాశమివ్వక యంతకాలము గడచినది కనుకను, క్రొత్త ప్రాతినిధ్య ప్రకారము తయారగుచున్నది గనుకను, క్రొత్త ప్రాతినిధ్య ప్రకారమే వోటుచేయుటకు వ్యాయము. ధర్మము.

వోటరుల లిస్టులు

నవంబరు నెలలో ప్రకటింపబడిన వోటరుల లిస్టునందు చాలామంది వోటరుల పేర్లు లేనందున పలు గ్రామములనుండి చాలామంది క్రొత్త వోటరులు తమ పేర్లను నమోదు చేయవలసి నదిగా దరఖాస్తులను సకాలములలో పంపుకొనియున్నారు. ఈ దరఖాస్తులన్నింటిని విచారించుటకు యీ నెల 23, 24 తేదీలయందు అవనిగడ్డుకు ఆయా గ్రామకరణములను పిలిపించి విచారించగా యీ దరఖాస్తులన్నియు వట్టి నేయనియు, వోటు నిచ్చువాక్కు లేదనియు గ్రామకరణములు రిమార్కులను వ్రాసి నట్లు తెలియుచున్నది. దీనికి కారణము విచారణాధికారి యంత మంది వోటర్లు చేరవలసియుంటే యెందుకు చేర్చలేదనియు, అందులకు తగిన సంతకము యీ యావలసినదనియు కొరగా అట్లు చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది. ఈ దరఖాస్తుల అంత్యవిచారణ జరిగినందున 31-1-1926 తేదీని బందరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి ఆఫీసుకుపోయి తమ వోటు హక్కును నిలుపుకొనుటకు ఆయా దరఖాస్తుదారులు ప్రయత్నించెదరుగాత.

ఉపాధ్యాయ మహాసభలు

కాజు గ్రామమున యీ నెల 30 తేదీని దివితాలూకా ప్రాథమిక పాఠ్యాయ మహాసభ మ-రా-శ్రీ చిట్టా సుందరా మయ్య బి. ఎ. బి. యల్. గారి అధ్యక్షత క్రిందను 30 తేదీని ప్రాథమిక కృష్ణామండల ప్రాథమిక పాఠ్యాయ మహాసభ కృష్ణాజిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులగు మ-రా-శ్రీ రావు సాహెబు కట్టమంచి కొదళం చెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రిందను జరుగును. ఆహ్వాన పంపుము వారు విరివిగా ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. ఈ సభల నిర్వహణకు ఆ గ్రామరెడ్లు పలువిధముల తోడ్పడుచున్నారు. ఈ మహాసభలయందు తమకుగల కష్ట సుఖములను నిర్భయముగా చెప్పించి తమ ధర్మములను నిర్వహించెదరుగాత.

ముక్తి టియేకాదరి

శ్రీ కాకుళమున యీ నెల 22 తేదీయందు వైకుంఠ యేకాదశి వ్రతమును అత్యంత వైభవముగా జరిగినది. ఈ సందర్భము రెండు యేకాదశులు వచ్చుటవలన జనము అంత వివరిత ముగా రాలేదు. ఆనాడు ఆ గ్రామముల మట్టుపట్ల గ్రామముల నుండి వసూలు చేసిన ద్రవ్యముతో అచ్చటనుండిన వారందరకు సమారాధనలను గావించిరి. శ్రీ మా చల్లపల్లి రాజాగారు యీ వ్రతమును జయప్రసముగా జగ పున్నందులకు నంద నములు.

అద్భుతమైన నివారిణి

వ్యాధిగ్రస్తులకు ఒక పరప్రసాదము

దీర్ఘ కాలమునుండి తీరని చిక్కు వ్యాధిచే బాధపడుచుం టిని. నాదేహమును అనేక వాట్లలో తిమ్మరు యుండెను. అరకాళ్లయందు కూడ బాధకరమైన పుండ్లు యుండెను. అది మేహసంబంధమైన నీరుచే కలిగినవనియు, అందుచే కుదురుదనియు అనేక వైద్యులు తెలిపిరి. అదియుకూడ యింకను పీనస్థితి వచ్చుననికూడ తెలిపిరి. కట్టకడపట తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, బార్నిటౌను ఆస్పత్రియన్ వీధి నెం 72 రు, గృహమునందును పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. ప్రస్తుతము నా కురుపు లన్నియు పూర్తిగా మానినవి. ఎన్. ఆర్. కేశవప్పయ్య బోర్డు ఆఫ్ రెవెన్యూ బిల్డింగులు, మద్రాసు. 17-11-1920.

1924 నవం 8 నెంబరు బిల్లు

(గ్రామపంచాయతీలకు సవరణబిల్లు)

ఈ బిల్లును ఈ దినన సవరణలలో ఆట్టు గావించవలెనని శాసనసభ్యులనందరిని యిందుమూలముగా కోరుచున్నాను.

- 1. గ్రామపంచాయతీలకు ప్రతిసంవత్సరము ఎలక్షనులు ఉండవలెను. మూడు సంవత్సరముల కొకసారి యుండ గూడదు.
2. పంచాయతీదారులలో వోటర్లు దుష్ప్రవర్తకుడుగా నున్నవాడని గ్రామములో 25 మందికి తక్కువకానివారిచే రుజువు సగృహణింపబడు అని మొదలగు పదవి లోలిపోయి మరల క్రొత్త ఎన్నిక జరుగవలెనని.
3. గ్రామములో వసూలగు రివెన్యూలో 4 వ వంతుకు తక్కువగా ధనమును గ్రామపరిపాలనకొరకు పంచాయతీ యివ్వవలెను.
4. వంశపారంపర్య హక్కు ప్రకారం గ్రామములో గల పంచాయతీవారే నియమించుమండవలెను.
5. 10-15 పంచాయతీల కలిసి ఒక అప్పీలేటుకోర్టును ఏర్పరుచుకొనుటకు గల అధికారము.

సివిలు

(ఎ) రు 100-0-0 లకు మించని మానవత్వము దావా లున్ను, (బి) రు 100-0-0 లకు మించని సవ్యపరిహార దావా లున్ను, (సి) రు 50-0-0 లువరకు లిఖితములేని భూమికి స్వ బాక్కున్న (డి) ఉభయపార్టీల సమ్మతిమీద ఏర్పడమైన దావా తగాదాలు ఎంతయు తక్కువైనను విచారించుటకుగల అధికార ములున్ను:-

క్రిమినలు

7. రైతులకు ముఖ్యముగా కావలసినవి (ఎ) పంటబోదులు నీటిబోదులు అడ్డుకట్టలను గరించిన ఇండియన్ పీనలు కోడు లోని క్లెక్టును (బి) పార్టీలలో వ్యాయమునుబట్టి ఒకరిచేత నొకరికి కంటేకా కేసున్ను, ఖర్చులను ఇప్పించుటకున్ను, (సి) వ్యాయమునుగణముగా ఫిర్యాదికి శిక్ష విధించుటకున్ను, (డి) వ్యాయమునుబట్టి ఫిర్యాదిముద్దాయిలను శిక్షించుటకున్ను, (ఇ) సమ్మతు అవిధేయతకు శిక్షించుటకున్ను, (ఎఫ్) తప్పుడు సాక్ష్యంబుచ్చినందుకు శిక్షించుటకున్ను, (జి) చోరీ, నష్టము కిమ్మటలు రు 50 లకు మించనపుడు విచారించుటకున్ను, సివి లులో సాక్ష్యం యివ్వనందుకు దావా మొత్తం సాక్షిమీద డిక్రీ యిచ్చుటకు ఎవి డెన్యూ ఆర్డరుని క్లెక్టునున్ను.

క్రిమినలులో రు 100-0-0 లు వరకు జరిమానా విధించు టకున్ను, 2 మానములవరకు శ్రైదుకు పంపుటకున్ను గల అధి కారములను గ్రామపంచాయతీలకు కలుగజేసితేనే గాని పంచా యతీలవలన లాభము పూర్తిగా గ్రామజేషములు పొందజాలరు.

కృష్ణాజిల్లా (ఒక టీటరు)

చర్చ వ్యాధులను త్వరలో

బాగుచేయు ఔషధము

మిక్కిలి కఠినమైన చర్మవ్యాధిచే నేను గళించిన 12 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. వ్యాధి పూర్తిగా తీరవచ్చు నందు ప్రారంభించి, తీరమునందు అంతటను చెడురక్తము; మేఘనీరు ఉండుటవలన ఎర్రనిమచ్చలు వ్యాపించెను. నేను అనేక వైద్యులను సంప్రదించి ఔషధములను లోనికి తీసుకొని బయటికి కూడ ఉపయోగించితిని. అనేక నెలలు ప్రయత్నములతో పథ్యముతో ఔషధమును సేవించితిని. అట్లుండియు వ్యాధి కుదిరినట్టి నూచన లేనియు లేకుండెను. పై పూతలవలన కొంత వైచర్యము ఉడిపియి, మచ్చపడుటలవల్ల వ్యాధి కుదురుకుం డెను. నాదేహాంగము మిక్కిలి బలహీనస్థితియందుండెను. ఇట్లుండ 15 దినములక్రిందట తిరునల్వేలి జిల్లా, కృష్ణాపురవాసి యను, ప్రస్తుతము మద్రాసు, బార్నిటౌను ఆస్పత్రియన్ వీధి నెం 72 రు గృహమునందును పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వ్యాధులను అనేక పద్ధతులచే అద్భుతముగా కుదుర్చుటనుగించి ఒక వారాపాత్రికయందు నేనుచూచుట తటస్థించెను. కాల యాతనచేయక తక్షణమే నేను పండితులవారివద్దకు వెళ్లి చికి త్సను ప్రారంభించితిని. మూడుమొరలు ఔషధమును లోనికి, పైకి ఉపయోగించితిని. అయితే వారివద్ద ఔషధమును ప్రారం భించి 21 దినములు మాత్రమే అయినను వ్యాధికుదురు నూచ నలు అగుపడెను. ఎర్రమచ్చలు, నల్లమచ్చలు మాసిపోయినవి. గాయపు మచ్చలకూడ పూర్తిగాపోయి క్రొత్త చర్మము అగు పడెను. ఇలాంటి ఒక మార్పు గగ్గినట్లు నాకుతోచుచున్నది. వారి చికిత్స నాకు బాగుగనచ్చినది. ఇప్పుడు నావ్యాధి పూర్తి గాకుదిరినది.

11-9-1922. టి.కె. వి. నరసయ్యకంతులు, మేనేజరు (దివాను) అండిట్టి జమీన్ దారు, తిరుచునాపల్లిజిల్లా

చెన్నై పరి బహుధరలు

1925-వ సంవత్సరము 30-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include rice, wheat, and other grains.

2. ధాన్యము పంపులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include various types of rice and grain.

3. నూనెనస్తువులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include oil, ghee, and other food items.

4. చిల్లరవస్తువులు.

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include various household items and clothing.

5. ఇనుము

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include iron, steel, and other metal items.

6. లోహములు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include various types of metal and alloys.

7. దూది

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include different grades of cotton and wool.

8. నూలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include various types of thread and yarn.

9. చర్మవ్యాధులకు ఆశ్చర్యనివారిణి

కొన్ని సంవత్సరములనుండి మేహనీరు నాదేహముం దుండుటచే అచ్చటచ్చట ఎఱ్ఱమచ్చలు కనిపించెను. తిమ్మరుకూడ ఉండెను. అనేక పాశ్చాత్య వైద్యులవద్ద చికిత్సపొందిరి నా వ్యాధి మరింత పీనస్థితికివచ్చెను. ఈ ఘోరవ్యాధి కుదురుదని తెలుపునూచక లనేకము లుండెను. తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నై పట్టణము, ఆస్పత్రియన్ వీధిలో, నెం 72 భవనమునందును పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారి చేరు, ప్రతిష్ఠలు, ప్రజ్ఞ పాత్రికలమూలముగా నాకు తెలి సెను. కాన తుదకు వారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వల్ప కాలములోనే నాకు అద్భుతమైన సుఖము గలిగినది. ఎఱ్ఱనిమ చ్చలు మాయమై పోయెను. తిమ్మరు నన్ను విడిచినది. దేహము నందు అన్ని భాగములకును స్వర్ణజ్ఞానము కలిగెను. రక్తము శుభ్రముగా మారెను. 1-2-22. టి. కొలందనేలు మొదలియారు, ఘోర్యము, మద్రాసు గవర్నమెంటు బ్రాంచి ప్రెస్సు, 196 టంకకాలవీధి, మద్రాసు

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధులకు ప్రాణశక్తి తగ్గుదలకు నివారణ

దీర్ఘకాలమునుండి నేను కొన్ని చిక్కవ్యాధులచే బాధ పడుచుంటిని. స్వప్నస్థలనము, కండ్లు, అరచేతులు, కాళ్లు మున్నగు స్థలములందుంటు, మాత్రము రంగుమారుట మొదలగు నవి నాకుండిన వ్యాధులు. నానరములు మిక్కిలి బహుళికగాను, నిస్సత్తువగాను యుండెను. గమక నే నిరాశజేడినది. అప్పుడు నశమున తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియను, ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము, బార్డిటౌను ఆస్పిరియన్ పీథిలో, నెం 72 రు, గృహమునందుండు పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే అమ్మలముగా బాగుచేయబడిన వ్యాధులప్రకటనను "హిందూ" పత్రికలో చూచితిని. గాన వారివద్ద చికిత్సను ప్రారంభించితిని. ఔషధము నేనించుటకు ప్రారంభించిన కొన్ని వారములలోనే నా పలువ్యాధులను నమ్మి విడిచినవి. స్వప్నస్థలనము పూర్తిగా రిచినది. హంటుకూడ తగ్గినది. నానరములకు మంచి జలము కలిగి నది.

ఆర్. వెంకట రాఘవాచారి, బి.ఏ. తరగతి తిరువేండిపురము, దక్షిణాంధ్రాటజిల్లా.

బలహీనత. ప్రాణశక్తి తగ్గుట

ద్యుంద్యమూత్రవ్యాధులకు అమోఘమైన చికిత్స

బలహీనత, ప్రాణశక్తి తగ్గుట, ద్యుంద్యమూత్రవ్యాధు లు మున్నగు వానివలన నేను చాల తీవ్రముగ బాధపడుచుంటిని. తరుమగా వీర్యనష్టము కలుగుచుండెను. అందుచే బలహీనత హెచ్చినది. నానాటికి నాస్థితి తీసికట్టులోనికి వచ్చినది. అట్టి స్థితిలో నాకు, తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురంకాపురం లకు శ్రీమాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారు చెన్న పురము, బార్డిటౌను, ఆస్పిరియన్ పీథిలో నెం 72 రు, గృహ మునందు కాపురమున్నట్లు తెలిసెడిది. ఆయన ఎటువంటి గడ్డ రోగములనైనను కుదర్చగలరని విని ఆయనవద్ద ఔషధము పుచ్చుకొనుటకు ప్రారంభించితిని. అతిస్వల్పకాలములోనే నాకు అద్భుతమైన గుణము కలిగినదని యధార్థముగా తెలుపుచున్నా ను. ఇప్పుడు నాకు మంచి పడుదు తనము పూర్తిగా కలిగినది.

ఆర్. వెంకటరామన్, ఇంటర్ మీడియేటు విద్యార్థి 1-6-23 కోమలగ్రాం, తంజావూరుజిల్లా

అతిమూత్రమునరములబలహీనత మొదలగు వ్యాధులకు నివారణ

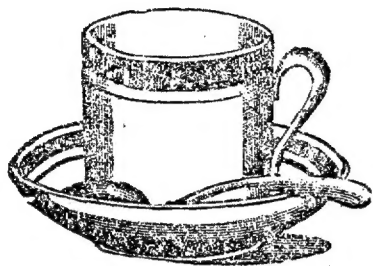
నేను అతిమూత్రవ్యాధిచే 1919 సం॥రమునుండి బాధ పడుచున్నాను. నేను ఆంగ్లవైద్యులవద్ద చికిత్సచేసికొంటిని గాని అయి లేనిరుకయోగమయ్యెను. నా మాత్రమును పరిశీలనచేసి ఆల్బుమెన్ (క్వేత్రధాతువు, తీపి అధికముగా గలదని వైద్యుడు తెలిపెను) ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము, ఆస్పిరియన్ పీథిలో, నెం 72 రు భవనము నందున్న, పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారితో 1921 సం॥రము జూలై నెలలో యొచించితిని. వారు అతిమూత్రవ్యాధిని నిశ్చయముగా బాగుచేయగల రని నన్ను నమ్మించిరి. తరువాత నేను వారివద్ద ఔషధమును పుచ్చుకొన్నది. ప్రస్తుతము నేను మిక్కిలి పుష్టిగానున్నాను. 1921 సం॥రం ఆక్టోబరునెల 18 వ. లేదీన నా మాత్రమును మరల పరిశీలన చేయించితిని. క్వేత్రధాతువు, తీపి లేవనియు నా ఆరోగ్యము బాగుగా నున్నదనియు తెలిసిరి. నేను చికిత్సలో నున్నప్పుడు కఠినపథ్యము చేయలేదు.

వి. సుబ్బయ్యరెడ్డి, వ్యవసాయదారుడు, పుదుపట్టి, నామకల్, నేలంజిల్లా, 14-11-21.

ఇదివరకు మాప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన

649-2

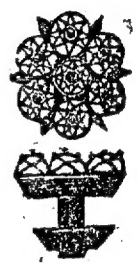
మానమృతము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత నననాగరికతకు తగినట్టి లోలాకులు, పువ్వరాగముల తోడులు, బేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుడుకులు అంటుపోగులు, వెండి తిరుగుచెంబులు, టే సెట్లు, టెన్నిసుకప్పులు, అనేక విధములగు ఉంగరములు, బహుమాన పత్రములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరిచ్చిన అతిస్వల్పలో తయారుచేసి యిచ్చెదము.

ముఖ్య గమనింపు:- సీమ వెండికి, సవరం బంగారుకు, మేలురకంపువ్వరాగములకు గారంటి యిచ్చెదము. తృప్తికరముగాలేనిచో వైకమువాప నిచ్చెదము. 1821

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, నగల వర్తకులు, 25 చెనాబజారుగోడ్డు, వద్రాసు.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ

1825

(2198)

సమస్త ఆయుర్వేదాషధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

ఒకటిమాత్రం!

కామరాములతమ్ము

1గంటకుగుణము!

విదేశములలోఁ గూడ పే రొందినది. 20 సంవత్సరములనుండి యున్న శుక నష్టమును నివారించినది. ఎంత బలహీనమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారగుణము నీయగలదు. మాత్రములో, నిద్రలో పోవు వీర్యమును 5 దినములలో నిలుపును. మధ్యనపుంసకులు, వృద్ధులు, సరముల బలహీనులు 20 దినములలో గొప్ప శక్తినింపగలరు. పూతగాఁ గూడ పనికివచ్చును. 20 మాత్రలు సీసా ర్థ 2-0-0. ఆద్రుడు:- ఆమృతశ్రవము, నెం. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను. 1876

స్వదేశ సంస్థాపనమునకు సహాయపడుడు

ఐదు సంవత్సరములు జయప్రదముగ గడచియున్నవి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద పార్మసీ లిమిటెడ్

భీషగ్రత్న డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం. గారిచే స్థాపింపబడి

కొలంబో మొదలు హరిద్వారమువఱకు అనేకచోట్ల మొదటితరగతి

బంగారు పతకములను సంపాదించి ప్రఖ్యాతిగాంచియున్నది.

ఔషధ నిర్మాణపద్ధతులయందు హెచ్చుగ అభివృద్ధిజేయవలసిన

కార్యక్రమము ప్రారంభించియున్నాము

1 వాటారూ. 10 మాత్రమే. దరఖాస్తుఫారములు, క్యాటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

ఏ జెంటు కావలెను.

మానేజరు: 19, హారిస్ రోడ్డు, మెంటురోడ్డు, మద్రాసు. దరఖాస్తులు పంపవలెను.

బెజవాడ
(ఒకవిలేఖరి)

మనవివరములు పంపింప
డిసెంబరు 27:—ఈపదవి నవంబరు 1 వ తారీఖునుండి
ఖాళీగాయన్నది. ఎవరిని యీపదవికి నిర్ణయింపవలెనా యని
పురపాలకసంఘములో భిన్నాభిప్రాయములు బుడిచిపెట్టెను.
మహమ్మదీయులు ఒక మహమ్మదీయును బెజవాడకునుగా
యింటింటిలెనెరి. హిందువులలో చాలమంది యిదివరకు బెజవాడ
పైరునుగా యుండిన కొలెందరెడిగాదు గాక మరిఎవరినైనా
చేయవలెననుచుండిరి. ఇటులనుచుండినవారిలో కొంతమంది
మహమ్మదీయులలో పెరికయిగా పదవినిచ్చుటకు యిష్టమున్న
వారుమాడ కలరి. బెరుమకగాదు 21 తేదీని జండానుపంపిం
చి 28 తారీఖున బెజవాడకును పంపింపవలెనని తెలియజేసిరి. ఇది
తెలియగానే మహమ్మదీయులువెల్లి యిష్టము యీఎన్నికపైట్ట
వద్దనియు కొంతకాలము అనగా అందరు కొన్నిసార్లుచచ్చినదాకా
అపమని అడిగిరి. వారిలో బెరుమకగాదు సరేననిరి. గాని అం
తటిలో నాగక పార్టీమీటింగుచేస్తానని 22 వ తారీఖున పార్టీ
మీటింగు పిలిపించిరి. అమీటింగు ఎజండా పంపినతరువాత
పంపివారని యిష్టము పార్టీమీటింగు ఏమని కొంతమంది ఇతర
కొన్నిసార్లు మహమ్మదీయ కవునిసార్లు వెళ్లలేదు. ఎవరో
వచ్చిన కొద్దిమందితో పార్టీమీటింగుచేసి మరునాడు ఎల్కను
పైట్టి యీసంగతి తెలిసి 8 కవునిసార్లు తమఅసమ్మతిని తెలియ
జేయుచు ఎల్కనుఅసమ్మతిని కోరి పుత్తరువువాసిరి. మహమ్మ
దీయులు 8 తమ అసమ్మతిని తెలియజేయుచు వెళ్లకపోయిరి.
పూర్ణోపున్న డాక్టరు చార్లసుగాదు మీటింగుకు వెళ్లలేదు.
గూడూరు లక్ష్మణరావుగాదు ఎల్కను తదనంతరము వెళ్లిరి.
బెరుమకు, బెజవాడకును, అశ్వధులు, కొలెందరెడిగాదుగా
యిక 5 గురు కవునిసార్లతో మీటింగుజరిగి కొలెందరెడిగాదు
బెజవాడకును అయిరి.

10 వ వార్డు ఎన్నికలు

ఈవార్డు 2 మాసముల క్రిందటినుండి ఖాళీగానుండెను.

28 తారీఖున ఎల్కను నామినేషనులను బెరుమకుగాదు తనిఖీ
చేసిరి. దానికి ముగ్గురు అభ్యర్థులుగా నిలిచిరి. 1 కామరాను
లక్ష్మణరావుచాదరి, 2. అయ్యంగి వెంకటరమణయ్య, 3. దిన
వహి వెంకటహనుమంతరావుగాదు. వీరు మామూరికి 10 సం
వరములు బెరుమకుచేసినవారు.

1. అయ్యంగి వెంకటరమణయ్యగాదు. వీరు ఆంధ్రగ్రం
థాలయ ప్రెసు మేనేజింగు డైరెక్టరుగాదు. ఈప్రెసు మనిసి
పాలిటినుండి అప్పగింపును కొద్దిగా అమ్మవనియిచ్చువాడుక
కలదు. కనుక వీరు మునిసిపల్ కలెక్టర్లు వీరుండుకూడదని
వారి నామినేషను కొట్టివేసిరి.

2. దినవహి వెంకటహనుమంతరావుగాదు. వీరిని యెల్లం
ఈజ ఉమామహేశ్వరరావుగాదు నామినేషనుచేసిరి. వీరి
ద్యుష్టులు (య) ఉమామహేశ్వరరావు అనుటను బదులు
(య) ఉమామహేశ్వరరావు అని అచ్చువేసిరి. ఈ న్యాయ
భేదమును పురస్కరించుకొని హనుమంతరావుగాది నామినేష
నును కొట్టివేసిరి.

మ క ర ధ్వ జ

రసాయనము

2460

దీనిని నేవించినచో మాత్రముతో కలిసిపోయెడి పుక్ల
మును నిలుపును. పలుచబడిన పిర్మమును గట్టిపరచి రెగిలో అతి
శీఘ్రరేతస్థలను ముపుటను మాన్పును. రక్తమును శుభ్రపరచి దేహ
పుష్టి, పీర్మనృద్ధి, కాంతి, బలము, రతిదార్ఢ్యము, ఇంద్రియ
పుష్టి, మొదలగునవి బలము కలుగును. కలెదినములకు సరిపడుచుండు
తహిలా ప్యాకెంకు ఖర్చులతో రు 3-7-0.

పి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం(గోదావరి)

ఆంధ్రనైషధ సారము

కల రు 0-12-0

శ్రీనాథుని నైషధము ననుసరించి వచనరూపమున వ్రాయబడినది

సుగుణమణి

2301

మనోహరము చక్కని నవల

కల రు 0-8-0

పాండరీక మాహాత్మ్యము

హిందురంగమహాత్మ్యంతర్గతము

కల ,, 0-8-0

గ్రంథములొక్కట 1-8-0 పొట్టు చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈ.పన.(గుంటూరుజిల్లా)

మాసపులు వ్యాధిలేక మంచి ఆరోగ్యము పుష్టి కలిగియుండుటకు పూర్వకాలమందు రుములు
కాయసిద్ధి మూలకను నేవించెడివారు.

కాయ సిద్ధి మ క ర ధ్వ జ

రుషీశ్వరునిచే తెలుపబడిన కాయశుద్ధిమూలక అలపుటమైన మకరధ్వజ మొదలగునవిచేర్చి తయారుచేయబడినది.
నరముల బలహీనత, చెడురక్తము, జ్ఞాపకశక్తి క్షీణించుట, మైకము, గుండెలకొట్టుకొనుట, విరేచనములు, రక్త

మీరు ఈటూనికును తప్పక నేవించవలెను.	రేచనములు, ఆకలి మందగించుట, విపునోష్ఠి, ప్రారంభవకలోనున్న కుష్టు రోగము, పెగరోగము, నపుంసకత్వము, దుష్ట స్త్రీ సంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగునవి బాగుగా కుదురును. నిరపాయకరమైన, సమృద్ధమైన, శాశ్వతముగా వ్యాధివిమోచకము టూనిక్. మీకు శాశ్వతమైన ఆరోగ్యము నిచ్చును. ఒకసారి ఉపయో	20 దినములకు సరిపోవు 40 మాత్రలు ధర రు 10
--	---	--

గింపి, గుణమును కనుగొనుదు.
(P O. Box 278)
The Tamil Nadu Ayurvedic Pharmacy
228, Govindappa Naick Street, Madras

Grnd Clearance Sale for Xmas.

Original Price Rs. 30. Sale Price Rs. 12.
Only 64 Left in Stock.

The "Pigmy" Gramophone (British Made).

This is fitted with a strong reliable and perfect Machanism.
Workmans ip unrivalled will produce a beautiful and Melodious
tune to any member of audience This Gramophone is ideal for the
River, for garden parties and Alfresco Dances; But serves equally
for the Salon and Drawing Rooms. Fast and show regulator sound box and metal horn
Packed complete in handsome Metal Cabinet case as as illustration price complete with
double sided Records well assorted Bands, Ballards. Dances, Musics and needle Box
Rs. 12 (Twelve) only. Spare Records Rs. 2 (Two) each.

THE BRITISH TRADING Co., P. B. No. 1223. G. P. O. MADRAS.

“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” గ్రామోఫోనులు
ధర రు 75 అంతకు హెచ్చుగరలలో గలవు. తెలుగు, అరవము, సంస్కృ
తము, కన్నడము, హిందూస్తాని మొదలగు భాషలలోను, ఇతరభాషలలోను
రికార్డులు ఎప్పుడును మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.
వ్రాసిన క్యాలటరు ఇనాముగా పంపబడును.

Homer & Co,

175 Broadway, Madras.

చలి! స్వదేశి కంబల్లు చలి!!

కల్తీలేని ఉన్నితో తయారుచేయబడినది. అనులేతు. అన్నిరంగులలోను గలవు. నెం 1 ధర రు, 10-0-0 నెం 2
ధర రు 7 నెం 8 రు 6.

2382 కె. ఎస్. ముత్తయ్య కంపెనీ, తపాలాపెట్టె నెం 99 మద్రాసు.

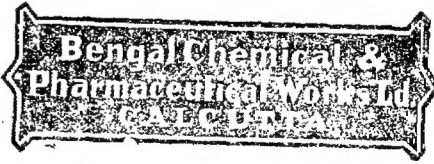
వై రెక్సు | మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

ఒకటి-టియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆరోగ్యమును
పుష్టిని గలిగియుండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతావత్రిక. ఇందుచేతనే వైరెక్సుకి లెక్కపెట్టు
ట విలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండోమియు ర.హస్యములేదు
దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును

బుడ్డి 1 కి రు 0-13-0 మాత్రమే

వి. పి. ఖర్చులతో సహా రు 1-4-0.

1591

అచక భస్మము

శ్రీ ముక్త్యలరాజావారి సంస్థానమున సుక్రముగా
800 పుటములు వేయబడినది. దయచిటిసి అనే బహు మాత్ర
వ్యాధిని బోగొట్టిఅందుకు తీసిపడారమును మాయముచేయును.
వేడిని, దగ్గును, క్షయను బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును.
అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును.
సహస్రప్రటాభకమున కంటే హెచ్చుగుణమిచ్చును.
ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.
2123 వెల రు 1 కి రు 5-0-0 లు.

మేనేజరు, ఆర్థరసాయనశాల,
ముత్తైయ.(కృష్ణాజిల్లా.

1264

తేలు మండు

వెల సీసా 1-కి 0-8-0

తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధ గల
దు. తేలుకాటువలన విషము కెత్తురులో ప్రవేశింపదు. బాధ
సరముల వెంట పుష్టవరముదగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును.
కుట్టినచోటును బండపారునట్లులు చేసిన బాధతగ్గును. ఈద్రా
వకము ననేమలు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుకలిగి నీటివలె
నుండును. చెపెకుండుటకుగాను రబ్బరుబేరడా గల సీసాలలో పం
దు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెముమందు పోసిన బాధ
మాయమగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడ.
నితరులకు పూర్వము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింటి నుండదగినది
అన్నుతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సిసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

బెజవాడస్పిన్నింగు అండ్ పీవింగు మిల్సు, (లిమిటెడ్) బెజవాడ.

మిల్లు కట్టడములు కృష్ణా కెనాల్ స్టేషను సమీపము

అనుమతిని పొందిన మూలధనము రు 20,00,000 లు
షేరు 1-కి రు 20 ల చొ॥ 1,00,000 షేర్లు.

చందాఅయిన ధనము:—రు 2,75,560 లు (30-9-25) వసూలైనధనము రు 2,33,452-5-0 లు.

మిల్లు కట్టడములు చాల వరకు పూర్తి అయినవి. యంత్రములు స్థాపించుచున్నారు.
1925 సం॥ నవంబరు 1-వ తేదిన పని ప్రారంభించదలచితిమిగాని, తుపాను, దరిమిల వర్షములు,
ద్రవ్యముచాలకపోవుట, ప్రజలయొక్క నిరుత్సాహము మొదలగు అవాంతరములచేత పని 7-వృత్తి
దిగా జరుగుటవలన రెండుమాసములకు గాని మిల్లు పనిచేయుట ప్రారంభింప లేక యున్నారము.

ధనవంతులు సామాన్యము ముఖ్యముగా గమనించవలసిన అంశములు.

1. మిల్లు ప్రదేశము విశాలమైన య 10-83 శెంట్లు.
2. రైలుస్టేషనుకు సమీపముగ రయిలురోడ్డుకు అనుకొనియున్నది.
3. ప్రతిపండ్లకు ప్రదేశమునకు మధ్యగానున్నది.
4. పెద్దరయిలు, చిన్నరయిలుకు కూడలిగాయున్నది.
5. భూమిలో 10 అడుగుల లోతున తరుగని మంచినీరు యున్నది.
6. 100 మైళ్లదూరములో నున్న శింగరేణిబాగు అతిచౌకగా దొరకును.
7. రాయి, సున్నము, యిసుక, వగైరా కట్టడపు సామానులు అతినమీపమున నున్నవి.
8. ఇంజనీర్లు, పనివాండ్లు దేశాభిమానులై స్వల్పవేతనములకు పనిచేయుచున్నారు.
9. నేర్పరులైన పనివాండ్లు సమీపముననున్న మంగళగిరి గ్రామములో అనేకులు గలరు.
10. ముందు అభివృద్ధికి అనుకూలముగా కట్టడములు, బాయిల్స్, 105 అ॥ యెత్తు చిమ్నీ,
400 గుట్టముల స్కార్పరు యింజను, అతిచౌకలో (రు 15000 లకు కొనబడినది). మగ
ములు వగయిరాలు అతిప్రయానమీద అమర్చబడియున్నవి.
11. ప్రస్తుతము అమర్చబడిన యింజను, 200 మగములను, 7500 నూలు వడుకు కడుల్లను,
పని చేయగలదు. ఇందుకు యింకను సుమారు 5 లక్షల రూప్యములు కావలయును.
12. ద్రవ్యము చాలని హేతువుచేత, 100 మగములతోమాత్రము పని ప్రారంభించుచున్నాము.
13. నూలు వడుకు యంత్రములు త్వరలో స్థాపించినయెడల విశేషలాభము చేకూరును.
మగములతో మాత్రము 100-కి 15 వరకు తప్పక లాభము రాగలదు.
14. మేనేజింగ్ యేజంట్లు రు 1,20,000 లు షేర్లు కొనియున్నారు. మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగారు
పని సాగువరకు వుచితముగా పని చేయుచున్నారు. ఈ కారణములచేత ద్రవ్యము అతి
క్లుప్తముగా వాడబడుచున్నది.
15. చేతితో వడకిన నూలు, ఖద్దరుబట్టయు మనదేశమునకు చాలినంతయు, చౌకగాను, దొర
కుటలేదు. మన ఆంధ్రదేశమున కండిన ప్రత్తియావత్తు యెగుమతి చేయబడు చున్నదిగాని,
నూలు, బట్టలు, తయారుచేయు చెప్పదగిన మిల్లు, (పందలపాకలోయున్న చిన్నమిల్లుతప్ప)
ఒక్కటియు మన యాంధ్రదేశముననే కాదు గదా, చెన్నపట్నం - కలకత్తా మధ్యను
యెక్కడను లేదు.
16. ఇట్టి అసమానమైన అవకాశములతో యీ మిల్లులో తయారుకాబడు నూలును, వస్త్రము
లను, హిందూదేశమందు స్థాపించబడియుండు యేమిల్లుకంటెను చౌకగా స్వల్పలాభమునకు
విక్రయించి దేశసేవయు చేయగలము.

ఆంధ్రదేశాభిమానులారా! స్వరాజ్యాభిలాషులారా!!

ఈ దేశీయపరిశ్రమను నిర్విఘ్నముగ ఆంధ్రదేశమునకెల్ల అవ్వచుగదేయు భారము మీయది. మన దేశమున నిది
వరలో సాగించిన ప్రతిపరిశ్రమకు యేదో యొకవిధమైన కళంకము కల్గియున్నది. అందు కనేక కారణములు యున్నవి:-
పరిశ్రమ యేర్పరచిన ఫలము అనుమాలమైనది కాకపోవుట, మేనేజింగ్ యేజంట్లు తమ ద్రవ్యము విశేషించి వేయక
పోవుట, కార్యనిర్వాహకులలో అంతఃకలహములు- స్వార్థత్వాగము లేకపోవుట- వసూలైన ధనమునకు మించిన పని
తలపెట్టుట- కార్యనిర్వాహక వైఖ్యత లేకపోవుట, దేశసామాన్య దారిద్ర్యము- దేశీయుల నిరక్షమాన నిరుత్సాహముల
చేతన, ప్రభుత్వపరణ లేకపోవుటచేతన, ముఖ్యము న్యాయప్రవర్తన నమ్మకము లేకపోవుట, ద్రోహము, ఈమొదలగు
కారణములచేత మనదేశములో స్థాపింపబడిన పరిశ్రమలు అభివృద్ధికి రాకయున్నవి. ప్రైవేటు లన్నియు శాంతిచిత్తులై
గమనించి, శక్తికొలదిని వాటాలను కొని యీ యుత్సవమును సాంఘికము కొనసాగించి, ఆంధ్రదేశమునకు శిరోధావహ
స్థముగ నుండునటుల జేయ ప్రార్థించుచున్నారము. ప్రాప్త్యైక్యమ దరఖాస్తుఫారములు, ఇతర సంబంధీ వలయువారు,
గూ డూ రి ల క్ష్య ణ రా వు గారు, బి. ఏ.,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, బెజవాడ. అని వ్రాయవలయును.

The Madras Races 1925-26.

చెన్న పురి పందెములు Notice.

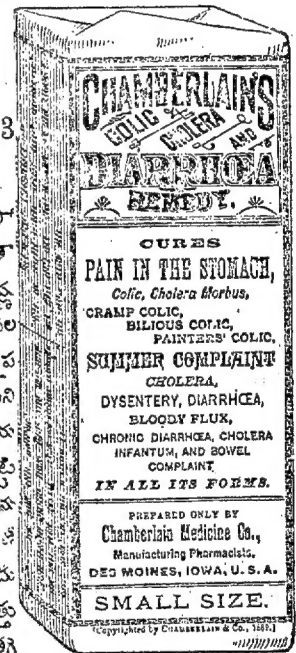
విశేషపు వానఅశువుల పందెపు తారీఖులను ఈదిగు
తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూపవ్ధులుగారు నూర్చిరి.
మద్రాసు మీటింగు
మూడవదినము 2452
2-1-1926 తేది శనివారము
మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము
2 గంటలకు

చేంబ్లరేను

శూలనొప్పి, అతిసార నివారిణి 133

ఇది చాల ముఖ్యము

అహారము తీర్చుము కాకపోవుటవలనను, దురు నీరును త్రాగుటచేతను లేక గాలి, శీతోష్ణ నితీతలాలు మని మారుటవలనను పై వ్యాధులువచ్చును. ప్రతియింటను, ప్రతిప్రయాణికుని సంచినందును, నెలవులకు బయటి పూరికిపోవువారి ప్రతిపెట్టెయందును తప్పక చేంబ్లరేను శూలనొప్పి, అతిసార నివారిణి యుండవలెను. గృహమునందు ప్రయాణములందు అకస్మాత్తుగా గలుగు వ్యాధులకు వాడెడిది వ్యాధ్యగము. ప్రతివీటిను విక్రయమునకు దొరకును.

మాన స్థోల్లా సి సీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వలసులభము! (పోష్టభిర్యులప్రత్యేకము) నుగమధికము!
శరీరములో, ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి పైతృకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అక్షిరము, అరుచి, ఆప్తలింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతీయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వేళ్లు, ఆస్థులు మొదలగువనియందు గలిగెడి నొప్పలను భోగ్యాట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యముపన చెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిమాచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1073)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా